

Аналітичний огляд  
фондового ринку України  
за I квартал 2011 року



## Зміст

<b>Резюме</b> .....	4
<b>Розділ 1. Загальна макроекономічна ситуація в Україні</b> .....	7
1.1 Реальний сектор економіки.....	7
1.2 Інфляційні процеси.....	9
1.3 Виконання бюджету.....	10
1.4 Зовнішній сектор економіки .....	11
1.5 Депозити та кредити, грошова маса.....	12
1.6 Валютний ринок та обмінний курс .....	13
<b>Розділ 2. Обсяги та сегментація ринку цінних паперів, учасники ринку</b> .....	14
2.1 Обсяги фондового ринку України .....	14
2.2 Аналіз діяльності з торгівлі цінними паперами на фондовому ринку України.....	14
2.3 Аналіз діяльності з управління активами інституційних інвесторів на фондовому ринку України.....	15
2.4 Аналіз депозитарної діяльності на фондовому ринку України.....	18
2.5 Аналіз діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку України .....	20
<b>Розділ 3. Ситуація на ринку</b> .....	22
3.1 Аналіз діяльності найбільших організаторів торгівлі .....	22
3.2 Кореляційно-регресійні зв'язки фондових індексів України та світу .....	27
3.3 Аналіз фондового ринку в розрізі інструментів.....	30
<b>Додатки</b>	

## Резюме

Аналітичний департамент Національного рейтингового агентства «Рюрік» проаналізував статистичну інформацію щодо розвитку фондового ринку України за результатами I кварталу 2011 року. Проведений аналіз дозволив зробити нижченаведені висновки.

Динаміка показників економічного розвитку України в I кварталі 2011 року свідчить про продовження позитивних тенденцій на етапі посткризового відновлення. Однак перевершення результату 2010 року (приріст реального ВВП становив 4,2%) у 2011 році можливе лише за умови збереження сприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури. На думку НРА «Рюрік», основні фактори ризику невиконання закладеного у Державний бюджет на 2011 рік приросту ВВП у 4,5%, встановлені НРА «Рюрік» в аналітичному огляді фондового ринку України за 2010 рік<sup>1</sup>, залишились актуальними, а саме:

– дестабілізація ситуації на Близькому Сході та у Північній Африці, де знаходяться основні споживачі українського металу та найбільші покупці продукції українського аграрного сектору;

– проблеми уповільнення посткризового відновлення найкрупніших економік світу, що призвело до зростання ціна на нафту наприкінці березня 2011 року майже до 120 дол. США за баррель, що не тільки зумовлює зростання цін на нафтопродукти в Україні, але може призвести до значного зростання цін на російський газ.

НРА «Рюрік» підтверджує свої очікування щодо можливості зростання реального ВВП України за результатами 2011 року на 4-5% за умови стабілізації політичної ситуації в близькосхідному регіоні, зниження впливу політичних факторів на ціни на нафту, покращення умов для експорту українських товарів та послуг.

Визначальним фактором, що вплинуло на збільшення обсягів промислового виробництва у 2010 році, була низька порівняльна база 2009 року. Зростання, що відбулось у I кварталі 2011 року у відношенні до I кварталу 2010 року, вказує на продовження стрімкого розвитку промисловості України та поступове відновлення докризових темпів зростання. За рівнем зростання промислового виробництва Україна зайняла друге місце серед країн СНД (перше місце зайняла Білорусь із 11,8% приросту).

Важливою передумовою подальшого економічного зростання є уповільнення індексу споживчих цін, приріст якого за результатами I кварталу 2011 року у річному вимірі знизився до 7,7% порівняно з 9,1% у IV кварталі 2011 року.

У I кварталі 2011 року на фоні зростання економіки спостерігалось подальше покращення стану доходної частини зведеного бюджету: темпи зростання доходів і надалі перевищували зростання номінального ВВП. Доходи зросли на 25,8% порівняно з 2,2% у I кварталі 2010 року.

У I кварталі 2011 року сальдо зведеного платіжного балансу на відміну від попереднього кварталу було додатним – 1,1 млрд. дол. США. Це зумовлено як скороченням дефіциту поточного рахунку, так і збільшенням профіциту фінансового рахунку. Покращення стану поточного рахунку порівняно з попередніми кварталами спричинено високими темпами зростання експорту (49,5% у річному вимірі) в умовах сприятливої зовнішньої кон'юнктури. Але подальше скорочення дефіциту, що в I кварталі становив 1,3 млрд. дол. США, обмежено великими обсягами закупівель природного газу.

Пожавлення діяльності банків, що значно скоротили обсяги наданих кредитів та залучених депозитів у період кризи, дозволило зафіксувати стабільний приріст коштів на рахунках у банках. Нарощування депозитної бази банків головним чином відбувалося за рахунок припливу депозитів у національній валюті, темпи приросту яких майже в 3 рази перевищували показник за коштами в іноземній валюті. Підвищення ділової активності супроводжувалося певним подорожчанням кредитів. Так, середньозважена вартість кредитів у національній валюті збільшилася до 13,1%. Проте середньозважена вартість депозитів у національній валюті продовжувала знижуватись і за підсумками I кварталу 2011 року становила 6,5%.

Протягом трьох перших місяців 2011 року валютний ринок перебував під впливом сталого збільшення обсягів надходжень іноземної валюти, зумовлених сприятливою динамікою світових цін на традиційні товарні групи українського експорту та активними зовнішніми запозиченнями. Це сприяло врівноваженню попиту та пропозиції на міжбанківському валютному ринку та зумовило відсутність істотних курсових коливань гривні. Міжнародні резерви в I кварталі поточного року збільшилися на 5,4% – до 36,4 млрд. дол. США (в еквіваленті), що було достатнім для фінансування майбутнього імпорту товарів та послуг упродовж 5,2 місяця.

Однак нарощення розміру державного та гарантованого державою боргу, що станом на кінець I кварталу 2011 року становив 39,6% від ВВП (12,3% від ВВП на кінець 2007 року), на думку НРА «Рюрік», вказує на неможливість держави знизити боргове навантаження, тому доводиться здійснювати нові запозичення для покриття минулих боргів. Протягом січня – березня 2011 року сума державного та гарантованого державою боргу збільшилася в гривневому еквіваленті на 16,8 млрд. грн., або 3,9% і становила 449 млрд. грн. В цілому, рівень державного та гарантованого державно боргу поступово наближається до «червоної зони», яка може бути досягнута вже наприкінці 2012 року, так як макроекономічні тенденції не дозволяють говорити про зміну тренду накопичення боргу у найближчі декілька років.

У I кварталі 2011 року продовжився висхідний тренд нарощення обсягів біржових торгів, що спостерігався і у минулому році. Обсяги біржових контрактів за I квартал 2011 року становили 56,6 млрд. грн., що в 3,1 разу більше, ніж за відповідний період попереднього року.

За I квартал 2010 року виконано біржових контрактів на 18,16 млрд. грн., що становить близько 14% загального обсягу біржових торгів цінними паперами за 2010 рік (131,3 млрд. грн.), за I квартал 2009 року – на 5,4 млрд. грн., що становить близько 15% загального обсягу біржових торгів цінними паперами за 2009 рік (36,01 млрд. грн.). Враховуючи досить невелику частку обсягу торгів за I квартал року у сукупному річному обсязі протягом останніх років, НРА «Рюрік» очікує значне перевершення минулорічного обсягу біржових торгів у поточному році.

<sup>1</sup> Аналітичний огляд фондового ринку України за 2010 рік (ст. 7). НРА «Рюрік». Режим доступу: [http://rurik.com.ua/documents/research/Fund\\_market\\_review.pdf](http://rurik.com.ua/documents/research/Fund_market_review.pdf)

За I квартал 2011 року торговцями цінними паперами виконано договорів на загальну суму 441,1 млрд. грн., що на 280,91 млрд. грн., або у 2,75 рази більше, ніж за відповідний період 2010 року, та на 125,32 млрд. грн., або у 1,4 рази більше, ніж за відповідний період 2009 року. Враховуючи інтенсивне підвищення активності торговців цінними паперами в останні роки, НРА «Рюрік» очікує продовження значного зростання обсягів виконаних договорів торговцями цінними паперами у поточному році.

За I квартал 2011 року торговцями цінними паперами було укладено 64 659 угод на неорганізованому ринку на загальну суму 331,88 млрд. грн. (75,24% загального обсягу). Всього за I квартал поточного року торговцями цінними паперами укладено 821 162 угоди (середня вартість – 537,18 тис. грн., 516,07 тис. грн. у IV кварталі 2010 року).

Відповідно до даних УАІБ, у I кварталі 2011 року кількість компаній з управління активами в Україні почала збільшуватися, на противагу зменшенню у попередні 7 кварталів поспіль. Це відбулося за рахунок того, що чисельність новостворених компаній перевищила кількість тих, які вийшли з ринку (+5 КУА). Спад кількості зареєстрованих ІСІ у жовтні-грудні 2010 року (-40 ІСІ) змінився динамічним приростом у січні-березні 2011 році (+102 ІСІ), оскільки динаміка створення нових фондів також була інтенсивнішою порівняно з темпами закриття (ліквідації) існуючих. Загалом, на кінець I кварталу, було зареєстровано 1328 інвестиційних фондів. Таким чином, співвідношення кількості існуючих ІСІ та КУА зросло: на одну компанію з управління активами станом на 01.04.2011 р. у середньому припадало 3,86 інвестиційного фонду, тобто тенденція підвищення концентрації на ринку, яка спостерігалася з початку 2010 року, відновилася. Висхідний тренд фондового ринку, що продовжився з кінця 2010 року у I кварталі 2011 року, відповідно позначився і на динаміці активів ІСІ. Проте, хоча ріст індексів акцій уповільнився порівняно з попереднім кварталом, зростання ринку інвестиційних фондів дещо прискорилося (із +6,16% до 7,27%) і в абсолютному вимірі склало 7 691,24 млн. грн.

Найбільшим за сукупною вартістю видом цінних паперів, у які вкладено кошти ІСІ, вперше за 4 квартали, за даними УАІБ, стали акції, інвестиції в які зросли до 16 776,60 млн. грн. (38,93%). Сукупна вартість вкладень у векселі хоч і зросла також (до 15 732,21 млн. грн.), однак значно меншою мірою, що призвело до скорочення їхньої частки у зведеному портфелі фондових інструментів в активах ІСІ до 36,50%. Уповільнення росту фондових індексів у I кварталі 2011 року відповідно позначилося на доходності українських ІСІ за квартал: фонди у середньому принесли від +0,18% (інтервальні) до +3,91% (закриті), що межує із офіційним рівнем інфляції з початку року (3,34%) та середнім доходом за депозитами у гривні (+3,91%). Найдоходнішими ж, крім індексів акцій, у цей період були банківські вклади у євро, які, завдяки стрімкому підвищенню курсу валюти, принесли +8,47%.

Зростання обсягів торгів на фондовому ринку України пояснюється збільшенням обсягів фінансових ресурсів, що інвестуються в цінні папери українських емітентів як вітчизняними, так і іноземними інвесторами, а також – зростанням ціни цінних паперів емітентів, з якими укладались угоди

За результатами I кварталу 2011 року ПрАТ «Фондова біржа «ПФТС» втратила провідну позицію (зайняла третє місце) серед організаторів торгівлі цінними паперами, зменшивши свою частку в загальному обсязі торгів на біржовому фондовому ринку України з 46,46% у 2010 році до 31,66%. Лідером за обсягами торгів на біржовому ринку серед організаторів торгівлі цінними паперами за результатами I кварталу 2011 року стала ПАТ «Українська біржа», що збільшила свою частку з 20,95% у 2010 році до 34,42%. Другу позицію зайняла ПАТ «Фондова біржа «Перспектива» з часткою ринку у 32,03%, збільшивши частку з 27,92% у 2010 році. При цьому частки обсягів торгів на ВАТ «КМФБ», ЗАТ «УМФБ» та ПрАТ «УМВБ» у I кварталі 2011 року зменшились до 1,3% (з 2,03% у 2010 році), 0,46% (з 1,38% у 2010 році) та 0,001% (з 0,97% у 2010 році) відповідно.

На організаційно оформленому ринку у I кварталі 2011 року продовжувалась консолідація торгівлі цінними паперами, оскільки близько 98,11% (95,32% у 2010 році) обсягу біржових контрактів (договорів) зосереджено на трьох фондових біржах: ПрАТ ФБ «ПФТС», ПАТ ФБ «Перспектива» та ПАТ «Українська біржа».

Однак в цілому операції з придбання цінних паперів носять "приватний", а не "публічний" характер, і здійснюються на неорганізованому фондовому ринку. За всю історію українського фондового ринку обсяг організованого ринку ніколи не перевищував 10%. Позабіржовий ринок непрозорий, неліквідний і не виконує функцію встановлення справедливих цін. "Позабіржові" ціни можуть перевищувати номінал в сотні разів і часто використовуються для виведення активів підприємства або відмивання коштів. Проте інвестори зацікавлені в обігу цінних паперів на біржі, де можна визначити їх справедливу вартість. Біржам вигідно збільшувати обсяги, тому що зростає розмір комісійних. Багато держав стимулюють біржові торги за допомогою механізму обов'язкового репортингу позабіржових угод на біржі.

За результатами 2010 року на організованому фондовому ринку України індекс ФБ ПФТС, що відображає коливання ціни на акції найбільш привабливих підприємств, за I квартал 2011 року підвищився на 124,10 пункту до – 1 099,18 пункту (станом на 31.03.2011 р.), або на 12,73%. В цілому, як і за результатами 2010 року, фондові індекси України показали значно вищу дохідність, аніж фондові індекси провідних країн світу, поступившись лише індексу РТС, що зріс на 15,5%.

У порівнянні зі значенням індексу ПФТС на 01.01.2007 р. (взято за початок відліку) станом на 01.11.2007 р. він зріс у 2,37 рази, станом на 01.03.2009 р. – індекс становив лише 42,39% від значення на початок 2007 року. Та вже на 01.05.2010 р. індекс ПФТС мав значення у 2 рази більше, ніж на початок 2007 року.

Щодо ж індексів провідних країн світу – їх мінливість протягом 2007-2010 років була значно нижчою (максимальне значення приросту для індексу DJI станом на 01.10.2007 р. – +13,03%, тоді як індекс ПФТС за цей час зріс на 107,38%).

Такий потенціал фондового ринку України, з одного боку, має високу спекулятивну привабливість, але з іншого боку, має досить високий ступінь ризику для інвесторів. Тому, фондовий ринок України, на жаль, відкритий лише для обмеженого кола учасників, адже діяльність на ньому потребує високого кваліфікаційного рівня для забезпечення безпечної високо-прибуткової діяльності.

Національний банк України вважає одним з найважливіших завдань регуляторів інтеграцію фондового ринку України в загальносвітові економічні процеси, що зумовить значну кореляцію фондових індексів України з загальносвітовими фондовими індексами світу. Але основним завданням, на думку НРА «Рюрік», є зниження спекулятивного тиску на



фондовий ринок України, що зумовлює високу мінливість фондових індексів, та підвищення питомої ваги інвестиційного капіталу в капіталізації фондового ринку. Це зумовить стабільний розвиток фондового ринку та забезпечить високий рівень безпеки інвесторів.

За результатами дослідження кореляційних зв'язків, встановлено, що інтеграція фондового ринку України у загальносвітові економічні процеси знаходиться на стадії інтенсивного розвитку. Проте зв'язок між українськими та світовими фондовими індексами не відзначається дуже високою щільністю, хоча і відслідковується чітка тенденція до її підвищення.

В цілому, зв'язки між українськими фондовими індексами та іншими інструментами за результатами дослідження за період з 01.04.2010 р. по 01.04.2011 р. відзначаються дещо вищою щільністю, аніж за період з 01.01.2010 р. по 01.01.2011 р.

З дев'яти досліджуваних пар інструментів (з фондовим індексом PFTS), шість зв'язуються як «сильні», один – як «дуже сильний» (традиційно – між PFTS та UX). При цьому значно зменшилась кількість зв'язків між українськими фондовими індексами та іншими інструментами, класифіковані як «слабкі» та «середні», що вказує на підвищення ступеня інтегрованості фондового ринку України у загальносвітові економічні процеси. Однак, на думку НРА «Рюрік», ще зарано говорити про достатній ступінь інтегрованості фондового ринку України в світову економічну систему, адже зв'язки між фондовими індексами провідних країн світу характеризуються значно вищою щільністю.

Для прикладу, коефіцієнт кореляції між фондовими індексами DJI та S&P500 за досліджуваний період становив 0,9944, між індексами DJI та FTSE – 0,9351, між індексами DJI та RTS – 0,9701, між індексами RTS та MMVB – 0,9816. Кореляція російських фондових індексів з світовими фондовими індексами є значно вищою, аніж українських фондових індексів. Тому, російському фондовому ринку притаманна вища міра інтеграції в загальносвітові економічні процеси, аніж українському. Першопричиною, на думку НРА «Рюрік», цього явища є висока питома вага спекулятивних операцій на фондовому ринку України, відсутність захищеності інвесторів, що поки що не готові інвестувати в хоч і високоприбуткові, але й високоризикові фондові інструменти, якими насичений фондовий ринок України.

Локомотивом загального розвитку фондового ринку може стати первинний ринок. За I квартал 2011 року ДКЦПФР зареєструвала 183 випуски акцій на суму 16,38 млрд. грн. Порівняно з аналогічним періодом 2010 року обсяг зареєстрованих Комісією випусків акцій збільшився на 6,35 млрд. грн.

За офіційними даними ДКЦПФР, у I кварталі 2011 року Комісією зареєстровано 47 випусків корпоративних облігацій на загальну суму 6 874,34 млн. грн. (127 випусків облігацій та 240 випусків на загальну суму 9 411,11 млн. грн. та 10 107,35 млн. грн. у 2010 та 2009 роках відповідно).

Середня вартість облігаційного випуску у I кварталі 2011 року становила 146,26 млн. грн., що майже вдвічі більше, ніж у 2010 році, та є найбільшим значенням з 2001 року, при тому, що в 2010 році середня вартість облігаційного випуску в 6,62 рази перевищувала середню вартість облігаційного випуску в 2001 році (74,1 млн. грн. проти 11,2 млн. грн. відповідно).

Поточний рік, на думку НРА «Рюрік», повинен стати роком відносного оживлення ринку облігацій. За умови подальшої стабілізації економічної ситуації в Україні, у другому півріччі 2011 року варто очікувати суттєве зростання кількості корпоративних емісій. Найвищу зацікавленість в корпоративних облігаціях, як очікується, проявлять банки, адже нагромадження ліквідності, притаманне банківському сектору, має надати поштовх для розширення ринку. Банки, що протягом 2010 року сконцентрували свою увагу на низькоризикових та відносно високодохідних ОВДП, в результаті зниження ставок за ОВДП, що спостерігається на початку 2011 року, шукатимуть інструменти для отримання більшого доходу.

Одначасно з відчутним підвищенням активності корпоративних емітентів, у I кварталі 2011 році подальшого розширення набув і ринок державних облігацій. Початок 2011 року на первинному ринку ОВДП характеризувався поступовим нарощенням обсягів та зростанням середньозваженої дохідності, що, однак була на значно нижчому рівні, аніж на початку 2010 року. Так, у січні 2011 року Міністерство фінансів України розмістило ОВДП на загальну суму 2 805,45 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 7,85%, у лютому 2011 року – на суму 3 032,18 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 8,24%, у березні 2011 року – 9 665,08 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 9,35%. Для порівняння: у січні 2010 року – 1 166,82 млн. грн., середньозважена дохідність – 22,32% річних; у лютому 2010 року – 5 665,27 млн. грн., середньозважена дохідність – 18,64% річних; у березні – 13 199,7 млн. грн., середньозважена дохідність – 12,08% річних. За I квартал 2011 року розміщено ОВДП на суму 15 502,70 млн. грн.

Ринок муніципальних облігацій знаходився в «законсервованому» стані протягом останніх 2 років. Незважаючи на відсутність прямого регламентування заборони муніципальних позик у Меморандумі між Україною та МВФ, а розмір боргу муніципалітетів у відношенні до суми державного боргу складає близько 1%, Міністерство фінансів України відхилило більшість заявок міст на випуск облігацій. Серед «невдач» протягом 2010 року були Запоріжжя, Харків, Черкаси та АРК. Обмеження збоку МВФ – не єдина проблема, що заважає розвитку ринку муніципальних позик.

На думку НРА «Рюрік», існує ще одна вагома причина – доволі низька інвестиційна привабливість облігацій муніципалітетів та регіонів в цілому. В період розповсюдження кризових явищ велика кількість рейтингів муніципалітетів та рейтингів боргових інструментів муніципалітетів були переглянуті вбк зниження як національними рейтинговими агентствами, так і міжнародними. На думку НРА «Рюрік», інфраструктурні проблеми міст та кризовий стан житлово-комунальних господарств можуть стати запорокою значного розширення ринку муніципальних облігацій у поточному році.

## Розділ 1. Загальна макроекономічна ситуація в Україні

Пріоритетним напрямком економічного розвитку України є інтеграція у світову фінансову систему, що зумовить адекватне реагування фінансового та фондового ринків як на внутрішньодержавні, так і на загальносвітові економічні процеси. Аналіз тенденцій, що спостерігаються на фондовому ринку України, є неможливим без дослідження загальної макроекономічної ситуації, адже, по-перше, виходячи з сутності фондового ринку, він є похідним від реального сектору, по-друге, фондовий ринок може здійснювати прямий та/або опосередкований вплив на загальноекономічні процеси в країні.

### 1.1 Реальний сектор економіки

Динаміка показників економічного розвитку України в I кварталі 2011 року свідчить про продовження закріплення позитивних тенденцій на етапі посткризового відновлення.

За результатами I кварталу 2011 року вироблений ВВП у фактичних цінах становив 263,55 млрд. грн., що на 44,122 млрд. грн., або на 20,11% більше, ніж у I кварталі 2010 року, та 46,77 млрд. грн., або на 15,07% менше, ніж у IV кварталі 2010 року (див. рис. 1.1 та Додаток А). Валовий внутрішній продукт у I кварталі 2011 року зріс на 5,3% порівняно з відповідним кварталом 2010 року в постійних цінах 2007 року (3,3% у IV кварталі 2010 року) (рис. 1.2). Зростання ВВП в I кварталі 2011 року прискорилося (до 5,3% у річному вимірі та 2,9% до попереднього кварталу, за винятком сезонного фактора) завдяки посиленому зовнішньому попиту та нарощенню внутрішнього попиту. Проте, на думку НРА «Рюрік», основні фактори ризику невиконання закладеного у Бюджет на 2011 рік приросту ВВП у 4,5%, встановлені НРА «Рюрік» в аналітичному огляді фондового ринку України за 2010 рік<sup>2</sup>, залишилися актуальними, а саме:

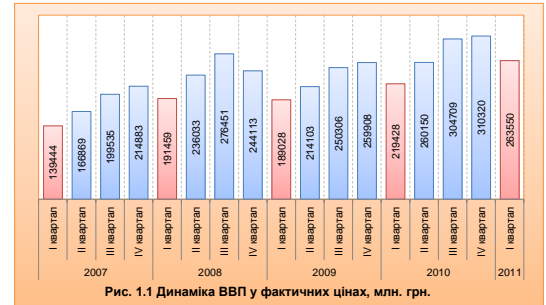
- Дестабілізація ситуації на Близькому Сході та у Північній Африці, де знаходяться основні споживачі українського металу та найбільші покупці продукції українського аграрного сектору.
- Проблеми уповільнення посткризового відновлення найкрупніших економік світу, що призвело до зростання цін на нафту наприкінці березня 2011 року до більш як 100 дол. США за баррель, що не тільки зумовлює зростання цін на нафтопродукти в Україні, але може призвести до значного зростання цін на російський газ.

НРА «Рюрік» підтверджує свої очікування щодо можливості зростання реального ВВП України за результатами 2011 року на 4-5% за умов стабілізації політичної ситуації в близькосхідному регіоні, зниження впливу політичних факторів на ціни на нафту, покращення умов для експорту українських товарів та послуг.

За підсумками I кварталу 2011 року зростання обсягів промислової продукції становило 9,7% (у відношенні до аналогічного періоду 2010 року; 11,0% за 2010 рік), тоді як за I квартал 2010 року відбулось зниження на 11,2%. Визначальним фактором, що вплинуло на збільшення обсягів промислового виробництва у 2010 році, була низька порівняльна база 2009 року. Зростання, що відбулось у I кварталі 2011 року у відношенні до I кварталу 2010 року, вказує на продовження стрімкого розвитку промисловості України та поступове відновлення докризових темпів зростання. За рівнем зростання промислового виробництва Україна зайняла друге місце серед країн СНД (перше місце зайняла Білорусь із 11,8% приросту).

Загальний обсяг реалізації продукції промислового виробництва за I квартал 2011 року становив 259 079,9 млн. грн., що на 65 833 млн. грн., або на 34,07% більше, ніж за I квартал 2010 року, та на 581,4 млн. грн., або на 0,23% більше, ніж за IV квартал 2010 року (див. рис. 1.3). Розвиток реального сектору економіки значною мірою зумовлювалася сприятливою зовнішньо-економічною кон'юктурою. Підвищення попиту на продукцію українського експорту стимулювало розвиток промислового виробництва (9,7% за I квартал 2011 року порівняно з аналогічним

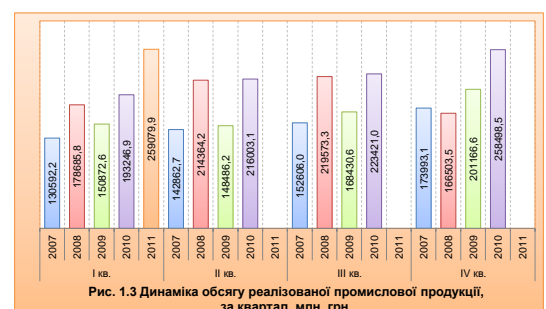
*Динаміка показників економічного розвитку України в I кварталі 2011 року свідчить про продовження закріплення позитивних тенденцій на етапі посткризового відновлення*



*Основні фактори ризику невиконання закладеного у Бюджет на 2011 рік приросту ВВП у 4,5% за I квартал 2011 року не змінились*



*За підсумками I кварталу 2011 року зростання обсягів промислової продукції становило 9,7%. За рівнем зростання промислового виробництва Україна зайняла друге місце серед країн СНД (перше місце зайняла Білорусь із 11,8% приросту)*



<sup>2</sup> Аналітичний огляд фондового ринку України за 2010 рік (ст. 7). НРА «Рюрік». Режим доступу: [http://rurik.com.ua/documents/research/Fund\\_market\\_review.pdf](http://rurik.com.ua/documents/research/Fund_market_review.pdf)

*Сприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура стимулювала розвиток експортоорієнтованих галузей – машинобудування, хімічної та нафтохімічної промисловості та металургії*

*Стабільний споживчий попит завдяки зростанню реальних заробітних плат сприяв розвитку легкої промисловості*

*Позитивна динаміка промислового виробництва на фоні високого внутрішнього споживчого попиту сприяла високим темпам зростання обороту оптової та роздрібною торгівлі*

періодом минулого року). Зокрема спостерігалось зростання експортоорієнтованих галузей: хімічної і нафтохімічної промисловості (18,0%), машинобудування (26,8%) та металургії (11,7%).

Основні фактори, що мали вплив на динаміку виробництва в I кварталі 2011 року:

- продовження відновлення економічного зростання країн – основних торговельних партнерів України;
- стабільне зростання реальних доходів населення високими темпами;
- нарощення обсягів державного фінансування.

Сприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура стимулювала розвиток експортоорієнтованих галузей – машинобудування, хімічної та нафтохімічної промисловості та металургії, виробництво яких в I кварталі в річному вимірі збільшилося на 26,8%, 18,0% та 11,7% відповідно. Обсяг реалізованої продукції цих галузей займав близько 40% промислової продукції, що свідчить про все ще високий рівень залежності від динаміки зовнішніх ринків.

З минулого року стабільним залишається внесок у приріст промислового виробництва галузей, орієнтованих на внутрішній ринок. Стабільний споживчий попит завдяки зростанню реальних заробітних плат сприяв розвитку легкої промисловості, зростання якої в I кварталі 2011 року становило 17,4% у річному вимірі, оброблення деревини (19,6%) тощо. Динаміка харчової промисловості була негативною (-2,2%). Так, з одного боку, виробництво м'яса та м'ясопродуктів збільшилося на 8,7%, з іншого – виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості знизилося на 13,3%.

Позитивна динаміка промислового виробництва на фоні високого внутрішнього споживчого попиту сприяла високим темпам зростання обороту оптової та роздрібною торгівлі – на 9,7% та 13,5% за I квартал у річному вимірі відповідно та обсягу послуг, наданих населенню – 16,5%.

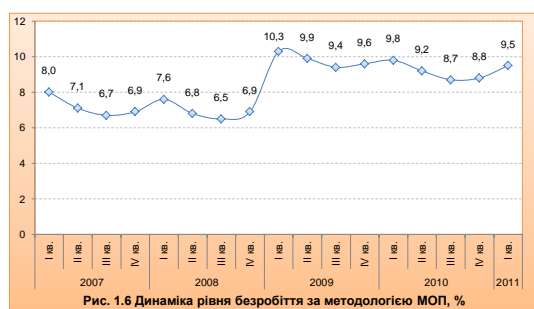
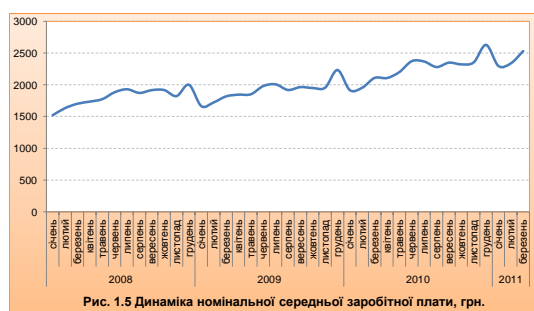
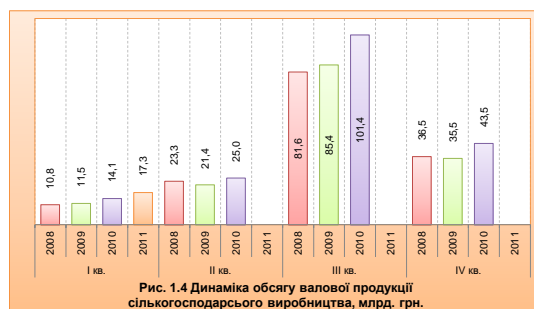
Триває поступове відновлення будівельної діяльності – зростання обсягів робіт у I кварталі становило 6,8% у річному вимірі. Стимулюючим фактором розвитку галузі залишається високий рівень державного фінансування в рамках підготовки до чемпіонату з футболу Євро-2012 – капітальні видатки бюджету за I квартал збільшилися в 2,6 рази в номінальному виразі в річному вимірі. Стримуючим фактором залишається низький попит з боку населення на житло в умовах слабкого відновлення іпотечного кредитування.

Зростання зафіксовано й у сільськогосподарському виробництві (на 5,3% у I кварталі 2011 року у річному вимірі). Суттєво зросли обсяги кредитних коштів, залучених до АПК – 4,7 млрд. грн., що майже втричі більше, ніж у I кварталі минулого року. Однак через суттєве зростання витрат на сільськогосподарське виробництво (+22,6% у I кварталі в річному вимірі) зросла вірогідність уповільнення темпів зростання виробництва в найближчі періоди.

Обсяг валової продукції сільськогосподарського виробництва за I квартал 2011 року становив 17,3 млрд. грн., що на 3,2 млрд. грн., або на 22,7% більше, ніж за I квартал 2010 року, та на 5,8 млрд. грн., або на 50,4% більше, ніж за I квартал 2009 року (див. рис. 1.4).

Номінальна середня заробітна плата станом на 01.04.2011 р. становила 2531 грн., що на 98 грн., або на 3,72% менше, ніж станом на 01.01.2011 р., проте на 298 грн., або на 13,35% більше, ніж станом на 01.01.2010 р. (див. рис. 1.5).

За даними Державного комітету статистики України, рівень безробіття за методологією Міжнародної організації праці у відсотках до економічно активного населення у віці від 15 до 70 років станом на кінець I кварталу 2011 року досяг 9,5% (8,8% станом на 01.01.2011 р., 9,6% станом на 01.01.2010 р.) (див. рис. 1.6). Протягом кварталу попит на робочу силу як кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами та організаціями в службі зайнятості,





зріс до 77,9 тис. осіб порівняно з 73 тис. осіб у IV кварталі 2010 року (збільшення на 6,7%). Проте через зростання пропозиції робочої сили на 28,3% порівняно з попереднім кварталом (до 626,4 тис. осіб) навантаження на 10 вільних робочих місць (вакансій) збільшилося до 82 осіб порівняно з 68 особами у попередньому кварталі та залишається значно вищим за докризовий рівень (37 осіб у I кварталі 2008 року).

## 1.2 Інфляційні процеси

Рівень споживчої інфляції в річному вимірі продовжив зменшуватись. На фоні помірного впливу фундаментальних факторів попиту основну роль у зростанні споживчих цін у I кварталі 2011 року на 3,3% (див. рис. 1.7, Додаток А та Додаток Б) відігравали компоненти небазового ІСЦ (приріст за січень–березень 5,7%, внесок в ІСЦ – 2,4 в.п.), зокрема:

- зростання цін на сирі продукти (на 4,3% за квартал, внесок в ІСЦ – 1,1 в.п.), що, крім сезонного чинника, зумовлено високими цінами на продовольчі товари на світових ринках;
- підвищення адміністративно–регульованих цін і тарифів (на 6,6% за квартал, внесок в ІСЦ – 1,0 в.п.), у т.ч. тарифів на послуги ЖКГ на 7,3%;
- стрімке зростання цін на паливо (на 20,2% за квартал, внесок в ІСЦ – 0,3 в.п.), що відображає висхідну динаміку цін на нафту на світових ринках та ефект підвищення ставок акцизного збору в січні 2011 року.

Річна інфляція знизилася до 7,7% (порівняно з 9,1% у IV кварталі 2010 року). Базова інфляція продовжила знижуватися (до 7% з 7,9% в попередньому кварталі). Основною причиною були вторинні ефекти зниження інфляції продовольчих товарів минулого кварталу. Проте рівень їх впливу є ще досить вагомим.

Основною причиною стрімкого прискорення небазової інфляції в I кварталі 2011 року (5,7% порівняно з 1,1% у IV кварталі 2010 року) було підвищення тарифів на послуги ЖКГ та стрімке зростання цін на паливо.

Зокрема тарифи на гарячу воду та опалення було підвищено у I кварталі 2011 року на 15,5%, що відбулося внаслідок збільшення вартості природного газу для житлово-комунальних підприємств у серпні 2010 року на 50%. Квартирна плата зросла на 10,8%, вартість послуг з водопостачання та каналізації – на 8,3% та 9,4% відповідно. Збільшення вартості електроенергії на 6,8% у I кварталі відбулося в основному за рахунок підняття відповідних тарифів у м. Києві в лютому.

Ціни на сирі продукти у I кварталі зросли на 4,3%. Однак, за вирахуванням сезонного фактору, вони знизилися на 1,5%, що було обумовлено, за нашими оцінками, певним посиленням адміністративного контролю за цінами. Разом з тим вже в березні ціни на сирі продукти підвищилися на 2,4%, що зумовлено як сезонним чинником (його внесок, за нашими розрахунками, становив 1,9 в.п.), так і продовженням тенденції до зростання цін на світових продовольчих ринках. Так, за даними FAO, ціни на продукти харчування за останні 12 місяців у світі зросли на 36,5% (за станом на березень 2011 року).

Найбільше підвищилися ціни на овочі (22,7%) та фрукти (11,2%), що зумовлено, головним чином, фактором сезонності. Водночас ціни на молоко, що стрімко зростали у III–IV кварталах 2010 року, знизилися на 2,5%. Відповідно подешевшали тверді та м'які сири (на 1,4%). Інфляція цін хліба (5,1%) відображає зростання собівартості його виробництва через підвищення цін на борошно та газ у попередні періоди.

Пожвавлення зовнішньої кон'юнктури та активізація внутрішнього інвестиційного попиту зумовили стрімке зростання індексу цін виробників (8,4% з початку року, 20,3% у річному вимірі) (див. рис. 1.8). Зокрема у I кварталі 2011 року найбільше зросла вартість видобування металевих руд (на 25,8%, внесок в ІСЦ – 1,4 в.п.) на фоні зростання попиту на залізну руду з боку Китаю та запровадження мита на експорт з боку Індії. Зростання інвестиційного попиту з боку основних споживачів металів з

*Навантаження на 10 вільних робочих місць (вакансій) збільшилося до 82 осіб порівняно з 68 особами у попередньому кварталі та залишається значно вищим за докризовий рівень (37 осіб у I кварталі 2008 року)*

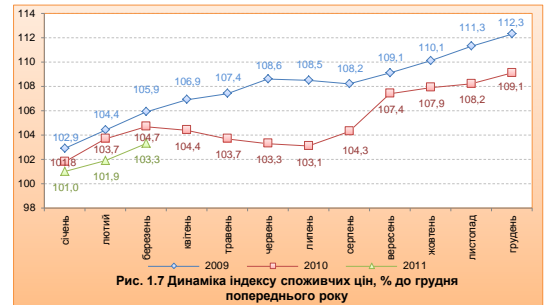


Рис. 1.7 Динаміка індексу споживчих цін, % до грудня попереднього року

*Річна інфляція знизилася до 7,7% (порівняно з 9,1% у IV кварталі 2010 року)*

*Тарифи на гарячу воду та опалення було підвищено у I кварталі 2011 року на 15,5%, квартирна плата зросла на 10,8%, вартість послуг з водопостачання та каналізації – на 8,3% та 9,4% відповідно, вартість електроенергії – на 6,8%*

*Найбільше підвищилися ціни на овочі (22,7%) та фрукти (11,2%), що зумовлено, головним чином, фактором сезонності*

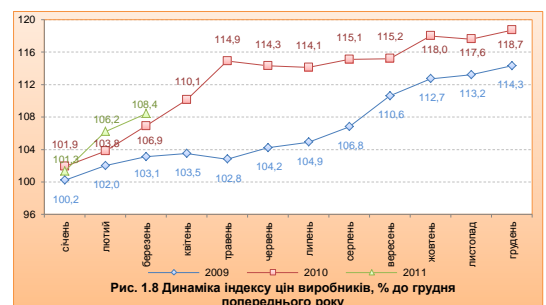
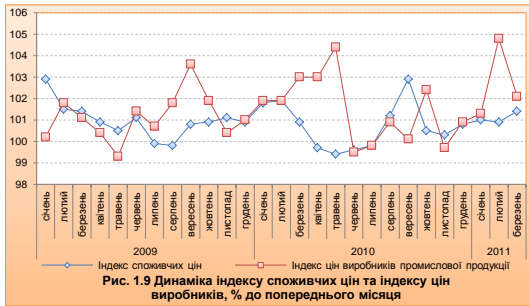


Рис. 1.8 Динаміка індексу цін виробників, % до грудня попереднього року



Україні обумовило зростання внутрішніх цін на метали на 10,7% (внесок в ІЦВ – 2,6 в.п.).

Найбільшого (за I квартал 2011 року) зростання ціни на промислову продукцію набули у лютому (+4,8% до попереднього місяця), споживчі ціни – у березні (+1,4%) (див. рис. 1.9).

### 1.3 Виконання бюджету

У I кварталі 2011 року на фоні зростання економіки спостерігалось подальше покращення стану доходної частини зведеного бюджету: темпи зростання доходів і надалі перевищували зростання номінального ВВП. Доходи зросли на 25,8% порівняно з 2,2% у I кварталі 2010 року.

За I квартал 2011 року отримано доходів у розмірі 84,44 млрд. грн., що на 17,3 млрд. грн., або на 25,8% більше, ніж за I квартал 2010 року. Здійснено видатків на суму 84,5 млрд. грн., що на 12,76 млрд. грн., або на 17,8% більше, ніж за I квартал 2010 року. Кредитування за I квартал 2011 року здійснено на 0,64 млрд. грн. (-0,23 млрд. грн. у I кварталі 2011 року), що вплинуло на зростання дефіциту бюджету, що за I квартал 2011 року становив 0,71 млрд. грн. (4,37 млрд. грн. за I квартал 2010 року) (див. рис. 1.10 та Додаток Г).

Залишки коштів на ЄКР протягом I кварталу 2011 року повністю відповідали потребам держави (див. рис. 1.11).

Зростання доходів відбулося виключно за рахунок податкових надходжень, які у I кварталі збільшилися на 39,2% порівняно з 7,7% у 2010 році, внесок у зростання доходів зведеного бюджету становив 30,7 в.п. Податкові надходження в основному збільшилися за рахунок ПДВ та акцизного збору.

На фоні відновлення внутрішнього споживчого попиту та поживлення господарської діяльності, а також посилення адміністрування, надходження від ПДВ зросли на 8,1 млрд. грн., або 37,9% (у 2010 році зменшення на 4,1%) і мали внесок 12 в.п. у зростання доходів. Одночасно у I кварталі відчутно збільшено обсяги відшкодування ПДВ до 8,9 млрд. грн. (у 2010 році – 3,9 млрд. грн.). Така ситуація спостерігалась на фоні зростання експорту майже на 42% порівняно з 2010 роком.

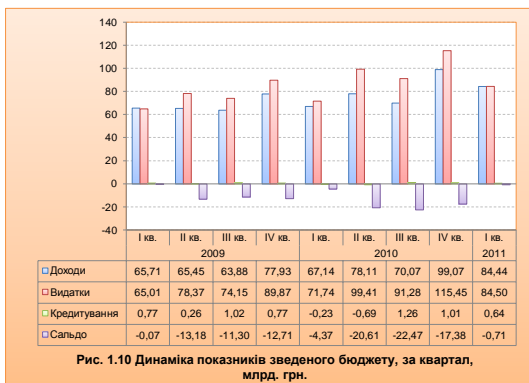
Одночасно неподаткові надходження зменшилися на 18,9%, або на 2,5 млрд. грн. порівняно з I кварталом 2010 року, що, зокрема, пояснюється змінами в класифікації доходів через прийняття Податкового кодексу (відповідно до якого надходження від рентної плати з 2011 року є податковими надходженнями).

У I кварталі відбулося прискорення темпів росту видатків зведеного бюджету на 7,4 в.п. до 17,8% порівняно з I кварталом 2010 року в основному за рахунок збільшення обслуговування державного боргу та капітальних видатків.

Поточні видатки (виключаючи обслуговування боргу) у I кварталі зросли на 11,8% (9,9% – у 2010 році), їх внесок у зростання загальних видатків становив 11,2 в.п. Частка поточних видатків у загальній структурі видатків відчутно зменшилася і становила 90,5%. Найбільше на зростання поточних видатків вплинуло збільшення видатків на:

- поточні трансферти населенню (на 23,2%, або 4,5 млрд. грн.) унаслідок підвищення рівня пенсій та збільшення інших поточних трансфертів населенню через подорожчання комунальних послуг;
- оплату комунальних послуг та енергоносіїв (на 21,9%, або майже на 1,0 млрд. грн.);
- оплату праці з нарахуваннями (на 15,1%, або на 3,9 млрд. грн.) унаслідок підвищення мінімальної заробітної плати впродовж 2010 року та з 1 січня 2011 року.

Видатки, які спрямовані на обслуговування державного боргу, залишаються значними та мають найвищі темпи зростання серед видатків зведеного бюджету (на 141,3%, або 2,8 млрд. грн.). Обсяги обслуговування боргу сягнули 4,7 млрд. грн. (найбільші з



*Зростання доходів відбулося виключно за рахунок податкових надходжень, які у I кварталі збільшилися на 39,2% порівняно з 7,7% у 2010 році*

*Неподаткові надходження зменшилися на 18,9%, або на 2,5 млрд. грн. порівняно з I кварталом 2010 року*

*Видатки, які спрямовані на обслуговування державного боргу, залишаються значними та мають найвищі темпи зростання серед видатків зведеного бюджету (на 141,3%, або 2,8 млрд. грн.)*

2002 року) та становили 5,6% усіх видатків. Основне навантаження на бюджет у частині обслуговування державного боргу створював внутрішній борг, що пов'язано з розміщенням короткострокових ОВДП.

Одночасно зберігається інтенсивне фінансування капітальних видатків (на 144,8% більше, ніж у 2010 році) та їх частка становить 3,8%. Внесок капітальних видатків у зростання видатків становив 2,7 в. п. (у 2010 році був від'ємним 0,6 в. п.). Проведення основних робіт до підготовки Євро-2012 за рахунок державних коштів позитивно впливає на показники будівельної галузі та зростання економіки в цілому.

Прискорене зростання доходів зведеного бюджету порівняно з видатками дало можливість виконати бюджет у I кварталі з незначним дефіцитом (0,7 млрд. грн. або 0,3% ВВП). Дефіцит зведеного бюджету був сформований за рахунок Державного бюджету (0,9 млрд. грн.).

Одночасно, зважаючи на суттєві обсяги видатків на обслуговування державного боргу (4,8 млрд. грн.), зведений бюджет має первинний профіцит на рівні 1,4% ВВП.

Протягом останніх років через фактичну відсутність приватизаційних процесів, фінансування дефіциту відбувалося за рахунок запозичень. Зокрема, у I кварталі запозичення становили на внутрішньому ринку 10,6 млрд. грн. та 13,1 млрд. грн. – на зовнішньому. Значна частина внутрішніх запозичень складається із середньо- та короткострокових державних облігацій, у свою чергу, зовнішні запозичення – це надходження від розміщення еврооблігацій.

За даними Національного банку України, Міністерство фінансів України в I кварталі 2011 року розмістило ОВДП на суму 15,5 млрд. грн., у тому числі кошти, залучені до бюджету, – 10 млрд. грн. та для збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» – ОВДП – 5 млрд. грн.

Продовжилося нарощення державного боргу. Протягом січня – березня 2011 року сума державного та гарантованого державою боргу збільшилася в гривневому еквіваленті на 16,8 млрд. грн., або 3,9% і становила 449 млрд. грн. (39,6% ВВП) (рис. 1.12). Відбулося зростання усіх складових державного та гарантованого державою боргу.

Збільшення боргу відбулося внаслідок:

- довипуску ОЗДП 2010 року в обсязі 100 млн. дол. США,
- випуску ОЗДП 2011 року в обсязі 1,5 млрд. дол. США,
- капіталізації НАК «Нафтогаз України» на суму 5 млрд. грн.

#### 1.4 Зовнішній сектор економіки

У I кварталі 2011 року сальдо зведеного платіжного балансу на відміну від попереднього кварталу було додатним – 1,1 млрд. дол. США. Це зумовлено як скороченням дефіциту поточного рахунку, так і збільшенням профіциту фінансового рахунку (див. рис. 1.13).

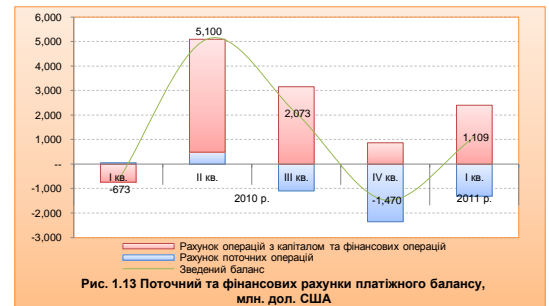
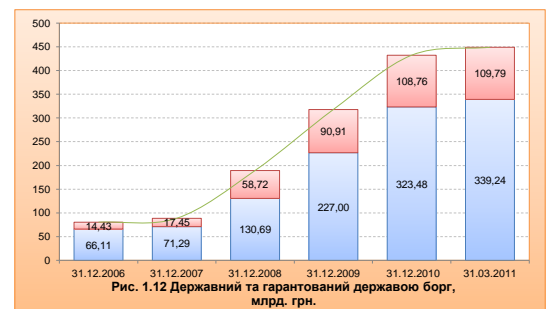
Покращення стану поточного рахунку порівняно з попередніми кварталами спричинено високими темпами зростання експорту (49,5% у річному вимірі) в умовах сприятливої зовнішньої кон'юнктури. Але подальше скорочення дефіциту (що в I кварталі становив 1,3 млрд. дол. США) обмежено великими обсягами закупівель природного газу.

Профіцит рахунку операцій з капіталом і фінансових операцій (2,4 млрд. дол. США) є результатом розміщення Урядом та банківським сектором еврооблігацій (2,1 млрд. дол. США) та формування додатного сальдо за торговими кредитами (2,6 млрд. дол. США). Водночас надходження інвестиційного та боргового капіталу до приватного сектору були на низькому рівні.

У I кварталі 2011 року дефіцит поточного рахунку становив 1,3 млрд. дол. США і був значно нижчим, ніж очікувалося. Порівняно з попередніми кварталами ситуація з поточним рахунком суттєво покращилася, про що, зокрема, свідчить динаміка сезонно скоригованих показників поточного рахунку. Так,

*Обсяги обслуговування боргу сягнули 4,7 млрд. грн. (найбільші з 2002 року) та становили 5,6% усіх видатків*

*Одночасно зберігається інтенсивне фінансування капітальних видатків (на 144,8% більше, ніж у 2010 році)*



*Покращення стану поточного рахунку порівняно з попередніми кварталами спричинено високими темпами зростання експорту (49,5% у річному вимірі)*

*Профіцит рахунку операцій з капіталом і фінансових операцій (2,4 млрд. дол. США) є результатом розміщення Урядом та банківським сектором еврооблігацій (2,1 млрд. дол. США) та формування додатного сальдо за торговими кредитами (2,6 млрд. дол. США)*



*Дефіцит поточного рахунку скоротився на 0,7 млрд. дол. США порівняно з двома попередніми кварталами, що відбувалося на фоні прискорення зростання в річному вимірі обсягів експорту та імпорту товарів (до 49,5% та 59,7% відповідно)*

*Експорт товарів становив 15,6 млрд. дол. США, що на 49,5% більше, ніж у відповідному кварталі 2010 року*

*Імпорт товарів становив 18,6 млрд. дол. США, що на 59,7% більше, ніж у відповідному кварталі 2010 року*

сезонно скоригований дефіцит поточного рахунку скоротився на 0,7 млрд. дол. США порівняно з двома попередніми кварталами.

Таке покращення відбувалося на фоні прискорення зростання в річному вимірі обсягів експорту та імпорту товарів (до 49,5% та 59,7% відповідно). Збільшення експорту стало результатом достатньо стрімкого зростання зовнішнього попиту та відповідно підвищення цін на світових сировинних ринках. Прискорення імпорту пов'язано насамперед з високими обсягами закупівель природного газу, а також із пошквалюванням внутрішнього попиту. Однак, якщо розглядати товарний баланс за винятком енергоносіїв, то його профіцит сягнув максимуму за останні кілька років (3,3 млрд. дол. США).

У I кварталі 2011 року експорт товарів становив 15,6 млрд. дол. США, що на 49,5% більше, ніж у відповідному кварталі попереднього року. Внесок у зростання експорту як фізичних обсягів (переважно через підвищення платоспроможного попиту в країнах – торгових партнерах, насамперед у Росії, унаслідок стрімкого підвищення цін на нафту), так і цінової компоненти був майже рівнозначним. Крім того, відбулося дуже стрімке зростання сезонно скоригованого показника експорту – на 25,6% порівняно з попереднім кварталом.

У I кварталі 2011 року в Україну було імпортовано товарів на загальну суму 18,6 млрд. дол. США, що на 59,7% більше, ніж у відповідному кварталі 2010 року. Таке зростання відбулося переважно за рахунок нарощення вартісних обсягів імпорту енергоресурсів (87,7%), хоча неенергетичний імпорт також зростав досить стрімко (45,5%), чому сприяло швидке зростання внутрішнього попиту (ВВП за I квартал зріс на 5,2%). Порівняно з попереднім кварталом обсяги сезонно скоригованого імпорту товарів підвищилися на 20,3%.

### 1.5 Депозити та кредити, грошова маса

Кредити, надані резидентам депозитними корпораціями (банками), на кінець березня 2011 року становили 752 млрд. грн. (див. рис. 1.14), а темп їх приросту становив 7,0% у річному обчисленні порівняно з 4,3% на кінець лютого. Темпи приросту кредитів, наданих нефінансовим корпораціям, становили 15,1% у річному обчисленні, а кредитів, наданих домашнім господарствам, (-9,5)%. При цьому темп приросту кредитів, наданих нефінансовим корпораціям у національній валюті, становив 19,1% у річному обчисленні, а темп приросту кредитів, наданих домашнім господарствам у національній валюті, становив 3,9% у річному обчисленні. Темпи приросту кредитів, наданих нефінансовим корпораціям і домашнім господарствам в доларах США, становили відповідно 9,0% і (-15,2)% у річному обчисленні.

Депозити резидентів на кінець березня 2011 року становили 443 млрд. грн. (див. рис. 1.14), темп їх приросту становив 31,4% у річному обчисленні порівняно з 31,1% на кінець лютого. Темпи приросту депозитів нефінансових корпорацій становили 33,0% у річному обчисленні, а депозитів домашніх господарств становили 31,0%. При цьому темпи приросту депозитів нефінансових корпорацій та домашніх господарств у національній валюті становили відповідно 46,5% і 43,3% у річному обчисленні. Темпи приросту депозитів нефінансових корпорацій та домашніх господарств у доларах США становили відповідно 13,7% та 22,9% у річному обчисленні.

Підвищення ресурсної бази банків сприяло зростанню грошової маси з початку року на 4,1% – до 622,3 млрд. грн. Обсяг монетарної бази зменшився на 1,0% – до 223,5 млрд. грн. (див. рис. 1.15).

Обсяг коштів Уряду в національній валюті на рахунках у Національному банку України з початку року збільшився більше ніж у два рази – до 6,2 млрд. грн. Обсяг готівки поза банками з початку року знизився на 1,9% – до 179,5 млрд. грн.

Обсяг коррахунків банків з початку року збільшився на 16,2% – до 19,4 млрд. грн. За підсумками березня норматив обов'язкових резервів становить 12,7 млрд. грн., із них на окремий рахунок у Національному банку України перераховано 7,3 млрд. грн.

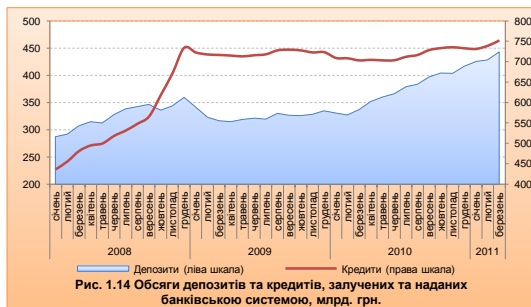


Рис. 1.14 Обсяги депозитів та кредитів, залучених та наданих банківською системою, млрд. грн.

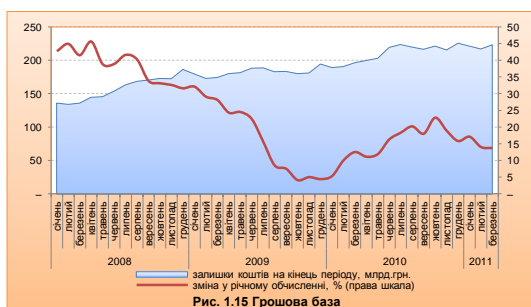


Рис. 1.15 Грошова база



З метою забезпечення рівноваги на грошово-кредитному ринку Національний банк України продовжував здійснювати операції з мобілізації вільної ліквідності банків. З початку року Національний банк України провів мобілізаційні операції на загальну суму 40,8 млрд. грн. Середньозважена процентна ставка за мобілізаційними операціями становила 2,4%.

Операції з рефінансування банків упродовж лютого та березня не здійснювалися, а їх обсяг з початку року становив 7,9 млн. грн. Натомість обсяг повернення заборгованості за раніше наданими кредитами рефінансування становив 3,8 млрд. грн.

Підвищення ділової активності супроводжувалося певним подорожчанням кредитів. Так, середньозважена вартість кредитів у національній валюті збільшилася до 13,1%. Проте середньозважена вартість депозитів у національній валюті продовжувала знижуватись і за підсумками I кварталу 2011 року становила 6,5%. На міжбанківському кредитному ринку середньозважена вартість коштів збільшилася до 3,2%.

Загальний обсяг залишків кредитних вкладень зріс (на фоні збільшення ділової активності) на 2,6% – до 742,6 млрд. грн. Це забезпечено за рахунок збільшення залишків за кредитами, наданими юридичним особам, обсяги яких зросли з початку року на 4,1% – до 540,9 млрд. грн. Однак обсяги кредитів, наданих фізичним особам, у зменшилися з початку року на 1,3% – до 201,7 млрд. грн.

### 1.6 Валютний ринок та обмінний курс

Протягом трьох перших місяців 2011 року валютний ринок перебував під впливом сталого збільшення обсягів надходжень іноземної валюти, зумовлених сприятливою динамікою світових цін на традиційні товарні групи українського експорту та активними зовнішніми запозиченнями. Це сприяло врівноваженню попиту та пропозиції на міжбанківському валютному ринку та зумовило відсутність істотних курсових коливань гривні.

Суттєвими чинниками, які впродовж I кварталу 2011 року впливали на стан міжбанківського валютного ринку України, були:

- додатні нетто-надходження іноземної валюти на користь резидентів, які перевищили 5,1 млрд. дол. США (в еквіваленті);
- стійке розширення міжбанківського валютного ринку: обсяги операцій на ньому перевищили 50,8 млрд. дол. США (в еквіваленті);
- домінування пропозиції іноземної валюти над попитом на неї: чиста пропозиція на міжбанківському валютному ринку становила 308 млн. дол. США (в еквіваленті);
- зменшення відповідних ризиків кредитування України: індекс ЕМВІ+Україна знизився з 436 станом на 31.12.2010 до 376 станом на 31.03.2011.

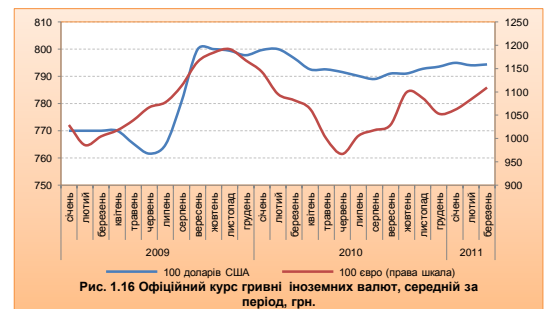
За таких умов обмінний курс гривні відносно долара США змінювався на міжбанківському валютному ринку протягом I кварталу 2011 року в досить вузькому діапазоні від 7,9319 грн./дол. США до 7,9720 грн./дол. США. За офіційним курсом гривня укріпилася відносно долара США на 0,02% – до 7,96 грн./дол. США. Відносно євро гривня знецінилася на 6,08% – до 11,2156 грн./євро (див. рис. 1.16).

Перевищення пропозиції іноземної валюти над попитом на неї надало Національному банку можливість здійснювати інтервенції з купівлі іноземної валюти, поповнюючи міжнародні резерви. Загальне сальдо валютних інтервенцій було додатним та становило 498,7 млн. дол. США (в еквіваленті).

Міжнародні резерви в I кварталі поточного року збільшилися на 5,4% – до 36,4 млрд. дол. США (в еквіваленті), що було достатнім для фінансування майбутнього імпорту товарів та послуг упродовж 5,2 місяця.

*Середньозважена вартість кредитів у національній валюті збільшилася до 13,1%*

*Середньозважена вартість депозитів у національній валюті продовжувала знижуватись і за підсумками I кварталу 2011 року становила 6,5%*



*Загальне сальдо валютних інтервенцій НБУ було додатним та становило 498,7 млн. дол. США (в еквіваленті)*

*Міжнародні резерви в I кварталі поточного року збільшилися на 5,4% – до 36,4 млрд. дол. США (в еквіваленті), що було достатнім для фінансування майбутнього імпорту товарів та послуг упродовж 5,2 місяця*

## Розділ 2. Обсяги та сегментація ринку цінних паперів, учасники ринку

### 2.1 Обсяги фондового ринку України

Динаміка показників фондового ринку в Україні свідчить про становлення позитивних тенденцій розвитку країни.

Традиційно, місце фондового ринку в сучасних макроекономічних процесах України наведено на рис. 2.1, де співставляється обсяг торгів на ринку цінних паперів з діловою активністю інших основних галузей економічних процесів.

У 2010 році обсяг торгів на ринку цінних паперів досяг рекордного рівня у 1 537,79 млрд. грн. і перевищив ВВП країни на 443,18 млрд. грн. (див. рис. 2.2).

Фондовий ринок в тій чи іншій країні характеризується, насамперед, показниками капіталізації, часткою капіталізації у ВВП, обсягами біржової торгівлі цінними паперами.

Капіталізація лістингових компаній фондового ринку України, за останніми даними ДКЦПФР, у 2010 році збільшилась на 48,75% у порівнянні з минулим роком і станом на 01.01.2011 р. становила 171,76 млрд. грн.

Співвідношення капіталізації лістингових компаній до ВВП, за останніми даними ДКЦПФР, станом на 01.01.2011 р. становило 16,52% (станом на 01.01.2010 р. – 12,62%, станом на 01.01.2009 р. – 9,02%). Через інструменти фондового ринку у 2010 році в економіку України залучено інвестицій на 84,37 млрд. грн. (132,24 млрд. грн. у 2009 році).

У I кварталі 2011 року продовжився висхідний тренд нарощення обсягів біржових торгів, що спостерігався і у минулому році. Обсяги біржових контрактів за I квартал 2011 року становили 56,6 млрд. грн., що в 3,1 разу більше, ніж за відповідний період попереднього року (див. рис. 2.3).

За I квартал 2010 року виконано біржових контрактів на 18,16 млрд. грн., що становить близько 14% загального обсягу біржових торгів цінними паперами за 2010 рік (131,3 млрд. грн.), за I квартал 2009 року – на 5,4 млрд. грн., що становить близько 15% загального обсягу біржових торгів цінними паперами за 2009 рік (36,01 млрд. грн.). Враховуючи досить невелику частку обсягу торгів за I квартал року у сукупному річному обсязі, НРА «Рюрік» очікує значне перевершення минулорічного обсягу біржових торгів у поточному році.

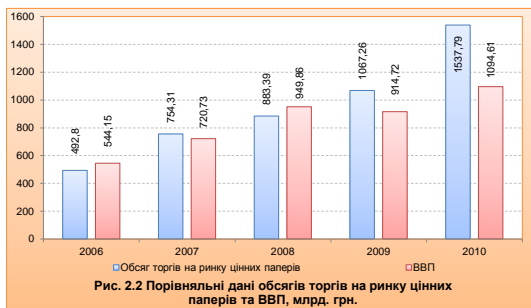
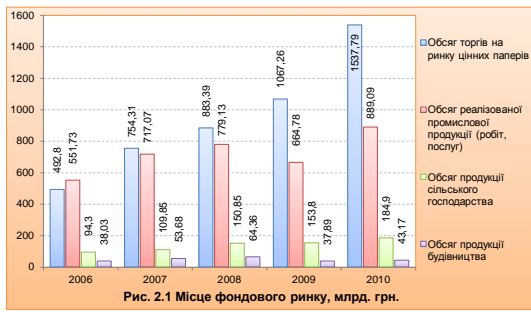
### 2.2 Аналіз діяльності з торгівлі цінними паперами на фондовому ринку України

Станом на 01.04.2011 р. кількість ліцензій, які видано ДКЦПФР професійним учасникам фондового ринку на провадження професійної діяльності, становила 1 776 (–31 за I квартал 2011 року), в тому числі:

- 744 (–19 за I квартал 2011 року) ліцензії на провадження діяльності з торгівлі цінними паперами;
- 379 (+7 за I квартал 2011 року) ліцензій на провадження депозитарної діяльності зберігачів цінних паперів;
- 276 (–21 за I квартал 2011 року) ліцензій на провадження діяльності з ведення реєстру власників іменних цінних паперів;
- 363 (+2 за I квартал 2011 року) ліцензії на провадження діяльності з управління активами інвестиційних інвесторів;
- 10 ліцензій на провадження діяльності з організації торгівлі на ринку цінних паперів;
- 2 ліцензії на провадження розрахунково-клірингової діяльності;
- 2 ліцензії на провадження депозитарної діяльності депозитарію цінних паперів.

Кількість професійних учасників фондового ринку з урахуванням суміщення декількох видів професійної діяльності становила 1 351 (–38 за I квартал 2011 року), в тому числі:

- 379 (+7 за I квартал 2011 року) учасників є торговцями-зберігачами (123 банки (+3 за I квартал 2011 року)), серед них



*Кількість ліцензій, виданих ДКЦПФР професійним учасникам фондового ринку на провадження професійної діяльності, за I квартал 2011 року зменшилась на 31 одиницю*

*Кількість професійних учасників фондового ринку з урахуванням суміщення декількох видів професійної діяльності за I квартал 2011 року зменшилась на 38 одиниць*

- 45 (-1 за I квартал 2011 року) учасників є торговцями-зберігачами-реєстраторами (21 банк);
- 12 (+1 за I квартал 2011 року) учасників є зберігачами-реєстраторами;
  - 2 депозитарії мали ліцензію на розрахунково-клірингову діяльність.

**Професійна діяльність з торгівлі цінними паперами на фондовому ринку** провадиться торговцями цінними паперами – господарськими товариствами, для яких операції з цінними паперами є виключним видом діяльності, а також банками.

Моніторинг торговців цінними паперами за I квартал 2011 року, здійснювався ДКЦПФР на основі адміністративних даних, які подавались до Комісії відповідно до нормативно-правових актів, що встановлюють порядок складання та подання адміністративних даних учасниками ринку цінних паперів, що здійснюють діяльність з торгівлі цінними паперами.

Зазначений моніторинг здійснений на основі адміністративних даних, які прийняті до електронних масивів даних від 720 торговців цінними паперами.

Обсяг виконаних договорів торговцями цінними паперами у 2010 році становив 1537,79 млрд. грн., що перевищує обсяг виконаних договорів у 2009 році на 470,53 млрд. грн. (див. рис. 2.4).

За I квартал 2011 року торговцями цінними паперами виконано договорів на загальну суму 441,1 млрд. грн., що на 280,91 млрд. грн., або у 2,75 разу більше, ніж за відповідний період 2010 року, та на 125,32 млрд. грн., або у 1,4 разу більше, ніж за відповідний період 2009 року (див. рис. 2.5). Враховуючи інтенсивне підвищення активності торговців цінними паперами у останні роки, НРА «Рюрік» очікує продовження значного зростання обсягів виконаних договорів торговцями цінними паперами у поточному році.

Як і у 2010 році, у I кварталі 2011 року найбільші обсяги договорів виконуються торговцями цінними паперами з акціями (35,13% у I кварталі 2011 року, 36,75% у 2010 році) та державними облігаціями (28,55% у I кварталі 2011 року, 23,03% у 2010 році). З корпоративними облігаціями торговцями цінними паперами у I кварталі 2011 року виконано договорів на 6,7% загального обсягу (4,52% у 2010 році).

За I квартал 2011 року торговцями цінними паперами було укладено 64 659 угод на неорганізованому ринку на загальну суму 331,88 млрд. грн. (75,24% загального обсягу) (див. табл. 2.1). Всього за I квартал поточного року торговцями цінними паперами укладено 821 162 угоди (середня вартість – 537,18 тис. грн., 516,07 тис. грн. у IV кварталі 2010 року).

Обіг цінних паперів в Україні у I кварталі 2011 року провадився торговцями цінними паперами, що представлені:

- господарськими товариствами, для яких операції з цінними паперами є виключним видом діяльності (54,83% від загального обсягу виконаних договорів торговцями цінними паперами у I кварталі 2011 року, 54,89% у 2010 році);
- банками (42,12% у I кварталі 2011 року, 24,82% у 2010 році);
- інвестиційними компаніями (3,05% у I кварталі 2011 року, 20,29% у 2010 році).

Обсяг виконаних договорів торговцями цінними паперами з нерезидентами за I квартал 2011 року становив 58,41 млрд. грн., або 13,24% загального обсягу виконаних договорів (13,43% за 2010 рік).

### 2.3 Аналіз діяльності з управління активами інституційних інвесторів на фондовому ринку України

*Діяльність з управління активами інституційних інвесторів* – професійна діяльність учасника фондового ринку – компанії з управління активами, що провадиться нею за винагороду від свого імені або на підставі відповідного договору про управління

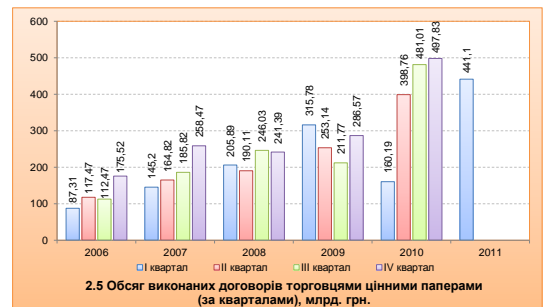
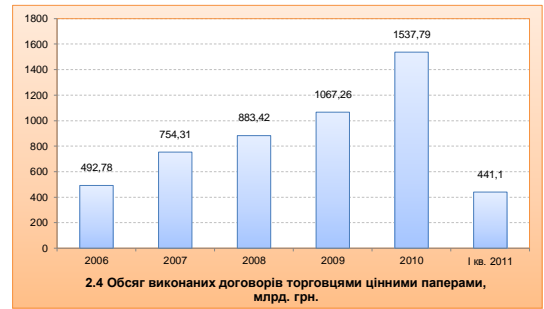
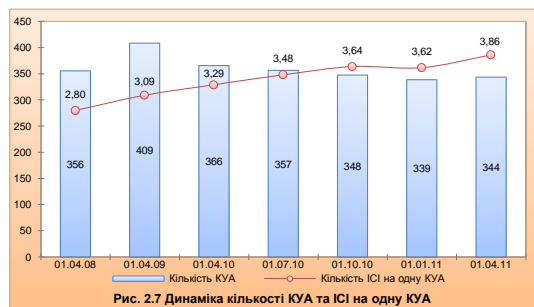


Табл. 2.1 Інформація щодо діяльності торговців цінними паперами з розподілом за місцем виконання договорів за I квартал 2011 року

Вид ринку	Кількість договорів, шт.	Обсяг договорів, млн. грн.	% від загального обсягу
Неорг.ринок	64 659	331 884,24	75,24
Перспектива	17 622	36 275,12	8,22
ПФТС	37 542	29 712,50	6,74
УБ	693 784	26 791,78	6,07
Продаж ОВДП	469	13 638,84	3,09
Продаж ЦП, що належить державі	8	1 400,00	0,32
КМФБ	1 813	732,54	0,17
УМФБ	520	538,09	0,12
ПФБ	1 205	69,75	0,02
Іннекс	40	33,1	0,01
СЄФБ	439	20,66	-0,00
УФБ	216	3,9	-0,00
УМВБ	2 835	2,47	-0,00
Всього	821 152	441 102,99	100



Таблиця 2.2 Динаміка кількості інвестиційних фондів за видом

	Всього	ПІФ					КІФ		
		В*	І*	ЗД	ЗН*	ЗВ*	І*	ЗН*	ЗВ*
01.10.2010	1069	35	48	9	29	732	2	145	69
01.01.2011	1095	36	48	9	32	755	2	141	72
01.04.2011	1167	40	49	9	33	809	2	134	91
Зміна за I квартал 2010 року	2,43%	2,86%	0,00%	0,00%	10,34%	3,14%	0,00%	-2,76%	4,35%
Зміна за I квартал 2011 року	6,58%	11,11%	2,08%	0,00%	3,13%	7,15%	0,00%	-4,96%	26,39%

\* В – відкриті ІСІ, І – інтервальні, ЗД – закриті диверсифіковані, ЗН – закриті недиверсифіковані невенчурні, ЗВ – закриті недиверсифіковані венчурні ІСІ

*Кількість фондів, що формують свої активи та очікують на визнання такими, що відбулися, у I кварталі 2011 року зросла з 131 до 161*

*Характер динаміки кількості зареєстрованих КУА у регіонах-лідерах у I кварталі 2011 року практично не змінився*

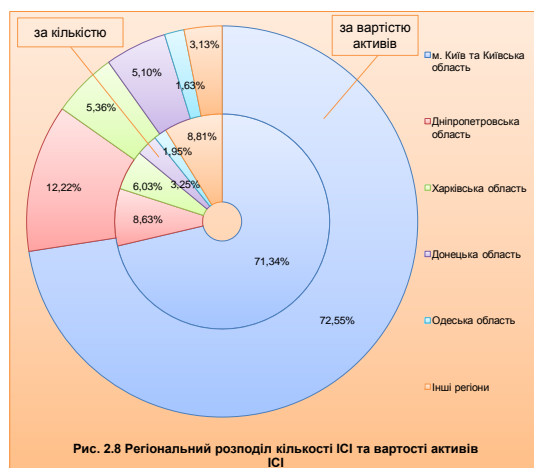


Рис. 2.8 Регіональний розподіл кількості ІСІ та вартості активів ІСІ

активами інституційних інвесторів.

Відповідно до даних УАІБ, у I кварталі 2011 року кількість компаній з управління активами в Україні почала збільшуватися, на протипагу зменшенню у попередні 7 кварталів поспіль. Це відбулося за рахунок того, що чисельність новостворених компаній перевищила кількість тих, які вийшли з ринку (+5 КУА). На 01.04.2011 р. членами УАІБ були 344 КУА.

Спад кількості зареєстрованих ІСІ у жовтні-грудні 2010 року (-40 ІСІ) змінився динамічним приростом у січні-березні 2011 році (+102 ІСІ), оскільки динаміка створення нових фондів також була сильнішою порівняно з темпами закриття (ліквідації) існуючих. Загалом, на кінець I кварталу, було зареєстровано 1328 інвестиційних фондів.

Таким чином, співвідношення кількості існуючих ІСІ та КУА зросло: на одну компанію з управління активами станом на 01.04.2011 р. у середньому припадало 3,86 інвестиційних фондів (рис. 2.7), тобто тенденція підвищення концентрації на ринку, яка спостерігалася з початку 2010 року, відновилася.

Кількість ІСІ, визнаних такими, що відбулися, у I кварталі 2011 року збільшилася на 72 фонди (+6,58%) до 1167 (див. табл. 2.2), що більше ніж удвічі перевищує темпи зростання у попередньому кварталі (+2,43%, +26 фондів,) та пов'язано з активним ростом кількості новостворених фондів у III кварталі 2010 року.

На відміну від попереднього кварталу, цього разу найвищу динаміку кількості визнаних фондів продемонстрували закриті венчурні КІФ-и (+26,39%, +19 фондів). Другим за темпами зростання кількості визнаних фондів, завдяки своєму динамічному розвитку, був сектор відкритих ІСІ (+11,34%, +4 фонди).

Найбільший приріст в абсолютних показниках знову продемонстрували закриті венчурні ПІФ-и (+7,15%, +54 фонди).

У зв'язку з активізацією реєстрації нових ІСІ, кількість фондів, що формують свої активи та очікують на визнання такими, що відбулися, у I кварталі 2011 року зросла з 131 до 161, серед них – один відкритий ІСІ.

Київський регіон у I кварталі 2011 року знову був першим за кількістю зареєстрованих КУА (239). Чисельність КУА у регіоні почала збільшуватися, на протипагу зменшенню протягом попередніх 5-ти кварталів (на 3 компанії), хоча його частка несуттєво скоротилася – з 69,62% до 69,48% на тлі відносно більш активної динаміки Дніпропетровського регіону (+2 КУА, всього 27), а також за відсутності зростання кількості діючих КУА в інших регіонах-лідерах (у Харківському зменшення на одну КУА).

У розподілі ІСІ в управлінні КУА за регіонами Київщина також показала помірно позитивну динаміку: частка Києва та області у загальній кількості інвестиційних фондів в Україні збільшилася з 71,02% до 71,34%. У той же час частка Дніпропетровської області розширилася з 8,06% до 8,63%, Донецької – із 3,03% до 3,25%, Одеської – з 1,73% до 1,95%.

Таким чином, характер динаміки кількості зареєстрованих КУА у регіонах-лідерах у I кварталі 2011 року практично не змінився.

Найбільшу частку у розподілі активів ІСІ в управлінні КУА за регіонами й надалі утримував Київ (та область), вона продовжувала помірно зростати – з 72,30% до 72,55%. Серед решти найбільших у контексті ринку спільного інвестування регіонів збільшили свою вагу тільки Донецька (із 4,05% до 5,10%) та Одеська (із 1,46% до 1,63%) області (див. рис. 2.8).

Висхідний тренд фондового ринку, що продовжився з кінця 2010 року у I кварталі 2011 року, відповідно позначився і на динаміці активів ІСІ. Проте, хоча ріст індексів акцій уповільнився порівняно з попереднім кварталом, зростання ринку інвестиційних фондів дещо прискорилося (із +6,16% до 7,27%) і в абсолютному вимірі склало 7 691,24 млн. грн.

Таким чином, на 01.04.2011 р. загальні активи ІСІ становили 113 557,83 млн. грн., понад 93% приросту яких забезпечили венчурні ІСІ.



Активи невенчурних ІСІ, на відміну від попереднього кварталу, показали помітний приріст завдяки збільшенню активів усіх типів фондів (+5,75%, у IV кварталі 2010 року – на 0,60%). Водночас, цього разу найбільш вагомо наростили активи закриті ІСІ (92,5% у сукупному прирості).

Разом активи невенчурних ІСІ відкритого, інтервального та закритого типу зросли на 510,91 млн. грн. і на 01.04.2011 р. склали 9 401,32 млн. грн. (див. табл. 2.3).

Динаміка структури вкладень ІСІ за видами інструментів у I кварталі 2011 року була, у першу чергу, пов'язана зі скороченням частки цінних паперів в агрегованих портфелях усіх типів фондів на тлі зростання вартості їхніх активів. Так, вкладення у фондові інструменти в активах невенчурних ІСІ скоротилися із 71,61% до 68,51% (після росту з 60,19% у IV кварталі 2010 року), хоча у грошовому вимірі зросли на 200 млн. грн.; у венчурних – із 35,28% до 35,03% при збільшенні вартості вкладень в акції на майже 1 619 млн. грн.

При цьому частка акцій у невенчурних ІСІ в цілому несуттєво зросла (із 55,34% до 55,51%), а скорочення стосувалося тільки відкритих фондів, у яких такий перерозподіл був зумовлений більшими темпами нарощення грошових коштів, у той час як сукупна вартість вкладень в акції зросла на понад 10 млн. грн. В інших ІСІ, у тому числі венчурних, зростання вартості інвестицій в акції було практично пропорційним збільшенню активів загалом або швидшим за нього, що пов'язано з висхідною динамікою фондового ринку у цей час. Таким чином, частка пайових цінних паперів у портфелях цих фондів майже не змінилася або зросла (в інтервальних).

Найбільшим за сукупною вартістю видом цінних паперів, у які вкладено кошти ІСІ, вперше за 4 квартали, за даними УАІБ, стали акції, інвестиції в які зросли до 16 776,60 млн. грн. (38,93%). Сукупна вартість вкладень у векселі хоч і зросла також (до 15 732,21 млн. грн.), однак значно меншою мірою, що призвело до скорочення їхньої частки у зведеному портфелі фондових інструментів в активах ІСІ до 36,50% (див. табл. 2.4).

Уповільнення росту фондових індексів у I кварталі 2011 року відповідно позначилося на доходності українських ІСІ за квартал: фонди у середньому принесли від +0,18% (інтервальні) до +3,91% (закриті), що межує із офіційним рівнем інфляції з початку року (3,34%) та середнім доходом за депозитами у гривні (+3,91%). Найдоходнішими ж, крім індексів акцій, у цей період були банківські вклади у євро, які, завдяки стрімкому підвищенню курсу валюти, принесли +8,47% (рис. 2.9).

Водночас, знову більшість фондів показали позитивні результати, а збитковими були 10 із 36-ти відкритих, 14 із 41-го інтервального та 63 із 148-ми закритих ІСІ. Доходність відкритих фондів, на тлі збільшення кількості включених до розрахунку фондів, за середнім показником зменшилася майже у 2,5 разу до +1,97%. При цьому діапазон доходності цих ІСІ був у межах від -5,98% до +11,27%, тобто аналогічний показнику IV кварталу 2010 року, але дещо зміщений униз порівняно з ним (-2 п. п.).

Інтервальні ІСІ принесли від -36,29% до +14,79%, тобто показали також незмінно широкий діапазон, опущений у негативну зону (-29 п. п.). При цьому середній показник у I кварталі 2011 року був майже у 36 разів меншим. Закриті фонди мали показники у значно звуженому діапазоні (-96 п. п.) – від -65,37% до +126,54%, а середня доходність зменшилася майже у два рази.

Найбільшою категорією інвесторів у I кварталі 2011 року залишалися українські підприємства, частка яких зросла із 81,79% до 82,23% сукупних активів що, на відміну від попереднього кварталу, було пов'язано із динамікою усіх фондів, крім відкритих.

У невенчурних ІСІ в цілому частка юридичних осіб-резидентів також була найбільшою і розширилася – із 63,71% до 65,97%. Частка іноземних громадян та підприємств у фондах складала від 6,44% в інтервальних до 15,31% у відкритих ІСІ.

Найбільшими інвесторами відкритих фондів станом на 01.04.2011 р. залишилися фізичні особи-резиденти (61,38%),

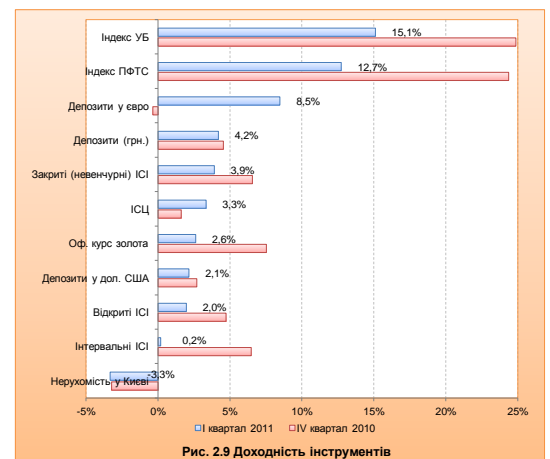
Таблиця 2.3 Динаміка вартості активів ІСІ у розрізі типів фондів, млн. грн.

Фонди	01.10.10	01.01.11	01.04.11	Зміна за IV квартал 2010 року	Зміна за I квартал 2011 року
Відкриті	243,43	286,07	315,99	17,52%	10,46%
Інтервальні	237,72	252,53	260,90	6,23%	3,32%
Закриті (невенчурні)	8 356,38	8 351,82	8 824,44	-0,05%	5,66%
Невенчурні	8 837,53	8 890,41	9 401,32	0,60%	5,75%
Венчурні	90 888,99	96 976,17	104 156,51	6,70%	7,40%
Усі (з венчурними)	99 726,52	105 866,59	113 557,83	6,16%	7,27%

*Вперше за останні 4 квартали найбільшими за сукупною вартістю вкладеннями ІСІ були інвестиції в акції (16 776,60 млн. грн., 38,93%)*

Таблиця 2.4 Розподіл вартості зведеного портфеля цінних паперів ІСІ за типами інструментів станом на 01.04.2011 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	16 776 604 503	38,93%
Векселі	15 732 208 923	36,50%
Облігації підприємств	9 589 904 468	22,25%
Заставні цінні папери	547 773 008	1,27%
Облігації державні внутрішні	277 813 936	0,64%
Ощадні сертифікати	131 900 000	0,31%
Облігації місцевих позик	28 436 988	0,07%
Інші	14 267 465	0,03%
Всього	43 098 909 291	100,00%



*Збитковими були 10 із 36-ти відкритих, 14 із 41-го інтервального та 63 із 148-ми закритих ІСІ*

Таблиця 2.5 Розподіл ВЧА ІСІ за типами інвесторів, % від ВЧА

Станом на 01.01.2011 р.				
Фонди	Юридичні особи		Фізичні особи	
	резиденти	нерезиденти	резиденти	нерезиденти
Відкриті	23,32%	13,54%	61,38%	1,76%
Інтервальні	42,97%	6,20%	50,58%	0,24%
Закриті (невенчурні)	68,29%	7,87%	23,65%	0,19%
Усі (невенчурні)	<b>65,97%</b>	<b>8,02%</b>	<b>25,76%</b>	<b>0,24%</b>
Венчурні	83,76%	14,99%	1,22%	0,04%
Усі (включаючи венчурні)	<b>82,23%</b>	<b>14,39%</b>	<b>3,32%</b>	<b>0,05%</b>
Станом на 01.01.2011 р.				
Фонди	Юридичні особи		Фізичні особи	
	резиденти	нерезиденти	резиденти	нерезиденти
Відкриті	25,37%	14,17%	58,62%	1,85%
Інтервальні	39,95%	5,24%	54,57%	0,24%
Закриті (невенчурні)	65,88%	8,25%	25,69%	0,19%
Усі (невенчурні)	<b>63,71%</b>	<b>8,36%</b>	<b>27,69%</b>	<b>0,24%</b>
Венчурні	83,50%	15,40%	1,09%	0,01%
Усі (включаючи венчурні)	<b>81,79%</b>	<b>14,80%</b>	<b>3,38%</b>	<b>0,03%</b>

*Найбільшими інвесторами відкритих фондів станом на 01.04.2011 р. залишилися фізичні особи-резиденти (61,38%)*

*У закритих невенчурних фондах найбільшою категорією інвесторів залишилися юридичні особи-резиденти, частка яких у I кварталі 2011 року продовжувала зростати – із 65,88% до 68,29%*

*Найбільшу присутність у венчурних фондах підтвердили юридичні особи-резиденти, частка яких на 01.04.2011 р. склала 83,76%*

*На рахунках у зберігачів цінних паперів знаходиться 327,16 млрд. шт. цінних паперів, які зареєстровані в документарній формі існування*

*На рахунках у зберігачів цінних паперів знаходилось 1 857,79 млрд. шт. цінних паперів, які зареєстровані в бездокументарній формі існування*

причому їхня частка збільшилася (із 58,62%) при нарощенні вкладень від громадян (їхня частка у грошовому вимірі зросла на 22,68 млн. грн.) та деякому зменшенні інвестицій вітчизняних підприємств (-0.10 млн. грн.) на тлі загального притоку у ці фонди у розмірі близько 11,55 млн. грн. (див. табл. 2.5).

Частка юридичних осіб-резидентів у відкритих ІСІ, після подвійного росту у ІV кварталі 2010 року, скоротилася із 25,37% до 23,32%. Частки фізичних та юридичних осіб-нерезидентів несуттєво скоротилися через нижчі темпи збільшення вартості вкладень цих категорій, ніж громадян України, проте залишилися найбільшими порівняно з іншими типами ІСІ – 1,76% та 13,54% відповідно.

Таким чином, двигуном відкритих фондів у I кварталі 2011 року, разом із фондовим ринком, були громадяни України, що змінили у цій ролі вітчизняні підприємства.

Основна частка в інтервальних ІСІ, як і у відкритих, станом на 01.04.2011 р. належала фізичним особам-резидентам (50,58%), проте вона зазнала зменшення (із 54,57%) в умовах відтоку інвестицій цієї категорії інвесторів (частка стала меншою на 4,47 млн. грн.), а також нарощення вкладень юридичними особами-резидентами (+11,93 млн. грн., із 39,95% до 42,97%) та підприємствами-нерезидентами (+3,01 млн. грн., із 5,24% до 6,20%).

У закритих невенчурних фондах найбільшою категорією інвесторів залишилися юридичні особи-резиденти, частка яких у I кварталі 2011 року продовжувала зростати – із 65,88% до 68,29%. Стрімке збільшення суми інвестицій цих інвесторів разом зі зменшенням вартості вкладень, що належать українцям у закритих фондах (-36,17 млн. грн.), на тлі закриття кількох таких ІСІ, призвело до зриву частки громадян України із 25,69% до 23,65%. Фізичні особи-нерезиденти зберегли свою вагу у закритих фондах на рівні 0,19%.

Найбільшу присутність у венчурних фондах підтвердили юридичні особи-резиденти, частка яких на 01.04.2011 р. склала 83,76%, несуттєво збільшившись за квартал (із 83,50%). В цілому, розподіл участі у венчурних ІСІ практично не змінився, суми вкладень різних категорій учасників збільшилися практично пропорційно.

Частка фізичних осіб-резидентів знову дещо розширилася і досягла 1,22% (1,09% у ІV кварталі 2010 року) і, відповідно, складала понад 1 млрд. грн. Врешті, внаслідок скорочення вкладень фізичних осіб-резидентів у закритих невенчурних та інтервальних фондах, їхня частка у сукупній ВЧА усіх ІСІ у I кварталі 2011 року зменшилася із 3,38% до 3,32%.

#### 2.4 Аналіз депозитарної діяльності на фондовому ринку України

**Депозитарна діяльність** – надання послуг щодо зберігання цінних паперів незалежно від форми їх випуску, відкриття та ведення рахунків у цінних паперах, обслуговування операцій на цих рахунках (включаючи кліринг та розрахунки за угодами щодо цінних паперів) та обслуговування операцій емітента щодо випущених ним цінних паперів.

**Депозитарна діяльність депозитаріїв цінних паперів.** Станом на 01.04.2011 р. ДКЦПФР видано 2 ліцензії на здійснення депозитарної діяльності депозитарію цінних паперів, а саме: ВАТ «Національний депозитарій України» (ВАТ «НДУ») та ПрАТ «Всеукраїнський депозитарій цінних паперів» (ПрАТ «ВДЦП»).

Станом на 01.01.2011 р. депозитарії цінних паперів обліковували цінні папери 2 862 емітентів, на рахунках у зберігачів цінних паперів знаходились 327,16 млрд. шт. цінних паперів, які зареєстровані в документарній формі існування.

Кількість цінних паперів, які обліковувались у документарній формі існування на рахунках у зберігачів цінних паперів депозитаріями цінних паперів станом на 01.01.2011 р. становила 291,99 млрд. шт.

Станом на 01.01.2011 р. депозитарії цінних паперів обліковували цінні папери 6 091 емітентів, на рахунках у зберігачів цінних

паперів знаходилось 1 857,79 млрд. шт. цінних паперів, які зареєстровані в бездокументарній формі існування.

Кількість цінних паперів, які обліковувались у бездокументарній формі існування на рахунках у зберігачів цінних паперів депозитаріями цінних паперів станом на 01.01.2011 р., становила 209,53 млрд. шт.

**Депозитарна діяльність зберігачів цінних паперів.** Зберігач – банк, торговець цінними паперами або реєстратор, який має ліцензію на зберігання та обслуговування обігу цінних паперів і операцій емітента з цінними паперами на рахунках у цінних паперах як щодо тих цінних паперів, що належать йому, так і тих, які він зберігає згідно з договором про відкриття рахунку в цінних паперах.

Станом на 01.04.2011 р. за даними ліцензійного реєстру професійних учасників ринку цінних паперів ДКЦПФР, на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності, а саме депозитарної діяльності зберігача цінних паперів (далі – зберігач) отримано 379 ліцензій.

Зберігачі зареєстровані у 24 з 26 регіонів України. Найбільша кількість зберігачів знаходиться у м. Києві та Дніпропетровській області (див. табл. 2.6).

За адміністративними даними Зберігачів за станом на 01.04.2011 р. на 3 813 128 рахунках власників іменних цінних паперів обліковувалось 40 131 випусків цінних паперів, що враховує 2 368 753 469 649 шт. цінних паперів, у тому числі: ВДЦП 2 067 421 372 128 шт.; НДУ 142 474 787 327 шт.; депозитарними установами 158 775 308 683 шт. та НБУ 82 001 511 шт. цінних паперів.

За станом на 01.04.2011 р. кількість цінних паперів, що обліковувались на рахунках власників у Зберігачів у документарній формі, становила 356 284 834 095 шт., кількість знерухомлених цінних паперів становила 2 012 468 635 554 шт.

Розподіл випусків цінних паперів за депонентами представлено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.6 Регіональний розподіл зберігачів цінних паперів

№ п.п.	Область	Кількість адміністративних даних зберігачів, яких прийнято до електронного масиву даних			
		станом на 01.01.2011		станом на 01.04.2011	
		шт.	%	шт.	%
1	м.Київ та Київська область	208	56,37	209	55,73
2	Дніпропетровська область	34	9,21	34	9,07
3	Донецька область	22	5,96	22	5,87
4	Одеська область	11	2,98	12	3,2
5	Харківська область	19	5,15	20	5,33
6	Львівська область	6	1,63	6	1,6
7	Ів. – Франківська область	5	1,36	5	1,33
8	Запорізька область	16	4,34	15	4
9	Чернігівська область	3	0,81	1	0,27
10	АРК. М. Севастополь	11	2,98	12	3,2
11	Луганська область	6	1,63	7	1,87
12	Полтавська область	4	1,08	4	1,07
13	Волинська область	3	0,81	3	0,8
14	Сумська область	3	0,81	3	0,8
15	Херсонська область	2	0,54	3	0,8
16	Миколаївська область	1	0,27	2	0,53
17	Черкаська область	2	0,54	2	0,53
18	Закарпатська область	5	1,36	2	0,53
19	Хмельницька область	2	0,54	1	0,27
20	Вінницька область	1	0,27	5	1,33
21	Рівненська область	2	0,54	2	0,53
22	Житомирська область	1	0,27	3	0,8
23	Тернопільська область	0	0	1	0,27
24	Кіровоградська область	2	0,55	1	0,27
	<b>Всього</b>	<b>369</b>	<b>100</b>	<b>375</b>	<b>100</b>

*Зберігачі зареєстровані у 24 з 26 регіонів України*

Таблиця 2.7 Розподіл випусків цінних паперів за депонентами

Вид депонента	Кількість цінних паперів, шт.			Кількість рахунків у цінних паперах, шт.		
	Станом на 01.01.2011 р.	Станом на 01.04.2011 р.	Приріст, %	Станом на 01.01.2011 р.	Станом на 01.04.2011 р.	Приріст, %
Депоненти – фізичні особи-резиденти	109 057 339 421	119 172 671 059	9,28%	2 849 836	3 703 010	29,94%
Депоненти – фізичні особи-нерезиденти:	2 421 688 433	2 363 037 117	-2,42%	3 630	4 573	25,98%
Депоненти – юридичні особи-резиденти	334 071 639 553	375 151 408 522	12,30%	36 582	41 711	14,02%
Депоненти – банки	354 659 870	415 429 698	17,13%	705	767	8,79%
Депоненти – інститути спільного інвестування	20 241 160 228	20 775 036 704	2,64%	6 822	6 916	1,38%
Депоненти – страхові компанії	6 637 962 969	6 453 083 556	-2,79%	2 255	2 266	0,49%
Депоненти – недержавні пенсійні фонди	203 193 866	774 720 869	281,27%	752	752	0,00%
Депоненти – торговці цінними паперами	4 416 181 738	6 184 785 276	40,05%	5 063	5 222	3,14%
Депоненти – емітенти цінних паперів	167 682 393	138 569 775	-17,36%	28	32	14,29%
Депоненти – юридичні особи-нерезиденти	1 264 017 037 727	1 436 749 331 164	13,67%	8 714	8 850	1,56%
Депоненти – державні органи без передачі управління корпоративними правами до уповноважених осіб	33 953 928 413	34 087 251 847	0,39%	163	216	32,52%
Депоненти – державні органи, управління корпоративними правами якого передано до уповноважених осіб	366 475 151 301	366 488 144 062	0,004%	23	31	34,78%

Кількість іменних цінних паперів на рахунках депонентів активно збільшується. Порівняно з IV кварталом 2010 року у I кварталі 2011 року кількість цінних паперів збільшилась на рахунках депонентів-інститути спільного інвестування – в 1,03 разу; на рахунках депонентів-юридичні особи-нерезиденти – в 1,14 разу; на рахунках депонентів-недержавні пенсійні фонду в 3,81 разу.

Найбільша кількість іменних цінних паперів обліковувалась на рахунках депонентів юридичних осіб-нерезидентів. Порівняно з IV кварталом 2010 року кількість цінних паперів, якими володіли юридичні особи – нерезиденти, збільшилась на 172 732 293 437 шт.

**Діяльність з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.** Діяльність з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів є виключним видом діяльності, що може поєднуватися з діяльністю зберігача цінних паперів і торговця цінними паперами (з урахуванням вимог частини третьої цієї статті), а також з діяльністю компаній з управління активами у випадках, передбачених законом.

*Найбільша кількість іменних цінних паперів обліковувалась на рахунках депонентів юридичних осіб-нерезидентів*

Таблиця 2.8 Дані розподілу реєстраторів за регіонами станом на 01.04.2011 р.

Назва регіону	Кількість реєстраторів	Частка у загальній кількості реєстраторів (%)	Кількість підпорядкованих підприємств реєстраторів	Кількість емітентів, яких обслуговують реєстратори	Частка у загальній кількості емітентів (%)	Кількість випусків цінних паперів, які обслуговують реєстратори	Кількість особливих рахунків номінальну участь у власності на цінних паперах у реєстрах	Кількість особливих рахунків власників іменних цінних паперів у реєстрах
Автономна Республіка Крим	6	2,17	2	384	3,61	374	103	89100
Вінницька область	4	1,45	1	188	1,77	189	73	77563
Волинська область	3	1,09	1	127	1,19	127	37	51186
Дніпропетровська область	33	11,96	2	1378	12,95	1411	587	605772
Донецька область	15	5,43	3	438	4,12	455	216	327768
Житомирська область	4	1,45	0	273	2,57	277	111	91834
Закарпатська область	1	0,36	2	70	0,66	70	22	25715
Запорізька область	10	3,62	2	209	1,96	213	101	106879
Івано-Франківська область	4	1,45	1	222	2,09	223	108	158183
Київська область та м. Київ	104	37,68	0	3611	33,94	3711	1444	3437233
Кіровоградська область	3	1,09	1	108	1,02	110	43	67009
Луганська область	7	2,54	1	193	1,81	203	84	142193
Львівська область	5	1,81	3	545	5,12	549	254	505535
Миколаївська область	7	2,54	1	388	3,65	386	96	113101
Одеська область	11	3,99	1	352	3,31	363	115	116445
Полтавська область	6	2,17	1	246	2,31	252	84	73048
Рівненська область	8	2,9	0	314	2,95	317	96	144680
Сумська область	2	0,72	2	9	0,08	9	7	24980
Тернопільська область	2	0,72	1	109	1,02	109	43	83276
Харківська область	19	6,88	3	797	7,49	846	255	224442
Херсонська область	3	1,09	0	175	1,65	186	45	71144
Хмельницька область	5	1,81	1	84	0,79	93	20	34020
Черкаська область	5	1,81	1	177	1,66	179	88	281924
Чернівецька область	3	1,09	0	44	0,41	44	16	29082
Чернігівська область	6	2,17	0	197	1,85	205	59	66022
Усього	276	100	30	10638	100	10901	4107	6948134

За даними ліцензійного реєстру за станом на 01.04.2011 р. 276 суб'єктів підприємницької діяльності мали ліцензії щодо здійснення діяльності з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

Станом на 01.04.2011 р. до ДКЦПФР до електронного масиву даних прийнято 276 адміністративних даних реєстраторів та 22 адміністративних даних територіальних органів Комісії стосовно 112 емітентів, які здійснюють діяльність із самостійного ведення власного реєстру власників іменних цінних паперів.

Регіональне представництво реєстраторів власників іменних цінних паперів сформувалося у попередні роки. Більшість з них знаходиться у промислово розвинутих регіонах, де сконцентрована переважна більшість емітентів іменних цінних паперів. У табл. 2.8 представлено розподіл реєстраторів за регіонами та надано окремі дані щодо їх діяльності станом на 01.04.2011 р., за наданими до ДКЦПФР адміністративними даними.

Найбільша кількість реєстраторів, що у процентному відношенні становить 37,7% від загальної кількості реєстраторів, які здійснюють ведення реєстрів 33,9% емітентів, знаходиться у Київській області та м. Києві.

Частка реєстраторів по Дніпропетровській області складає 11,96% від загальної кількості реєстраторів, які здійснюють ведення реєстрів 12,95% емітентів від загальної кількості.

У Харківській області частка реєстраторів складає 6,9% від загальної їх кількості, які здійснюють ведення реєстрів 7,5% емітентів.

Здійснення діяльності шляхом створення підпорядкованих підрозділів є найбільш характерним для банківських установ, що мають ліцензію на право здійснення діяльності щодо ведення реєстрів власників іменних цінних паперів. Загальна кількість підпорядкованих підрозділів у реєстраторів за станом на 01.04.2011 р. – 30 установ.

Станом на 01.04.2011 р. на 6,95 млн. особових рахунках у реєстраторів обліковувалось 744,05 млрд. іменних цінних паперів загальною номінальною вартістю 157,84 млрд. грн. (див. рис. 2.10).

У власників-нерезидентів на 3,48 тис. особових рахунках у реєстраторів обліковувалось 46,12 млрд. іменних цінних паперів (6,21% від загальної кількості іменних цінних паперів, що обліковуються у реєстраторів) загальною номінальною вартістю 12,43 млрд. грн. (7,87% від загальної номінальної вартості іменних цінних паперів, що обліковуються у реєстраторів).

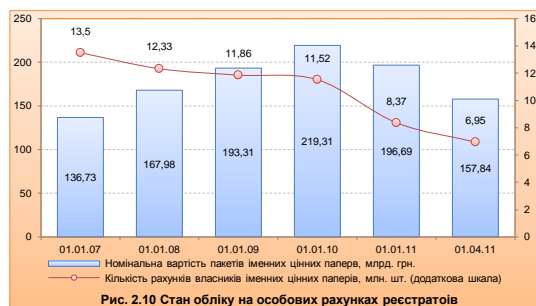


Рис. 2.10 Стан обліку на особових рахунках реєстраторів

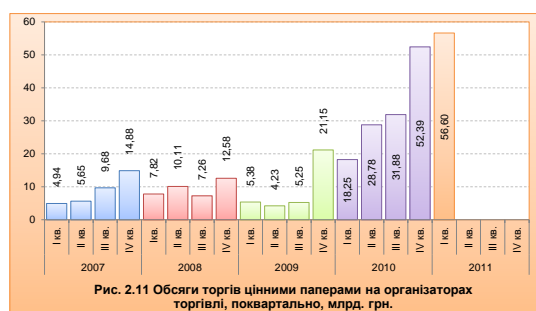


Рис. 2.11 Обсяги торгів цінними паперами на організаціях торгівлі, поквартально, млрд. грн.

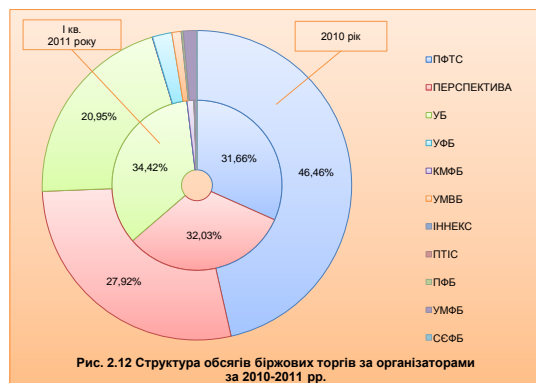


Рис. 2.12 Структура обсягів біржових торгів за організаціями за 2010-2011 рр.

## 2.5 Аналіз діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку України

**Діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку** – діяльність професійного учасника фондового ринку (організатора торгівлі) із створення організаційних, технологічних, інформаційних, правових та інших умов для збирання та поширення інформації стосовно попиту і пропозицій, проведення регулярних торгів фінансовими інструментами за встановленими правилами, централізованого укладення і виконання договорів щодо фінансових інструментів, у тому числі здійснення клірингу та розрахунків за ними, та розв'язання спорів між членами організатора торгівлі.

Зростання обсягів торгів на фондовому ринку України пояснюється збільшенням обсягів фінансових ресурсів, що інвестуються в цінні папери українських емітентів як вітчизняними, так і іноземними інвесторами, а також – зростанням вартості цінних паперів емітентів, з якими укладались угоди (див. рис. 2.11).

За результатами I кварталу 2011 року ПрАТ «Фондова біржа «ПФТС» втратила провідну позицію (зайняла третю позицію) серед організаторів торгівлі цінними паперами, зменшивши свою частку в загальному обсязі торгів на біржовому фондовому ринку України з 46,46% у 2010 році до 31,66% (див. рис. 2.12). Лідером за обсягами торгів на біржовому ринку серед організаторів торгівлі цінними паперами за результатами I кварталу 2011 року стала ПАТ «Українська біржа», що збільшила свою частку з 20,95% у



2010 році до 34,42%. Другу позицію зайняла ПАТ «Фондова біржа «Перспектива» з часткою ринку у 32,03%, збільшивши частку з 27,92% у 2010 році. При цьому частка обсягів торгів на ВАТ «КМФБ», ЗАТ «УМФБ» та ПрАТ «УМВБ» у I кварталі 2011 року зменшилась до 1,3% (з 2,03% у 2010 році), 0,46% (з 1,38% у 2010 році) та 0,001% (з 0,97% у 2010 році) відповідно.

На організаційно оформленому ринку у I кварталі 2011 року продовжувалась консолідація торгівлі цінними паперами, оскільки близько 98,11% (95,32% у 2010 році) обсягу біржових контрактів (договорів) зосереджено на трьох фондових біржах: ПрАТ ФБ «ПФТС», ПАТ ФБ «Перспектива» та ПАТ «Українська біржа». Помісячний обсяг виконаних біржових контрактів з цінними паперами у розрізі організаторів торгівлі показано у табл. 2.9.

*Найбільша кількість іменних цінних паперів обліковувалась на рахунках депонентів юридичних осіб-нерезидентів*

Таблиця 2.9 Обсяг біржових контрактів (договорів) з цінними паперами на організаторах торгівлі (з розподілом за місяцями) у 2010-2011 рр., млн. грн.

Період	Організатор торгівлі											Усього
	УФБ	КМФБ	ПФТС	УМВБ	ІННЕКС	ПТІС	ПФБ	УМФБ	ПЕРСПЕКТИВА	СФФБ	УБ	
Січень	0,89	11,98	4 838,69	0,2	0,07	-	9,21	1,62	4 554,03	2,95	4 649,81	14 069,45
Лютий	0,63	195,98	5 866,21	0,19	16,45	-	8,34	3,31	5 661,99	2,59	7 201,02	18 956,70
Березень	0,7	530,11	7 214,94	0,21	0,12	-	21,86	256,01	7 908,98	6,32	7 630,02	23 569,28
Квітень												
Травень												
Червень												
Липень												
Серпень												
Вересень												
Жовтень												
Листопад												
Грудень												
Усього	2,22	738,07	17919,84	0,6	16,64	0	39,41	260,94	18125	11,86	19480,85	56595,43

Період	Організатор торгівлі											Усього
	УФБ	КМФБ	ПФТС	УМВБ	ІННЕКС	ПТІС	ПФБ	УМФБ	ПЕРСПЕКТИВА	СФФБ	УБ	
Січень	0,04	14,06	1 764,71	0,25	0,19	-	61,75	20,79	400,99	4,38	581,37	2 848,53
Лютий	0,07	195,75	3 048,42	0,28	17,42	-	1,61	313,39	995,53	6,23	730,84	5 309,56
Березень	0,12	276,16	5 665,33	0,17	0,01	-	5,08	298,46	2 090,62	5,15	1 732,77	10 091,21
Квітень	1,76	167,62	7 469,22	79,15	0,29	-	2,93	279,14	1 916,10	6,37	1 572,32	11 494,90
Травень	0,43	282,93	6 149,81	120,88	0,01	-	6,18	16,68	1 772,42	3,09	1 587,12	9 939,54
Червень	3,3	19,18	3 074,54	0,26	0,01	-	8,02	110,8	2 098,00	2,39	2 024,24	7 340,74
Липень	1,45	116,65	3 685,00	164,88	0,004	-	3,55	103,5	1 523,84	2,28	2 151,25	7 752,42
Серпень	0,29	119,31	3 468,73	883,22	0,01	-	7,81	35,84	2 963,36	1,93	2 305,55	9 786,04
Вересень	1,12	130,04	8 872,44	0,44	0,24	-	76,97	388,81	2 952,91	3,11	1 912,84	14 338,92
Жовтень	0,59	98,67	5 376,05	0,23	0,002	-	22,7	27,45	3 522,23	3,87	3 077,41	12 129,21
Листопад	1,06	69,35	4 129,05	0,19	54,751	-	7,04	16,95	4 377,60	8,43	4 650,63	13 315,06
Грудень	44,16	1 173,91	8 287,95	0,32	0,005	-	16,51	197,16	12 035,98	3,36	5 184,08	26 943,43
Усього	54,39	2663,63	60 991,25	1267,6	72,942	0	220,15	1808,97	36649,58	50,59	27510,42	131289,56

Збільшення обсягів торгів на фондових біржах у 2010 році певною мірою спричинено підвищеною активністю вторинного ринку акцій та державних облігацій України (40,15% та 46,36% загального обсягу біржових контрактів відповідно). Зниження доходності державних облігацій, що спостерігалось з кінця 2010 року, зумовило зниження їх привабливості, а отже, і стало передумовою зниження обсягу торгів на вторинному ринку (29,7% загального обсягу торгів за I квартал 2011 року). При цьому значно зросла частка деривативів у загальній структурі біржових торгів (до 9,43% у I кварталі 2011 року з 2,84% у 2010 році), акцій (до 45,21% у I кварталі 2011 року з 40,15% у 2010 році) та облігацій підприємств (до 9,85% у I кварталі 2011 року з 5,11% у 2010 році) (див. рис. 2.13).

Обсяг торгів облігаціями місцевих позик на організаторах торгівля протягом I кварталу 2011 року та 2010 року є незначним (див. табл. 2.10) (0,13% та 0,11% загального обсягу торгів на біржовому фондовому ринку України відповідно). Обсяги операцій з інвестиційними сертифікатами у I кварталі 2011 року становили 5,68% загального обсягу торгів на організованому ринку (5,44% у 2010 році).

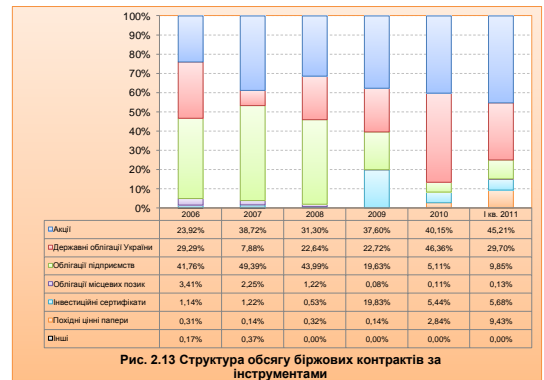


Рис. 2.13 Структура обсягу біржових контрактів за інструментами

Таблиця 2.10 Розподіл виконаних біржових контрактів (договорів) з цінними паперами на організаторах торгівлі протягом I кварталу 2011 року (за видами цінних паперів та видами ринків), млн. грн.

Організатор торгівлі	Первинний ринок				Вторинний ринок					Обсяг торгів на вторинному ринку	Ринок приватних облігацій	Сторонній ринок	Ринок РЕПО				Обсяг торгів на ринку РЕПО	Загальний обсяг торгів на організаторах торгівлі		
	Акції	Облігації підприємств	Повідні цінні папери (деривативи)	Обсяг торгів на первинному ринку	Акції	Облігації підприємств	Державні облігації України	Облігації місцевих позик	Цінні папери (СІ)											
									Інвестиційні сертифікати				Акції	Повідні цінні папери (деривативи)	Акції	Облігації підприємств			Облігації місцевих позик	Інвестиційні сертифікати
УФБ	0	0	0	0	1,99	0,01	0	0	0	0	0,16	2,16	0,06	0	0	0	0	0	2,22	
КМФБ	0	657,81	0	657,81	44,3	30,91	0	0	1,15	3,32	0	79,68	0,57	0	0	0	0	0	0	738,06
Іннекс	0	16,45	0	16,45	0,04	0	0	0	0	0,05	0	0,09	0,09	0	0	0	0	0	0	16,64
ПФБ	0	0	0	0	38,83	0	0	0	0	0,59	0	39,42	0	0	0	0	0	0	0	39,42
УМВБ	0	0	0,6	0,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,6
УМФБ	0	0	0	0	140,05	88,76	0	0	31,72	0,3	0	260,84	0,1	0	0	0	0	0	0	260,94
СФФБ	0	3	0	3	3,56	0,01	0	0	4,86	0,42	0	8,86	0	0	0	0	0	0	0	11,86
ПФТС	0	2691,69	0	2691,69	940,33	470,76	13781,4	17,74	8,92	6,84	0	15225,99	1,45	0	0,52	0	0	0,19	0,71	17919,84
Перспектива	0	721,14	0	721,14	8667,46	12,57	2751,07	0	3164,41	2788,44	19,89	17403,86	0	0	0	0	0	0	0	18125
УБ	0	827,21	0	827,21	7925,99	9,58	276,74	2,29	5,44	55,63	0	8275,66	0	5316,53	4963,71	44,75	52,35	0,64	5061,45	19480,85
Усього	0	4917,31	0,6	4917,91	17762,56	612,6	16809,21	20,03	3216,52	2855,6	20,05	41296,55	2,28	5316,53	4964,23	44,75	52,35	0,83	5062,16	56595,43

## Розділ 3. Ситуація на ринку

### 3.1 Аналіз діяльності найбільших організаторів торгівлі

За станом на 01.04.2011 р. у біржові списки організаторів торгівлі включено 1542 цінних папери (1520 станом на 01.01.2011 р.).

Кількість цінних паперів, які включено до біржових реєстрів організаторів торгівлі, станом на 01.04.2011 р. складало 356 (328 станом на 01.01.2011 р.). У біржовому реєстрі до котирувального списку за I рівнем лістингу включено 115 (102 станом на 01.01.2011 р.) цінних паперів (з урахуванням перебування у біржовому реєстрі на декількох організаторах торгівлі – 195 (146 станом на 01.01.2011 р. цінних паперів), за II рівнем лістингу – 241 цінний папір (226 станом на 01.01.2011 р.) (з урахуванням перебування у біржовому реєстрі на декількох організаторах торгівлі – 259 (247 станом на 01.01.2011 р.) цінних паперів) (див. рис. 3.1).

Основними гравцями серед організаторів торгівлі на фондовому ринку України є ФБ ПФТС (31,66% обсягів торгів у I кварталі 2011 року), ФБ Перспектива (32,03% обсягів торгів у I кварталі 2011 року) та Українська Біржа (34,42% обсягів торгів у I кварталі 2011 року).

**Фондова біржа ПФТС.** Приватне акціонерне товариство «Фондова біржа ПФТС» до квітня 2008 року було дочірнім підприємством Асоціації «Перша Фондова Торговельна Система», допоки його не було реорганізовано в товариство. Індекс ПФТС – український фондовий індекс, що розраховується щоденно за результатами торгів на ФБ ПФТС на основі індексного кошику найбільш ліквідних акцій.

На сьогодні індекс ПФТС використовується організацією IFC (у 1997 році Міжнародна фінансова корпорація (IFC) оголосила про включення України в систему індексів IFC) як єдиний індекс для моніторингу стану українського фондового ринку.

Згідно Правил складання рейтингів цінних паперів та торговців цінними паперами Фондової біржі ПФТС рейтинги цінних паперів (фінансових інструментів) та рейтинги торговців розраховуються щомісячно для всіх фінансових інструментів, що допущені до торгівлі на ПФТС, та торговців, що мали технічну можливість працювати в торговельній системі ФБ ПФТС.

За результатами I кварталу 2011 року до рейтингу цінних паперів ПФТС включено 70 корпоративних облігацій (154 у 2010 році, 190 у 2009 році), 3 муніципальні облігації (13 у 2010 році, 15 у 2009 році), 39 ОВДП (71 у 2010 році, 23 у 2009 році) (див. табл. 3.1). Перелік інструментів з найвищим рейтингом у ПФТС наведено у табл. 3.2).

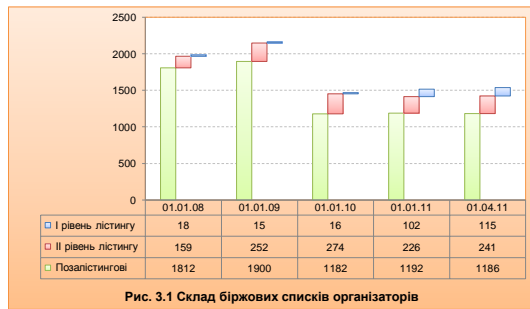
За результатами I кварталу 2011 року до рейтингу ПФТС потрапило 11 (11 за результатами 2010 року) емітентів акцій котирувального списку 1-го рівня та 26 (33 за результатами 2010 року) емітентів акцій котирувального списку 2-го рівня. Акції 47 (142 за результатами 2010 року) емітентів допущені до обігу (повний рейтинг акцій емітентів в ПФТС наведено в Додатку Е).

За результатами I кварталу 2011 року до рейтингу ПФТС потрапило 34 (35 за результатами 2010 року) цінних папери ІСІ (котирувальний список 2-го рівня), 9 (27 за результатами 2010 року) – допущено до обігу. Повний рейтинг цінних паперів ІСІ в ПФТС наведено в Додатку Ж.

За результатами I кварталу 2011 року до рейтингу ПФТС увійшло 48 (76 за результатами 2010 року) корпоративних облігацій (котирувальний список 2-го рівня), 22 (78 за результатами 2010 року) – допущено до обігу. Повний рейтинг корпоративних облігацій в ПФТС наведено в Додатку З.

За результатами I кварталу 2011 року до рейтингу ПФТС увійшло 3 муніципальні облігації котирувального списку 2-го рівня (12 за результатами 2010 року, 1 – допущено до обігу). Повний рейтинг муніципальних облігацій в ПФТС наведено у Додатку І.

За результатами I кварталу 2011 року до рейтингу ПФТС увійшло 39 ОВДП котирувального списку 1-го рівня (у 2010 році – 54, 11 – котирувальний список 2-го рівня, 6 – допущено до обігу). Повний рейтинг ОВДП в ПФТС наведено у Додатку ІІ.



Таблиця 3.1 Кількість інструментів, включених до рейтингу ПФТС

Інструмент	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	I кв. 2011 р.
<b>Акції</b>	293	222	174	186	84
Котирувальний список 1-го рівня	10	12	12	11	11
Котирувальний список 2-го рівня	29	24	30	33	26
ЦП допущені до обігу	254	186	132	142	47
<b>ЦП ІСІ</b>	103	33	54	62	43
Котирувальний список 1-го рівня	0	0	0	0	0
Котирувальний список 2-го рівня	14	16	27	35	34
ЦП допущені до обігу	89	17	27	27	9
<b>Корпоративні облігації</b>	391	267	190	154	70
Котирувальний список 1-го рівня	1	1	1	0	0
Котирувальний список 2-го рівня	101	151	94	76	48
ЦП допущені до обігу	289	115	95	78	22
<b>Муніципальні облігації</b>	19	19	15	13	3
Котирувальний список 1-го рівня	1	2	0	0	0
Котирувальний список 2-го рівня	8	13	13	12	3
ЦП допущені до обігу	10	4	2	1	0
<b>ОВДП</b>	11	12	23	71	39
Котирувальний список 1-го рівня	0	0	0	54	39
Котирувальний список 2-го рівня	11	12	16	11	0
ЦП допущені до обігу	0	0	7	6	0

Таблиця 3.2 Перелік п'яти інструментів з найвищим рейтингом ПФТС

№	Назва/емітент	Рейтинг
<b>Рейтинг акцій</b>		
<b>Котирувальний список 1 рівня</b>		
1	Укрнафта	1
2	Снаківський металургійний завод	2
3	Укртелеком	3
4	Алчевський металургійний комбінат	4
5	Азовсталь	5
<b>Рейтинг ЦП ІСІ</b>		
<b>Котирувальний список 2 рівня</b>		
1	ЗНКФ Біогеїнвест	1
2	ЗНКФ "Інвеста-Фондовий" (ЗНКФ "Інвеста-Фондовий")	2
3	ФК «Інвеста» (Пайовий інвестиційний недоверхофований венчурний фонд закритого типу "Континент")	3
4	ТОВ "УА "ДІВОДОР" (ПВНІЄЗТ "ПІНТА")	4
5	ЗНКФ "Інвеста-Нерухомість" (ЗНКФ "Інвеста-Нерухомість")	5
<b>Рейтинг корпоративних облігацій</b>		
<b>Котирувальний список 2 рівня</b>		
1	Промінвестбанк (серія В)	1
2	Дочірній банк Сбербанку Росії (серія Е)	2
3	ПАТ "Банк Русий Стандарт" (серія В)	3
4	ВТБ Банк (серія С)	4
5	Сєро Лзінг (серія В)	5
<b>Рейтинг муніципальних облігацій</b>		
<b>Котирувальний список 2 рівня</b>		
1	Луганська міська рада (серія С)	1
2	Бердянська міська рада (серія А)	2
3	Львівська міська рада (серія В)	3
<b>Рейтинг ОВДП</b>		
<b>Котирувальний список 1 рівня</b>		
1	Мінфін (UA400048219), погашення 2012-02-22	1
2	Мінфін (UA4000053920), погашення 2012-04-04	2
3	Мінфін (UA4000106165), погашення 2011-04-27	3
4	Мінфін (UA4000064893), погашення 2012-03-21	4
5	Мінфін (UA4000108823), погашення 2014-01-29	5

До рейтингу ПФТС за результатами I кварталу 2011 року увійшло 53 торговця акціями, 17 торговців цінними паперами ІСІ, 47 торговців корпоративними облігаціями, 7 торговців муніципальними облігаціями та 37 торговців ОВДП (див. табл. 3.3 та Додаток К).

Станом на 01.04.2011 р. загальна капіталізація ФБ ПФТС становила 217 577,46 млн. грн., що на 37 367,17 млн. грн., або на 14,66% менше, ніж станом на 01.01.2011 р. (див. рис. 3.2).

Станом на 01.01.2011 р. загальна капіталізація ФБ ПФТС становила 254 944,63 млн. грн., що на 75,07% більше, ніж станом на 01.01.2010 р. (145 624 млн. грн.).

Індекс ПФТС – ціновий індекс, зважений за обсягом емісії (free float), що реально доступна для широкого кола інвесторів. «Індексний кошик» ПФТС складається з акцій 20 емітентів (див. рис. 3.3). Перелік акцій для розрахунку індексу ПФТС формується Індексним комітетом ПФТС з цінних паперів, що входять до Списку ПФТС, на підставі даних про ринкову капіталізацію, обсяг торгів, кількість угод та інших факторів, що впливають на ліквідність акцій.

Станом на 01.04.2011 р. значення індексу ПФТС становило 1104,15 пункту, станом на 01.01.2011 р. – 975,08, станом на 01.01.2010 р. – 572,91, станом на 01.01.2009 р. – 301,42, станом на 01.01.2008 р. – 1177,00, станом на 01.01.2007 р. – 498,86.

За січень 2011 року на організованому фондовому ринку України індекс ФБ ПФТС, що відображає коливання цін на акції найбільш привабливих підприємств, зріс порівняно з початком року на 76,29 пункту (з 975,08 до 1 051,37 пункту), або на 7,82% і на 01.02.2011 р. становив 1 051,37 пункту.

За січень-лютий 2011 року індекс ФБ ПФТС підвищився на 149,19 пункту до – 1 124,27 пункту, або на 15,30%.

За I квартал 2011 року індекс ФБ ПФТС підвищився на 124,10 пункту до – 1 099,18 пункту (станом на 31.03.2011 р.), або на 12,73%.

Максимальне значення індексу ФБ ПФТС у січні поточного року становило 1 061,82 пункту (25.01.2011 р.), мінімальне – 987,80 пункту (05.01.2011 р.).

Максимальне значення індексу ФБ ПФТС у лютому становило 1 141,51 пункту (21.02.2011 р.), мінімальне – 1 065,83 пункту (01.02.2011 р.).

Максимальне значення індексу ФБ ПФТС у березні становило 1 131,94 пункту (01.03.2011 р.), мінімальне – 1 001,65 пункту (15.03.2011 р.).

Найбільш активно на ФБ ПФТС у січні проводилися торги: у секторі акцій – паперами ВАТ «Маріупольський завод важкого машинобудування» (7 238 угод), ПАТ «Українська автомобільна корпорація» (2 736 угод), ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» (2 736 угод), ВАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (2 258 угод), ВАТ «Укртелеком» (2 198 угод), ВАТ «Полтавський гірничозбагачувальний комбінат» (2 193 угоди), АТ «Райффайзен Банк Аваль» (2 082 угоди), у секторі корпоративних облігацій – облігаціями ТОВ «ПРОМІНЬ НІК» (серія В), ТОВ «Центр Фінансових Рішень ФК» (серія А).

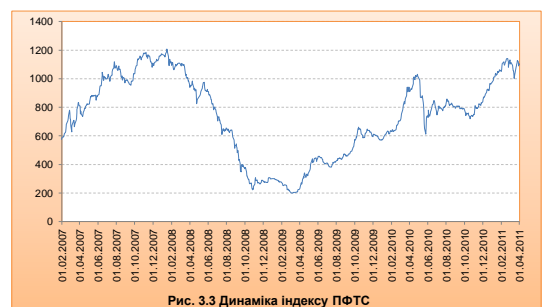
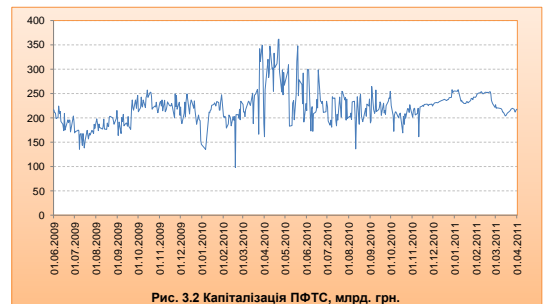
Найбільш активно у лютому продавалися: у секторі акцій – папери ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь» (7 342 угоди), у секторі корпоративних облігацій – облігації ТОВ «ВВС-ЛТД» серії А та В (2 угоди) та ВАТ «КБ «Хрещатик» серія F (2 угоди), у секторі ЦП ІСІ – інвестиційні сертифікати ПВІФНВЗТ «Покровский посадъ» (2 угоди).

Найбільш активно у березні продавалися: у секторі акцій – папери ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь» (6 460 угод), у секторі корпоративних облігацій – облігації ТОВ «Фінансова Компанія «Центр Фінансових Рішень» (серія А) (10 угод), у секторі ЦП ІСІ – ВАТ ЗНКІФ «Синергія-5» (8 угод).

Станом на 01.04.2011 р. у Біржовому списку ФБ ПФТС зазначено 844 цінних папери: акцій – 316, корпоративних облігацій – 286, цінних паперів ІСІ – 124, державних облігацій – 103 і муніципальних облігацій – 15.

Таблиця 3.3 Перелік торговців, що мають найвищий рейтинг у ПФТС

Торговля акціями		
№	Назва компанії	Рейтинг
1	ТОВ "ТАСК-Брокер"	1
2	ТОВ "БРОКЕРСЬКИЙ ДОМ "ОТКРИТІЄ"	2
3	ТОВ "Навігатор-Інвест"	3
4	ТОВ "Regata Інвестментс"	4
5	ТОВ "Фол Сек'юрітіз"	5
Торговля цінними паперами ІСІ		
1	ПАТ "МЕГABANK"	1
2	ТОВ "КІНТО, Лтд."	2
3	ТОВ "Спайк Інвест"	3
4	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	4
5	ТОВ "ФК "ОК-2"	5
Торговля корпоративними облігаціями		
1	ПАТ "ПромІнвестбанк"	1
2	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	2
3	ПАТ "ВТБ Банк"	3
4	ПАТ "Сбербанк Росії"	4
5	ТОВ "Біро Інвестиційних Технологій"	5
Торговля муніципальними облігаціями		
1	ПАТ "БАНК ФОРУМ"	1
2	ТОВ "Український фондовий центр"	2
3	ПАТ "Альфа-Банк"	3
4	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	3
5	ПРАТ "ЮК "АРТ КАПІТАЛ"	4
Торговля ОВДП		
1	ПАТ "Ерсте Банк"	1
2	ПАТ "Сбербанк Росії"	2
3	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	3
4	ПАТ "Альфа-Банк"	4
5	АТ "УкрСиббанк"	5



Станом на 01.04.2011 р. у Біржовому списку ФБ ПФТС зазначено 844 цінних папери

*У січні–березні 2011 року обсяг торгів ОВДП, акціями, корпоративними облигаціями та муніципальними цінними паперами підвищився порівняно з аналогічним періодом 2010 року в 1,7 разу*

*Обсяг торгів у січні–березні 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року за ОВДП збільшився в 1,5 разу*

*Обсяг торгів у січні–березні 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року за корпоративними облигаціями збільшився в 12,9 разу*

*Обсяг торгів у січні–березні 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року за акціями збільшився майже в 1,1 разу*

*Обсяг торгів у січні–березні 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року за муніципальними цінними паперами збільшився в 2,4 разу*

У січні–березні 2011 року обсяг торгів ОВДП, акціями, корпоративними облигаціями та муніципальними цінними паперами підвищився порівняно з аналогічним періодом 2010 року в 1,7 разу і становив 17,9 млрд. грн. (у січні–березні 2010 року – 10,5 млрд. грн.). Збільшення відбулося за рахунок суттєвого зростання обсягів торгів ОВДП.

Обсяг торгів у січні–березні 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року мав таку динаміку:

- за ОВДП – збільшився в 1,5 разу і становив 13 781,43 млн. грн. (у січні–березні 2010 року – 9 365,75 млн. грн.);
- за корпоративними облигаціями – збільшився в 12,9 разу і становив 3 163,64 млн. грн. (у січні–березні 2010 року – 245,49 млн. грн.);
- за акціями – збільшився майже в 1,1 разу і становив 935,39 млн. грн. (у січні–березні 2010 року – 855,25 млн. грн.);
- за муніципальними цінними паперами – збільшився в 2,4 разу і становив 17,91 млн. грн. (у січні–березні 2010 року – 7,37 млн. грн.).

Аналіз обігу цінних паперів на ФБ ПФТС свідчить, що в січні–березні 2011 року найбільша частка операцій припадає на **державні облигації**. Обсяг торгів з ними становив 13 781,43 млн. грн., а частка ринку – 76,90%.

**Ринок корпоративних облигацій** зайняв друге місце в торгах ФБ ПФТС. За січень–березень 2011 року обсяг операцій з ними становив 3 163,64 млн. грн., а їх частка в загальних торгах ФБ ПФТС – 17,65%. Лідерами за обсягами торгів були облигації таких компаній:

- ТОВ «Євро Лізинг» (серія В) (3 010,00 тис. грн., кількість угод – 3);
- ПАТ «КБ «Хрещатик»(серія G) (2 079,78 тис. грн., кількість угод – 2);
- готелю «Ореанда» (серія А) (обсяг торгів – 1 786,66 тис. грн., кількість угод – 4);
- ТОВ «ВВС-ЛТД» (серія В) (обсяг торгів – 1 554,72 тис. грн., кількість угод – 2);
- ВАТ «Кіровоградобленерго» (серія А) (обсяг торгів – 1 541,71 тис. грн., кількість угод – 3);
- ВАТ «ЕК «Житомиробленерго» (серія А) (обсяг торгів – 1 528,69 тис. грн., кількість угод – 3);
- ВАТ «ЕК «Севастопольенерго» (серія А) (обсяг торгів – 1 520,96 тис. грн., кількість угод – 3);
- ВАТ «Кредитпромбанк» (серія D) (обсяг торгів – 1 093,82 тис. грн., кількість угод – 3);
- ТОВ «Костянтинівський завод металургійного обладнання» (серія А) (обсяг торгів – 1 048,59 тис. грн., кількість угод – 2);
- ТОВ «ВВС-ЛТД» (серія А) (1 035,92 тис. грн., кількість угод – 2).

Найбільшу кількість угод було укладено за облигаціями таких компаній:

- ПАТ «КБ «Хрещатик»(серія F) – 12 угод;
- Готелю «Ореанда» (серія А) – 4 угоди;
- ТОВ «Євро Лізинг» (серія В) – 3 угоди;
- ВАТ «Кіровоградобленерго» (серія А) – 3 угоди;
- ВАТ «ЕК «Житомиробленерго» (серія А) – 3 угоди;
- ВАТ «ЕК «Севастопольенерго» (серія А) – 3 угоди;
- ВАТ «Кредитпромбанк» (серія D) – 3 угоди;
- ПАТ «КБ «Хрещатик»(серія G) – 2 угоди;
- ТОВ «ВВС-ЛТД» (серія В) – 2 угоди;
- ТОВ «Костянтинівський завод металургійного обладнання» (серія А) – 2 угоди;
- ТОВ «ВВС-ЛТД» (серія А) – 2 угоди.

**Ринок акцій** зайняв третє місце в торгах ФБ ПФТС. Обсяг операцій з ними становив 935,39 млн. грн., що становило 5,22% від загальних торгів на ФБ ПФТС.



Найбільш активно продавалися акції таких емітентів:

- ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» (обсяг торгів – 99 090,80 тис. грн., кількість угод – 7 757);
- ВАТ «Укрнафта» (обсяг торгів – 95 355,36 тис. грн., кількість угод – 58 173);
- ВАТ «Центренерго» (обсяг торгів – 87 692,02 тис. грн., кількість угод – 4 106);
- ВАТ «Укртелеком» (обсяг торгів – 73 004,62 тис. грн., кількість угод – 5 582);
- ВАТ «Мотор Січ» (обсяг торгів – 72 218,01 тис. грн., кількість угод – 2 621);
- ВАТ «Авдіївський коксохімічний завод» (обсяг торгів – 59 342,69 тис. грн., кількість угод – 8 295);
- ВАТ «МК «Азовсталь»» (обсяг торгів – 49 276,80 тис. грн., кількість угод – 17 509);
- ВАТ «ІНТЕРПАЙП Нижньодніпровський трубопрокатний завод» (обсяг торгів – 44 868,21 тис. грн., кількість угод – 853);
- ВАТ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ» (обсяг торгів – 27 734,30 тис. грн., кількість угод – 271);
- АТ «Райффайзен Банк Аваль» (обсяг торгів – 27 616,85 тис. грн., кількість угод – 5 499);
- Акціонерно-комерційний банк соціального розвитку «Укрсоцбанк» (обсяг торгів – 24 706,58 тис. грн., кількість угод – 3 972);
- ВАТ «Дніпроенерго» (обсяг торгів – 22 961,36 тис. грн., кількість угод – 277).

*Лідерами за обсягами торгів були  
облігації ТОВ «Євро Лізинг» (серія В)*

*Найбільшу кількість угод було укладено за  
облігаціями ПАТ «КБ «Хрещатик»(серія F)*

*Найбільш активно продавалися акції  
ВАТ «Алчевський металургійний  
комбінат»*

Найбільшу кількість угод було укладено за акціями таких емітентів:

- ВАТ «Маріупольський завод важкого машинобудування» – 20 750 угод;
- ВАТ «МК «Азовсталь»» – 17 509 угод;
- ВАТ «Єнакієвський металургійний завод» – 12 243 угоди;
- ВАТ «Авдіївський коксохімічний завод» – 8 295 угод;
- ВАТ «Укрнафта» – 8 173 угоди;
- ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» – 7 757 угод;
- ВАТ «ХК «Луганськтепловоз» – 6 529 угод;
- ВАТ «Крюківський вагонобудівний завод» – 6 117 угод;
- ВАТ «Укртелеком» – 5 582 угоди;
- АТ «Райффайзен Банк Аваль» – 5 499 угод;
- ВАТ «Ясинівський коксохімічний завод» – 5 172 угоди;
- ВАТ «Полтавський гірничозбагачувальний комбінат» – 4 647 угод;
- ВАТ «Центренерго» – 4 106 угод.

*Найбільшу кількість угод було укладено за  
акціями ВАТ «Маріупольський завод  
важкого машинобудування»*

Четверте місце зайняв ринок **муниципальних облігацій**, обсяг торгів якими за січень–березень 2011 року становив 17,91 млн. грн., а частка в загальному обсязі операцій на ФБ ПФТС – 0,10%. У січні–березні 2011 року на ринку муніципальних облігацій були укладені угоди лише за облігаціями Донецької міської ради (серія С) (обсяг торгів – 594,49 тис. грн., кількість угод – 2).

*У січні–березні 2011 року на ринку  
муниципальних облігацій у ПФТС були  
укладені угоди лише за облігаціями  
Донецької міської ради (серія С)*

**Українська біржа.** У травні 2008 року найбільші учасники українського ринку цінних паперів підписали договір з ПАТ «Фондова біржа РТС» про створення в Києві нової біржі у формі відкритого акціонерного товариства.

Засновницькі збори акціонерів в вересні 2008 року затвердили результати розміщення акцій, 51% з яких було викуплено українськими торговцями.

Біржові правила УБ зареєстровані в листопаді 2008 року, а 16 грудня 2008 року ДКЦПФР прийняла рішення про видачу ліцензії ВАТ «Українська біржа» на право здійснення діяльності з організації торгівлі цінними паперами.

За даними УБ, за період з 01.01.2011 р. по 01.04.2011 р. на Українській біржі виконано договорів на загальну суму 19,783 млрд. грн., при чому на фондовому ринку – 14,38 млрд. грн., на строковому ринку – 5,4 млрд. грн. (див. рис. 3.4).

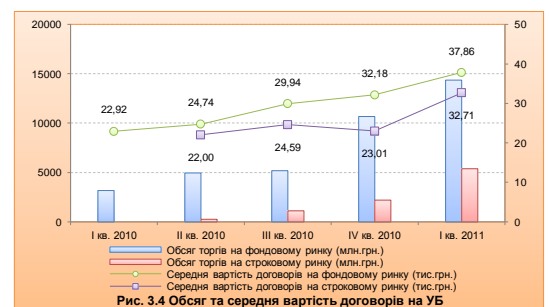
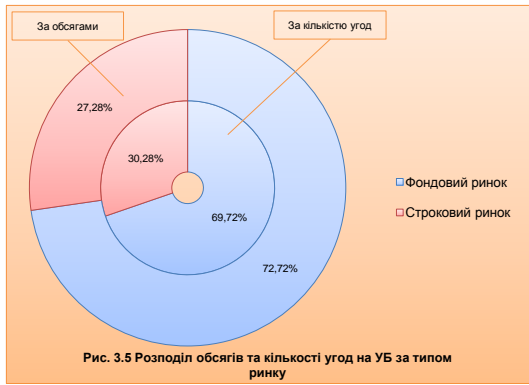


Рис. 3.4 Обсяг та середня вартість договорів на УБ



Середня вартість договору за I квартал 2011 року на УБ за операціями на фондовому ринку зросла до 37,86 тис. грн. з 32,18 тис. грн. за IV квартал 2010 року, за операціями на строковому ринку – до 32,71 тис. грн. з 23,01 тис. грн. за IV квартал 2010 року.

За результатами I кварталу 2011 року 72,7% обсягу торгів виконано за операціями на фондовому ринку, 27,3% – за операціями на строковому ринку. За кількістю угод на фондовому ринку виконано 69,7% загальної кількості виконаних договорів на УБ за I квартал 2011 року, на строковому – 30,3% (див. рис. 3.5).

За I квартал 2011 року на УБ виконано 378 903 договорів за акціями на фондовому ринку на суму 13 085,71 млн. грн., 791 договір за інвестиційними сертифікатами на суму 63,31 млн. грн., 223 договори за корпоративними облігаціями на суму 959,29 млн. грн., 31 договір за державними облігаціями на суму 276,74 млн. грн. (див. табл. 3.4). Як і у попередньому кварталі, найвищу середню вартість мали договори за державними облігаціями (8 626,98 тис. грн., 4779,28 тис. грн. у IV кварталі 2010 року). Середня вартість за договорами з акціями, що становлять найбільшу частку загального обсягу торгів на УБ (90,97% у I кварталі 2011 року) (див. рис. 3.6), зросла до 34,4 тис. грн. з 30,13 тис. грн. у IV кварталі 2010 року.

Найбільшу кількість договорів (338 635 шт. на 60,61% загального обсягу торгів акціями на УБ) за акціями виконано на ринку заявок, на ринку РЕПО – 38,65%, на ринку котирувань – 0,74%. За корпоративними облігаціями на ринку котирувань виконано договорів на 1,78% загального обсягу торгів корпоративними облігаціями на УБ, на ринку РЕПО – 11,99%, на ринку первинного розміщення – 86,23%.

Станом на 01.04.2011 р. значення індексу УБ складало 2 814,94 пункту, станом на 31.12.2010 р. – 2 429,69 пункту, станом на 31.12.2009 р. – 1 454,53 пункту. За I квартал 2011 року індекс УБ зріс на 15,86% (див. рис. 3.7).

**Фондова біржа «Перспектива».** ПАТ «Фондова біржа «Перспектива» створена у 2006 році для організації масових торгів цінними паперами в Україні та впровадження Інтернет-трейдингу.

Біржа діє на підставі Ліцензії ДКЦПФР на провадження професійної діяльності на фондовому ринку: АВ №483591 «Діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку» від 21.08.2009 р. (Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи, серія А01, №054880, від 06.08.2009 року). Статутний капітал – 50 млн. грн.

За I квартал 2011 року, за даними ФБ «Перспектива», обсяг торгів на ФБ «Перспектива» становив 18 125 млн. грн., що майже у 5,2 разу більше, ніж у I кварталі минулого року (див. рис. 3.8, ст. 27).

Найвищою активністю за I квартал 2011 року характеризувався березень (обсяг торгів – 7 909 млн. грн.), як і у I кварталі минулого року (2 091 млн. грн.).

За I квартал 2011 року на ринку Заявок на ФБ «Перспектива» виконано 8 725 договорів на суму 16 192,38 млн. грн., на ринку Розміщення – 18 договорів на суму 721,14 млн. грн., на ринку ДОУ – 68 договорів на суму 2 751,07 млн. грн., на ринку Аукціона – 82 договори на суму 1 211,71 млн. грн.

Таким чином, частка ринку Заявок у структурі торгів на ФБ «Перспектива» за I квартал 2011 року становила 77,56%, ринку Розміщень – 3,45%, ринку ДОУ – 13,18%, ринку Аукціона – 5,8%.

Як і за результатами 2010 року, найбільшу частку у структурі обсягів торгів на ФБ «Перспектива» за результатами I кварталу 2011 року займали угоди за акціями (63,2%) та за інвестиційними сертифікатами (17,46%). При цьому частка державних облігацій, що за результатами I кварталу 2011 року становила 13,18%, дещо зросла (з 17,04% за 2010 рік) на відміну від структури торгів у ПФТС, де частка обсягів торгів державними облігаціями значно знизилась (див. рис. 3.9, ст. 27).

Таблиця 3.4 Розподіл обсягів та кількості угод на УБ за інструментами

I квартал 2011 року			
	Обсяг торгів (млн. грн.)	Кількість договорів, шт.	Середня вартість угоди (тис. грн.)
<b>Акції</b>	13085,71	378903	34,54
Інвестиційні сертифікати	63,31	791	80,04
Корпоративні облігації	959,29	223	4301,73
Державні облігації	276,74	31	8926,98
IV квартал 2010 року			
<b>Акції</b>	10007,32	332132	30,13
Інвестиційні сертифікати	23,72	62	382,66
Корпоративні облігації	438,77	97	4523,36
Державні облігації	224,63	47	4779,28
III квартал 2010 року			
<b>Акції</b>	4686,12	173450	27,02
Інвестиційні сертифікати	1,39	98	14,19
Корпоративні облігації	492,18	42	11718,57
Державні облігації	19,35	38	509,13
II квартал 2010 року			
<b>Акції</b>	4959,76	200833	24,70
Інвестиційні сертифікати	0,83	41	20,27
Корпоративні облігації	8,50	15	566,93
Державні облігації	0,00	0	0,00
I квартал 2010 року			
<b>Акції</b>	3181,23	139022	22,88
Інвестиційні сертифікати	0,00	0	0,00
Корпоративні облігації	6,20	21	295,09
Державні облігації	0,00	0	0,00

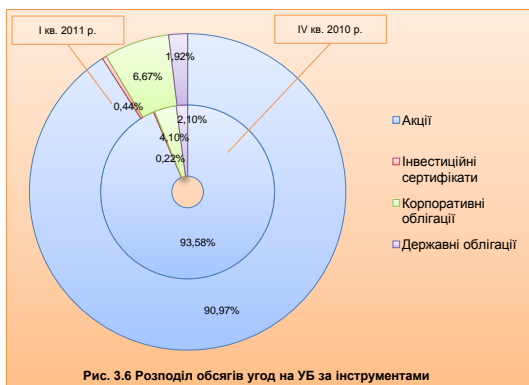


Рис. 3.6 Розподіл обсягів угод на УБ за інструментами

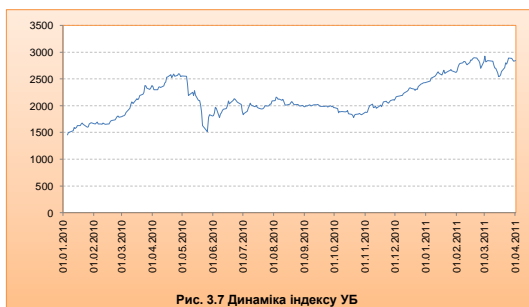


Рис. 3.7 Динаміка індексу УБ

Позиція ФБ «Перспектива»<sup>3</sup> полягає у тому, що головною проблемою фондових індексів, що описують динаміку вітчизняного фондового ринку, є передусім відсутність жорстких вимог (бажано – з боку регулятора) до процедури визначення ринкової ціни українських цінних паперів.

Способи укладання договорів та забезпечення розрахунків щодо них на переважній більшості національних бірж в недостатній мірі протидіють маніпулюванню цінами на біржовому ринку України.

Відповідно до цього ФБ «Перспектива» не має свого індексу та не вважає за потрібне ув'язуватись у гонку за найбільш популярним фондовим індексом до тих пір, доки вітчизняний фондовий ринок не прийде до принципово вищих обсягів торгівлі, показників ліквідності, кількості договорів, а також визначення справедливих цін на фінансові інструменти.

### 3.2 Кореляційно-регресійні зв'язки фондових індексів України та світу

За оцінками НБУ, український фондовий ринок все більше інтегрується в світову економічну систему, тому фондовий ринок України починає точніше відображати загальносвітові економічні процеси

Для підтвердження або спростування позиції Національного банку України НРА «Рюрік» використало метод дослідження кореляційно-регресійних зв'язків між фондовими індексами України (індекс ПФТС та індекс УБ) з провідними фондовими індексами світу, цінами на золото і нафту марки Brent.

Для дослідження вибрано часовий інтервал з 01.04.2010 р. до 01.04.2011 р. Торгові дні, в які не відбувались торги на вибраних фондових біржах (національні свята і т.д.), були виключені зі списку аналізованих даних для підвищення точності розрахунків.

Одним з найважливіших показників при аналізі фондового ринку є його дохідність.

За I квартал 2011 року, за даними УАІБ, індекс УБ зріс на 15,1%, індекс ПФТС – на 12,7%.

В цілому, як і за результатами 2010 року, фондові індекси України показали значно вищу дохідність, аніж фондові індекси провідних країн світу, поступившись лише індексу РТС, що зріс на 15,5% (див. рис. 3.10 та рис. 3.11).

Якщо порівняти волатильність фондового індексу ПФТС з волатильністю провідних індексів світу, отримаємо результати, що підносять український фондовий ринок на значно вищий щабель, на превеликий жаль, не інвестиційної, а спекулятивної привабливості (див. рис. 3.12 та рис. 3.13, ст. 28).

Станом на 01.04.2011 року значення індексу PFTS становило 1 104,154, DJI – 12 376,72, SPX – 1332,41, FTSE – 6009,92, Nikkei – 9708,39.

У порівнянні зі значенням індексу ПФТС на 01.01.2007 (взято за початок відліку) станом на 01.11.2007 він зріс у 2,37 рази, станом на 01.03.2009 – індекс становив лише 42,39% від значення на початок 2007 року. Та вже на 01.05.2010 індекс ПФТС мав значення у 2 рази більше, ніж на початок 2007 року.

Щодо ж індексів провідних країн світу – їх мінливість протягом 2007-2010 року була значно нижчою (максимальне значення приросту для індексу DJI станом на 01.10.2007 – +13,03%, тоді як індекс ПФТС за цей час зріс на 107,38%).

Такий потенціал фондового ринку України, з одного боку, має високу спекулятивну привабливість, але з іншого боку, має досить високий ступінь ризику для інвесторів. Тому, фондовий ринок України, на жаль, відкритий лише для обмеженого кола учасників, адже діяльність на ньому потребує високого кваліфікаційного рівня для забезпечення безпечної високо-прибуткової діяльності.

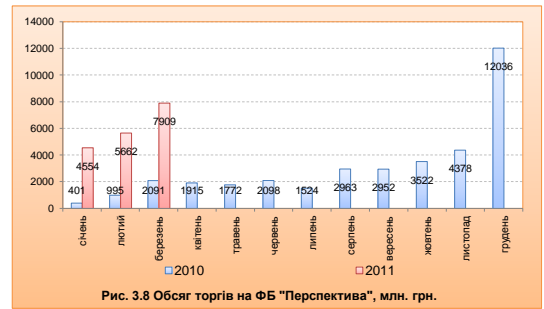


Рис. 3.8 Обсяг торгів на ФБ "Перспектива", млн. грн.

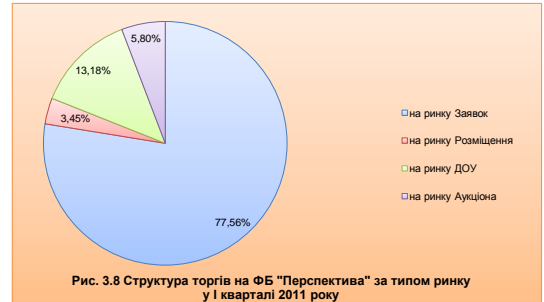


Рис. 3.8 Структура торгів на ФБ "Перспектива" за типом ринку у I кварталі 2011 року

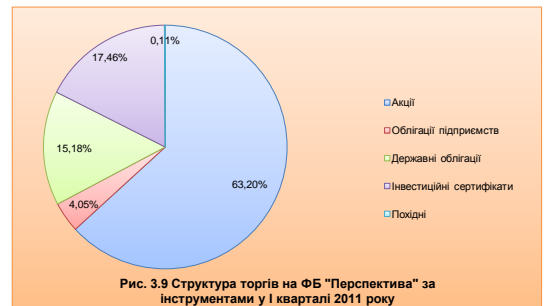


Рис. 3.9 Структура торгів на ФБ "Перспектива" за інструментами у I кварталі 2011 року

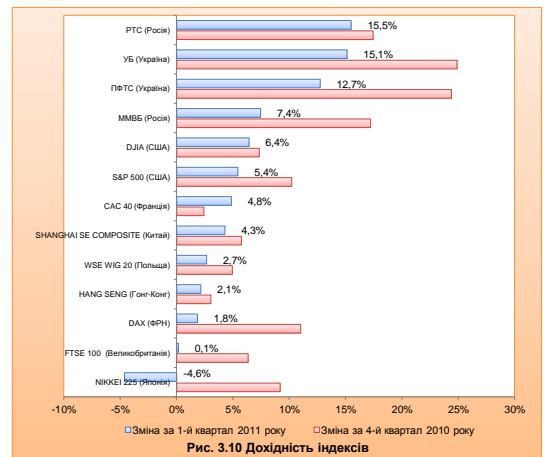


Рис. 3.10 Дохідність індексів

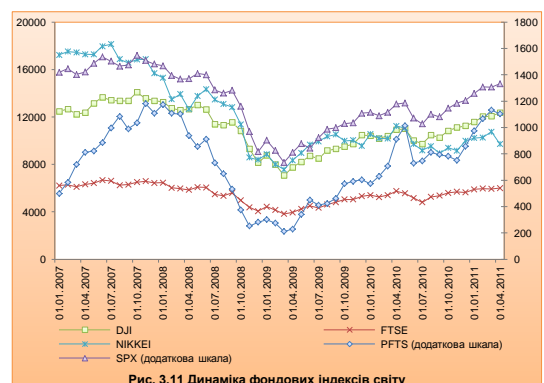


Рис. 3.11 Динаміка фондових індексів світу

<sup>3</sup> Позиція ФБ «Перспектива» щодо фондових індексів викладена на офіційному сайті біржі. Режим доступу: <http://fbp.com.ua/47/view.aspx>

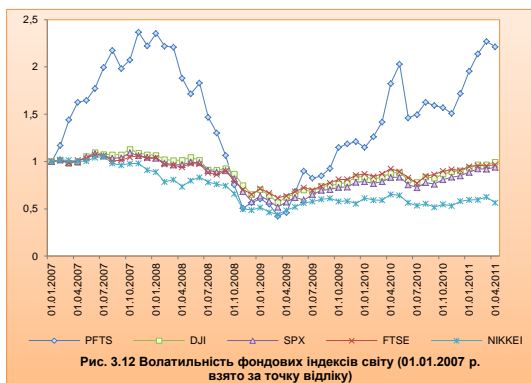


Рис. 3.12 Волатильність фондових індексів світу (01.01.2007 р. взято за точку відліку)

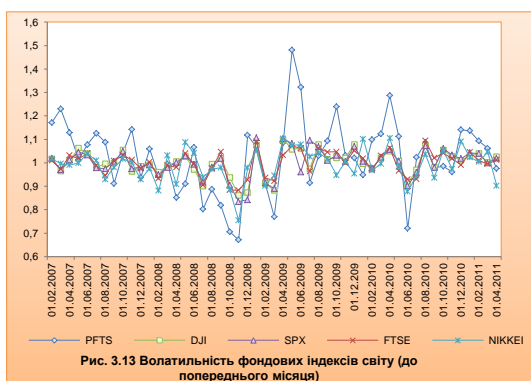


Рис. 3.13 Волатильність фондових індексів світу (до попереднього місяця)

Таблиця 3.5 Шкала щільності зв'язку в залежності від значень коефіцієнта кореляції

Значення коефіцієнта кореляції (R)	Категорія щільності зв'язку
$ R  \geq 0,9$	дуже сильний
$0,7 \leq  R  < 0,9$	сильний
$0,5 \leq  R  < 0,7$	середній
$0,3 \leq  R  < 0,5$	слабкий
$ R  < 0,3$	практично відсутній

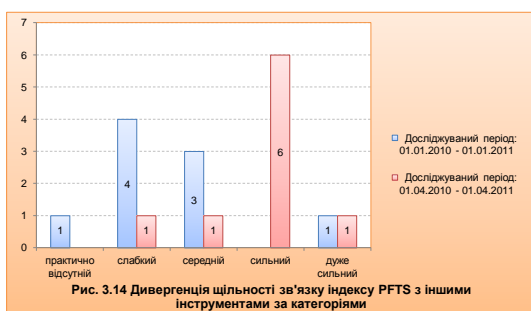


Рис. 3.14 Дивергенція щільності зв'язку індексу PFTS з іншими інструментами за категоріями

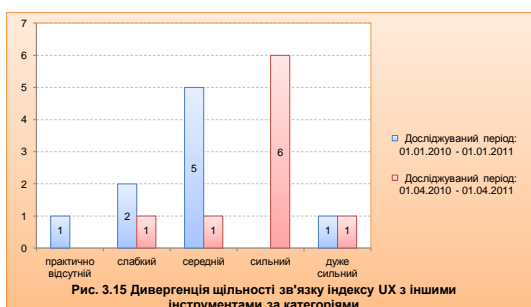


Рис. 3.15 Дивергенція щільності зв'язку індексу UX з іншими інструментами за категоріями

Національний банк України вважає одним з найважливіших завдань регуляторів фондового ринку України його інтеграцію в загальносвітові економічні процеси, що зумовить значну кореляцію фондових індексів України з загальносвітовими фондовими індексами світу.

Але основним завданням, на думку НРА «Рюрік», є зниження спекулятивного тиску на фондовий ринок України, що зумовлює високу мінливість фондових індексів, та підвищення питомої ваги інвестиційного капіталу в капіталізації фондового ринку. Це зумовить стабільний розвиток фондового ринку та забезпечить високий рівень безпеки інвесторів від спекулятивних атак.

За результатами дослідження кореляційних зв'язків, встановлено, що інтеграція фондового ринку України у загальносвітові економічні процеси знаходиться на стадії інтенсивного розвитку. Проте зв'язок між українськими та світовими фондовими індексами не відзначається дуже високою щільністю, хоча і відслідковується чітка тенденція до її підвищення.

Для класифікації щільності зв'язку між фондовими індексами в залежності від значення коефіцієнта кореляції, НРА «Рюрік» застосувало шкалу, наведену в таблиці 3.5.

Результати кореляційно-регресійного аналізу зв'язку між українськими та світовими фондовими індексами, цінами на нафту та золото наведено у рис. 3.16 – 3.33.

У рис. 3.14 та рис. 3.15 наведено дивергенцію зв'язків за категоріями щільності, що відображає результати дослідження.

В цілому, зв'язки між українськими фондовими індексами та іншими інструментами за результатами дослідження за період з 01.04.2010 р. по 01.04.2011 р. відзначаються дещо вищою щільністю, ніж за період з 01.01.2010 р. по 01.01.2011 р.

З дев'яти досліджуваних пар інструментів (з фондовим індексом PFTS), шість зв'язків характеризуються як «сильні», один – як «дуже сильний» (традиційно – між PFTS та UX).

При цьому значно зменшилась кількість зв'язків між українськими фондовими індексами та іншими інструментами, класифіковані як «слабкі» та «середні», що вказує на підвищення ступеня інтегрованості фондового ринку України у загальносвітові економічні процеси.

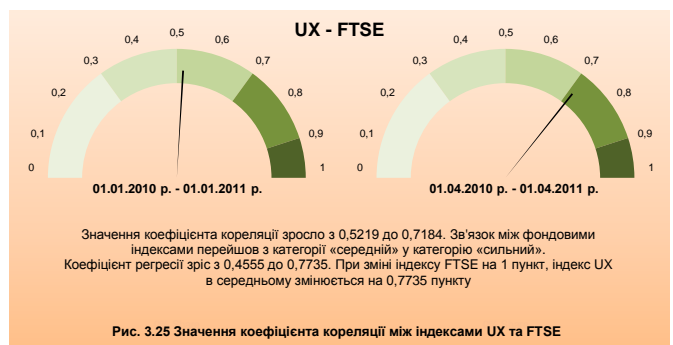
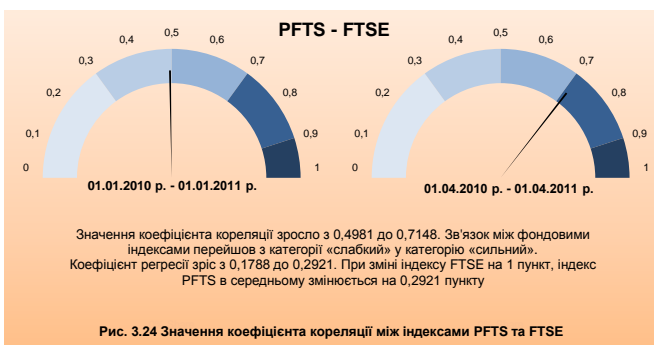
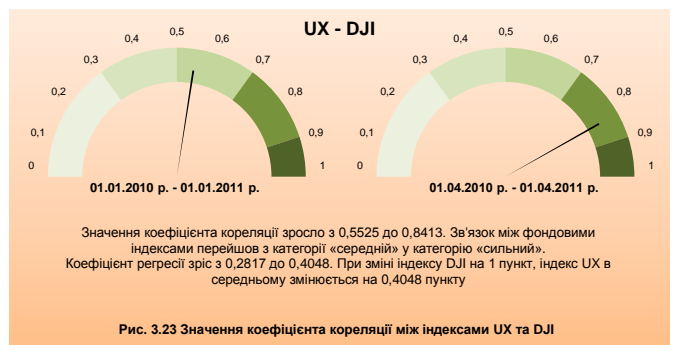
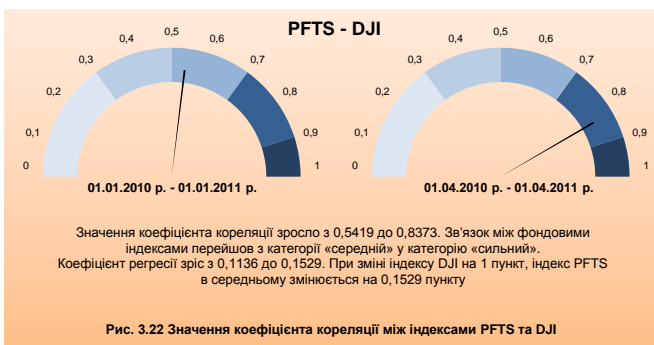
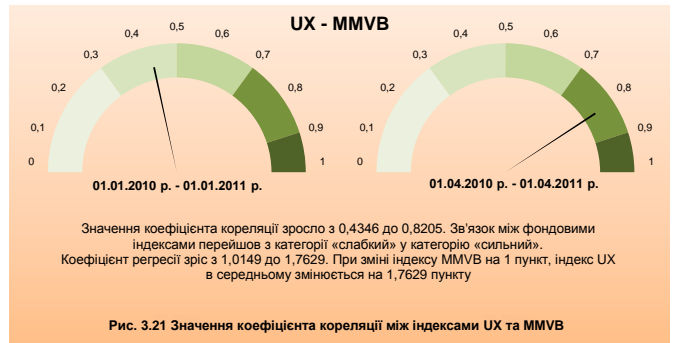
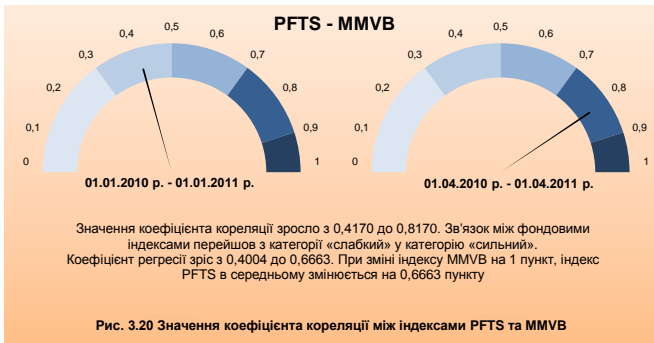
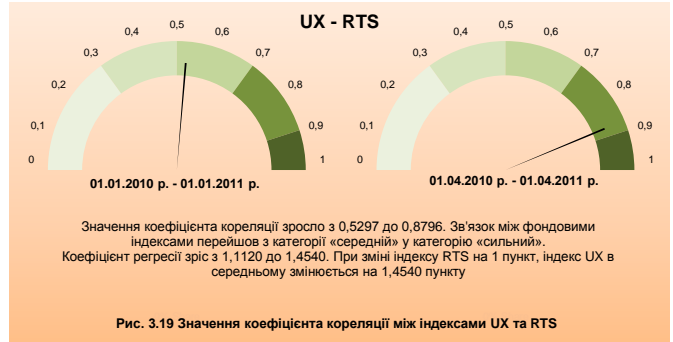
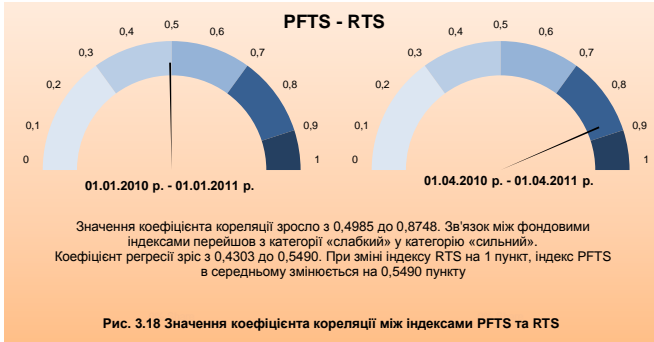
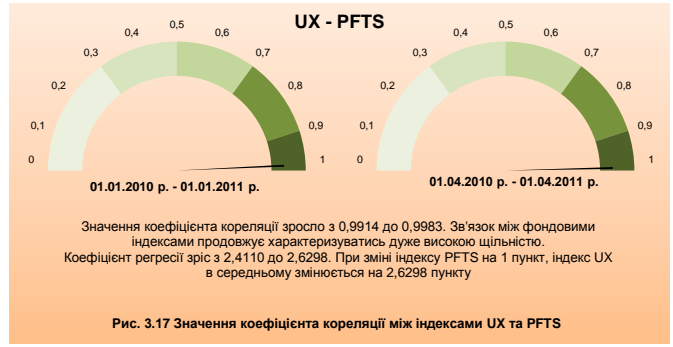
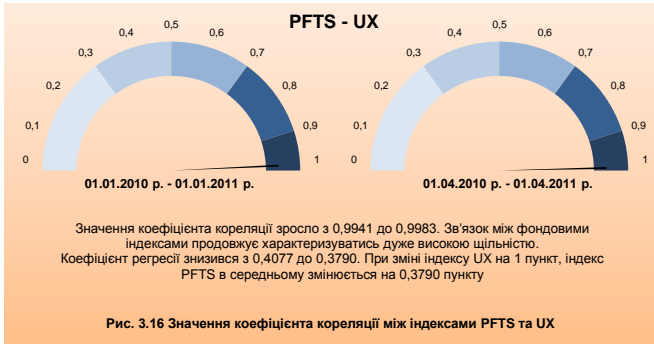
Однак, на думку НРА «Рюрік», ще зарано говорити про достатній ступінь інтегрованості фондового ринку України в світову економічну систему, адже зв'язки між фондовими індексами провідних фондових індексів характеризуються значно вищою щільністю.

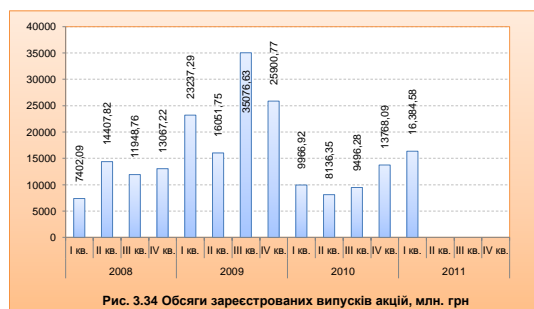
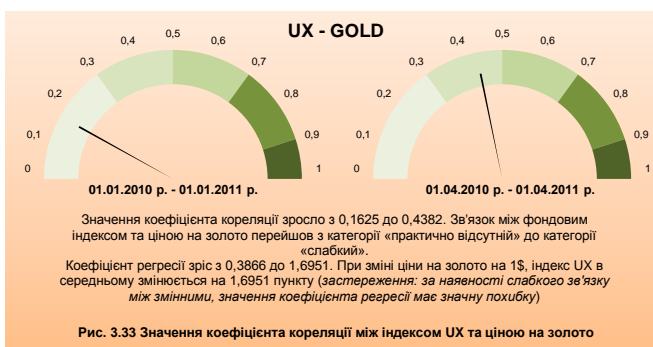
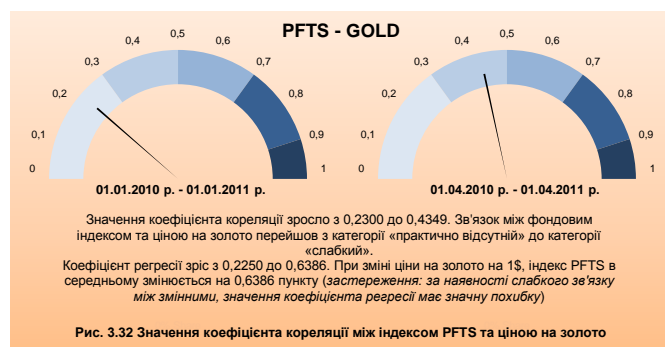
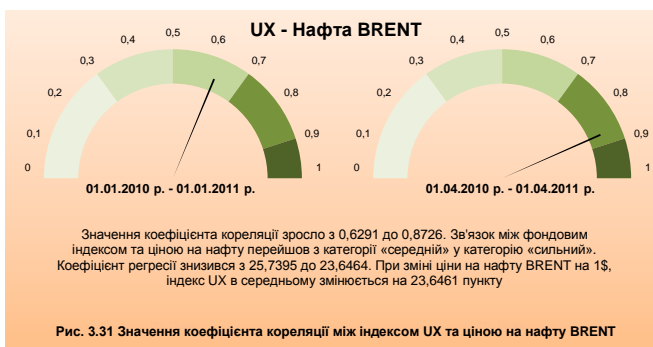
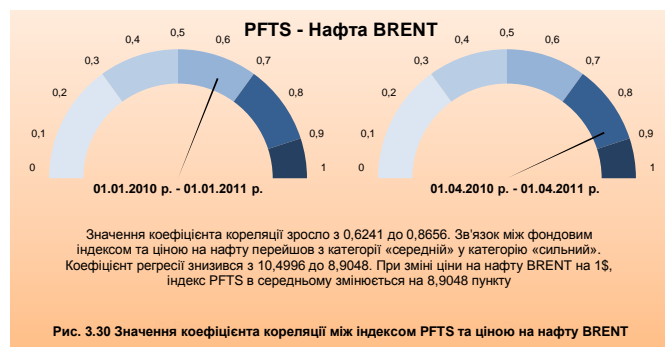
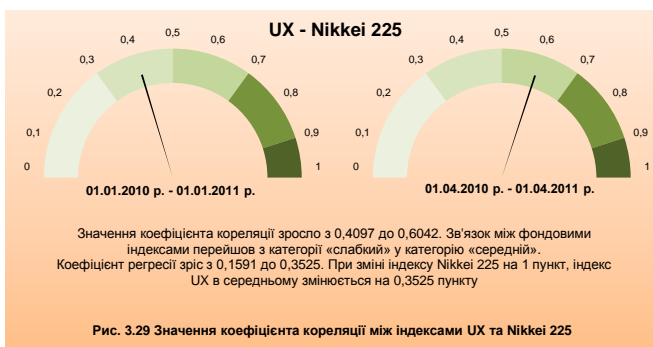
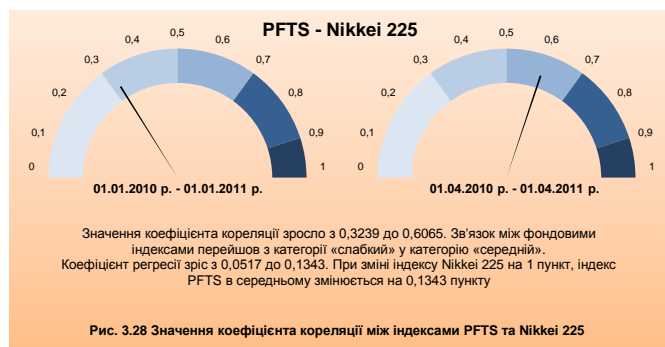
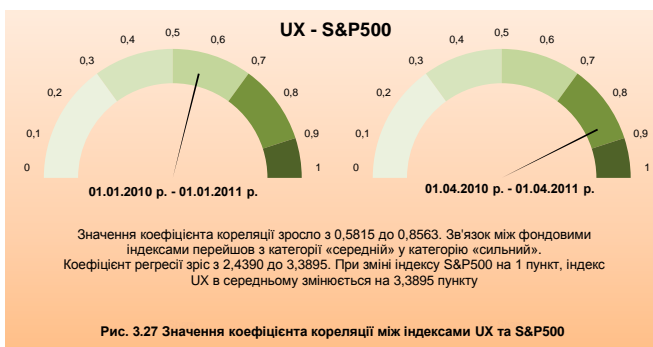
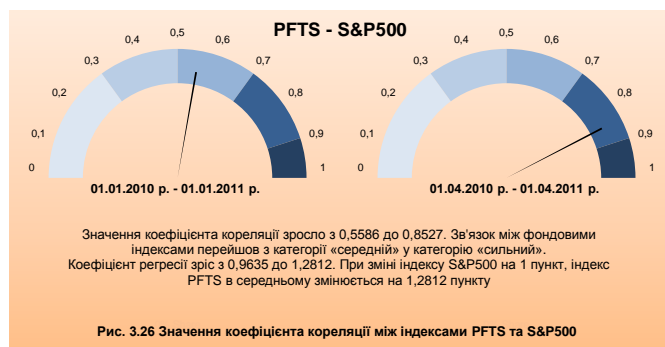
Для прикладу, коефіцієнт кореляції між фондовими індексами DJI та S&P500 за досліджуваний період становить 0,9944, між індексами DJI та FTSE – 0,9351, між індексами DJI та RTS – 0,9701, між індексами RTS та MMVB – 0,9816.

Кореляція російських фондових індексів з світовими фондовими індексами є значно вищою, ніж українських фондових індексів. Тому, російському фондовому ринку притаманна вища міра інтеграції в загальносвітові економічні процеси, ніж українському.

Першопричиною, на думку НРА «Рюрік», цього явища є висока питома вага спекулятивних операцій на фондовому ринку України, відсутність захищеності інвесторів, що поки що не готові інвестувати в хоч і високоприбуткові, але й високоризикові фондові інструменти, якими насичений фондовий ринок України.







### 3.3 Аналіз фондового ринку в розрізі інструментів

**Ринок акцій.** За I квартал 2011 року ДКЦПФР зареєструвала 183 випуски акцій на суму 16,38 млрд. грн. Порівняно з аналогічним періодом 2010 року обсяг зареєстрованих Комісією випусків акцій збільшився на 6,35 млрд. грн. (див. рис. 3.34).

Значні за обсягом випуски акції, які суттєво вплинули на загальну структуру зареєстрованих випусків акцій за період, зареєстровано наступними банківськими установами, з метою збільшення статутного капіталу, зокрема: ПАТ «Кредитпромбанк», ПАТ «Всеукраїнський банк розвитку», ПАТ «Діви банк», ПАТ АКБ «Імексбанк», ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України», ПАТ КБ «Надра», ПАТ «Альфа-Банк», ПАТ «Банк «Петрокоммерц-Україна».

У січні 2011 року ДКЦПФР зареєстровано випусків акцій на суму 715,71 млн. грн., у лютому – на суму 415,74 млн. грн., у березні – на суму 15 253,13 млн. грн.

За I квартал 2011 року 72% обсягу випусків акцій зареєстровано за рішеннями ДКЦПФР, 28% – за Рішенням Комісії від 11.04.2000 р. №39 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску акцій відкритих акціонерних товариств, створених із державних підприємств у процесі приватизації та корпоратизації» (див. рис. 3.35).

**Ринок корпоративних облигацій.** За офіційними даними ДКЦПФР, у I кварталі 2011 року Комісією зареєстровано 47 випусків корпоративних облигацій на загальну суму 6 874,34 млн. грн. (127 випусків облигацій та 240 випусків на загальну суму 9 411,11 млн. грн. та 10 107,35 млн. грн. у 2010 та 2009 роках відповідно).

На рис. 3.36 показано динаміку розвитку первинного ринку корпоративних облигацій України протягом 2001 – 2010 років.

В 2001 році було зареєстровано 62 випуски корпоративних бондів на суму 694,32 млн. грн., що перевищує обсяг зареєстрованих випусків за період з 1996 року по 2000 рік на 52,28%. Протягом 2001-2007 років спостерігалася тенденція збільшення кількості випусків корпоративних облигацій з кожним роком, середній темп приросту складає близько 62%. Але починаючи з 2008 року спостерігається значне скорочення обсягів зареєстрованих випусків облигацій. Разом з тим, середня вартість облигаційних випусків має тенденцію до зростання (рис. 3.37).

Середня вартість облигаційного випуску у I кварталі 2011 року становила 146,26 млн. грн., що майже вдвічі більше, ніж у 2010 році, та є найбільшим значенням з 2001 року, при тому, що в 2010 році середня вартість облигаційного випуску в 6,62 рази перевищувала середню вартість облигаційного випуску в 2001 році (74,1 млн. грн. проти 11,2 млн. грн. відповідно). В 2010 році середня вартість облигаційного випуску становила 74,10 млн. грн., що на 31,99 млн.грн. більше, ніж у 2009 році (або в 1,76 разу). Однак в 2002 році середня вартість облигаційного випуску була майже в 2,2 рази більшою, ніж в 2004 році, у 2007 році – в 1,31 разу більша, ніж у 2008 році, що говорить про нестабільне збільшення середньої вартості випуску за 2001-2010 роки.

У I кварталі 2011 року 66,5% обсягу випусків корпоративних облигацій здійснено банками (4,5 млрд. грн.), 34,5% – підприємствами (2,37 млрд. грн.) (див. рис. 3.38). За I квартал 2011 року зареєстровано випусків корпоративних облигацій на суму, що в 12,9 разів перевищує значення на відповідний період попереднього року та в 3,1 разу – значення за відповідний період 2009 року.

Тенденція останніх 10 років (найбільшою питомою вагою в загальному обсязі зареєстрованих ДКЦПФР випусків облигацій характеризувались облигаційні випуски підприємств) може бути порушена у поточному році, адже банки починають виходити на ринок корпоративних облигацій не тільки у якості інвесторів, а й в якості емітентів (див. рис. 3.39).

Обсяг зареєстрованих випусків облигацій, емітованих банками, протягом останніх 10 років кардинально змінювався, що відобразилось на структурі зареєстрованих випусків облигацій. Питома вага зареєстрованих випусків облигацій, емітованих банками, становила протягом 2001 – I кварталу 2011 р. від 0% (у 2009 році) до 66,5% (у I кварталі 2011 року).

Питома вага зареєстрованих випусків облигацій, емітованих страховими компаніями, протягом 2001 р. – I кварталу 2011 р. становила менше 1%, лише в 2004 році – 2,7%. Оскільки ринок корпоративних облигацій знаходиться на стадії формування, великий вплив на загальну тенденцію його розвитку мають найбільші емісії облигацій протягом кожного року.

На рис. 3.40 показано загальний обсяг зареєстрованих випусків облигацій емітентами 5-ти найбільших емісій та частка 5-ти найбільших емісій облигацій в загальному обсязі зареєстрованих випусків за період 2001 р. – I квартал 2011 р.

В табл. 3.6 (ст. 32) показано перелік п'яти емітентів, що зареєстрували найбільші випуски облигацій протягом 2007-2011 років.

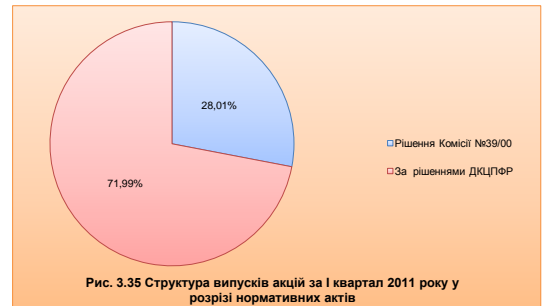


Рис. 3.35 Структура випусків акцій за I квартал 2011 року у розрізі нормативних актів



Рис. 3.36 Обсяг та кількість зареєстрованих випусків корпоративних облигацій

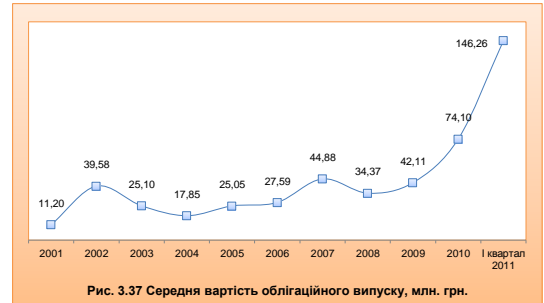


Рис. 3.37 Середня вартість облигаційного випуску, млн. грн.



Рис. 3.38 Обсяг та кількість зареєстрованих випусків корпоративних облигацій за I квартал відповідного року



Рис. 3.39 Структура зареєстрованих випусків облигацій протягом 2001 – 2011 років за типом емітента, %



Рис. 3.40 Загальний обсяг емісії облигацій емітентами 5-ти найбільших випусків та частка 5-ти найбільших випусків в загальному обсязі зареєстрованих випусків облигацій

Таблиця 3.6 Перелік емітентів, що зареєстрували найбільші випуски облігацій у 2007-2011 роках

Перелік емітентів, які зареєстрували найбільші випуски облігацій у I кварталі 2011 року		
Назва емітента	Обсяг випуску, млн. грн.	Частка у загальному обсязі емісії, %
ПАТ Комерційний банк "ПриватБанк"	1600,00	23,27
ПАТ Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк	1500,00	21,82
ПАТ ВТБ Банк	1000,00	14,65
ТОВ Свєтлгем	400,00	5,82
ЗАТ Мандарин Плаза	265,35	3,86
СУМА	4765,35	69,32
Перелік емітентів, які зареєстрували найбільші випуски облігацій у 2010 році		
Назва емітента	Обсяг випуску, млн. грн.	Частка у загальному обсязі емісії, %
ПАТ Комерційний банк "ПриватБанк"	1000,00	10,46
ТОВ Коєчег	805,74	8,43
ПАТ Дочірній банк Сбербанку Росії	750,00	7,84
ТОВ Буддєвсервіс	540,02	5,65
ДП Державний міжнародний аеропорт "Бориспіль"	500,00	5,23
СУМА	3 595,76	37,61
Перелік емітентів, які зареєстрували найбільші випуски облігацій у 2009 році		
Назва емітента	Обсяг випуску, млн. грн.	Частка у загальному обсязі емісії, %
ДП "Харківське державне авіаційне орденів Жовтневої революції та трудового червоного прапору виробниче підприємство"	1620,00	16,03
ДП Київський авіаційний завод "Авіант"	858,00	8,49
ЗАТ "Сільпо Рітейл"	350,00	3,46
ДП "Донецька залізниця"	250,00	2,47
ДП "Придніпровська залізниця"	220,00	2,17
СУМА	3298,00	32,62
Перелік емітентів, які зареєстрували найбільші випуски облігацій у 2008 році		
Назва емітента	Обсяг випуску, млн. грн.	Частка у загальному обсязі емісії, %
ЗАТ "Донецьксталь" - металургійний завод"	600,00	1,92
ТОВ "А.В.С."	504,34	1,60
ВАТ "Енергопостачальна компанія "Одесаобленерго"	500,00	1,59
ВАТ АКБ "Форум"	500,00	1,59
ВАТ АК інноваційний банк "УкрСиббанк"	500,00	1,59
СУМА	2604,34	8,29
Перелік емітентів, які зареєстрували найбільші випуски облігацій у 2007 році		
Назва емітента	Обсяг випуску, млн. грн.	Частка у загальному обсязі емісії, %
ВАТ АКБ соціального розвитку "Укрсоцбанк"	750,00	1,69
ТОВ "Навуа"	550,00	1,24
ТОВ "Унікредіт банк"	540,00	1,21
ЗАТ "Комерційний банк "ПриватБанк"	500,00	1,12
ВАТ "Державний експортно-імпортерний банк України"	500,00	1,12
СУМА	2840,00	6,38

З 2004 року обсяг зареєстрованих випусків облігацій емітентами 5-ти найбільших емісій облігацій зріс з 1,38 млрд. грн. до 4,8 млрд. грн. За результатами I кварталу 2011 року частка 5-ти найбільших зареєстрованих емісій облігацій в загальному обсязі зареєстрованих випусків облігацій становить 69,32% (37,61% та 32,62% у 2010 та 2009 роках відповідно). Зростання цього показника за останні роки говорить про підвищення залежності ринку від крупних емітентів.

Важливою характеристикою первинного ринку облігацій є розподіл емітентів найбільших випусків облігацій в розрізі сфери діяльності (див. рис. 3.41).

За результатами I кварталу 2011 року до п'ятірки емітентів найбільших випусків корпоративних облігацій потрапили 3 банки та 2 компанії реального сектору.

За рахунок розширення банківського кредитування, нарощення банками активів та збільшення обсягів кредитних портфелів банків у 2004-2007 роках в п'ятірку емітентів найбільших випусків облігацій входило 3, 2, 4 та 4 банки відповідно. У 2009 році з метою уникнення ризиків неплатежу банки відмовилися від емісії облігацій, що зумовило потрапляння до п'ятірки емітентів найбільших випусків облігацій лише компаній реального сектору. Страхові компанії за останні 10 років не представлені в п'ятірці емітентів найбільших випусків облігацій.

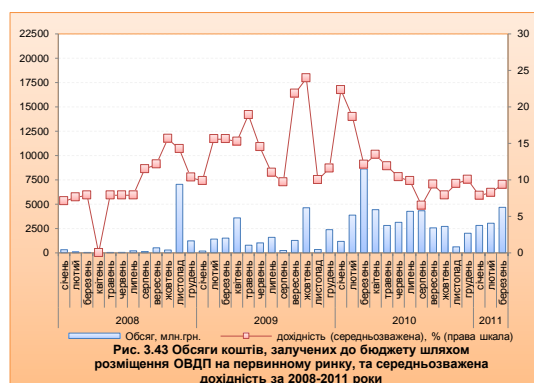
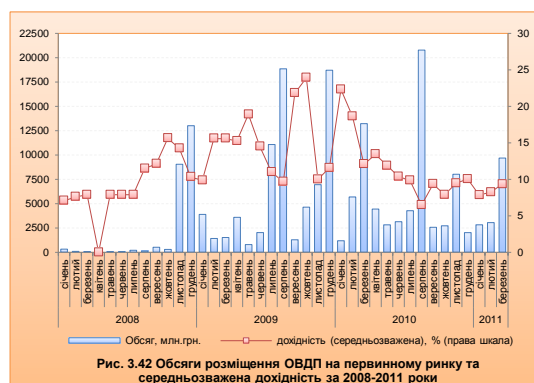
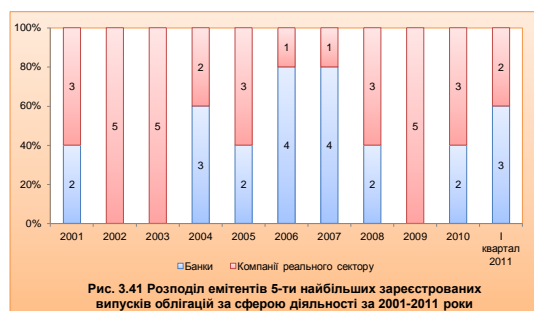
**Ринок державних облігацій.** У січні – березні 2011 року Міністерством фінансів України було розміщено облігацій внутрішніх державних позик на загальну суму 15 502,70 млн. грн. із середньозваженою дохідністю 8,86% річних, із них:

- сума коштів, що надійшла до Державного бюджету України у січні – березні 2011 року за результатами проведення аукціонів з первинного розміщення ОВДП, становила 10 502,70 млн. грн. із середньозваженою дохідністю – 8,56% річних;
- випущено ОВДП для збільшення формування статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» у січні – березні 2011 року на загальну суму 5 000,00 млн. грн. із середньозваженою дохідністю – 9,50% річних.

Початок 2011 року на первинному ринку ОВДП характеризувався поступовим нарощенням обсягів та зростанням середньозваженої дохідності, що, однак була на значно нижчому рівні, ніж на початку 2010 року. Так, у січні 2011 року Міністерство фінансів України розмістило ОВДП на загальну суму 2 805,45 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 7,85%, у лютому 2011 року – на суму 3 032,18 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 8,24%, у березні 2011 року – 9 665,08 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 9,35%. Для порівняння: у січні 2010 року – 1 166,82 млн. грн., середньозважена дохідність – 22,32% річних; у лютому 2010 року – 5 665,27 млн. грн., середньозважена дохідність – 18,64% річних; у березні – 13 199,7 млн. грн., середньозважена дохідність – 12,08% річних. За I квартал 2011 року розміщено ОВДП на суму 15 502,70 млн. грн. (рис. 3.42).

Протягом січня-лютого 2011 року з розміщених обсягів ОВДП залучено до бюджету 5 837,63 млн. грн., або 100% розміщення. Однак в березні 2011 року з 9 665,08 млн. грн. розміщених ОВДП залучено до бюджету на 5 000 млн. грн. менше (4 665,08 млн. грн.) (ОВДП на суму 5 000 млн. грн., випущені для збільшення формування статутного капіталу НАК «Нафтогаз України», не куплено). Середньозважена дохідність, за якою було залучено кошти до бюджету шляхом розміщення ОВДП, протягом січня-лютого 2011 року становила дохідності, за якою Мінфін розміщував ОВДП, тобто 7,85% та 8,24% відповідно. У березні 2011 року середньозважена ставка дохідності ОВДП, шляхом розміщення яких було залучено кошти до бюджету, становила 9,18% проти 9,35% за якими ОВДП було розміщено (рис. 3.43).

У I кварталі 2011 року було залучено шляхом випуску ОВДП зі строком обігу до 1 року кошти у сумі 5 967,2 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 7,2%, шляхом випуску ОВДП зі строком обігу до 2 років – на суму 962,6 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 9,9%, шляхом випуску ОВДП зі





строком обігу до 3 років – на суму 2 868,3 млн. грн. з середньозваженою дохідністю 10,8%.

В цілому, найвищою привабливістю протягом останніх років характеризувались короткострокові ОВДП (див. рис. 3.44).

Середньозважена дохідність ОВДП у I кварталі 2011 року суттєво знизилась у порівнянні з дохідністю у 2008-2010 роках. Якщо у I кварталі 2010 року середньозважена дохідність ОВДП зі строком обігу до 1 року становила 16,2%, то у I кварталі 2011 року – 7,2%. В цілому, короткострокові та середньострокові ОВДП характеризуються нижчою дохідністю, аніж довгострокові (див. рис. 3.45). У I кварталі 2011 року випуски ОВДП для збільшення формування статутного капіталу банків не здійснювались.

Обсяг операцій з розміщення державних цінних паперів на відкритому ринку протягом I кварталу 2011 року становив 70 270 млн. грн., що на 3 378 млн. грн. більше, ніж у I кварталі 2010 року. При чому найбільшого приросту зазнали обсяги операцій з купівлі-продажу державних цінних паперів на біржовому ринку, здійснених суб'єктами господарювання (+242,9%).

Національним банком України здійснено операцій на суму 2 861 млн. грн. (4,1% загального обсягу операцій), що на 27 460 млн. грн. менше, аніж у I кварталі 2010 року. Суб'єктами господарювання протягом I кварталу 2011 року здійснено операцій на суму 67 409 млн. грн. (95,9% загального обсягу операцій), що на 30 837 млн. грн. більше, ніж у I кварталі 2010 року.

На біржовому ринку ОВДП обсяг операцій з розміщення за I квартал 2011 року становив 16 559 млн. грн., що на 7 222 млн. грн. більше, аніж у I кварталі 2011 року, на позабіржовому – 53 103 млн. грн., що на 4 311 млн. грн. менше, ніж у I кварталі 2010 року. Обсяги торгів за інструментами наведено в Додатку Л.

В цілому за результатами I кварталу 2011 року на біржовий ринок припадає 23,57% сукупного ринку, на позабіржовий відповідно 75,57%, решта – на операції рефінансування банків НБУ та угоди зворотного репо. Порівняно з попередніми роками загальний обсяг ОВДП, що перебувають в обігу, суттєво збільшився і станом на 01.04.11 становив 142 621,27 млн. грн. (див. рис. 3.46). Розподіл власників ОВДП, що знаходяться в обігу, представлено на рис. 3.47.

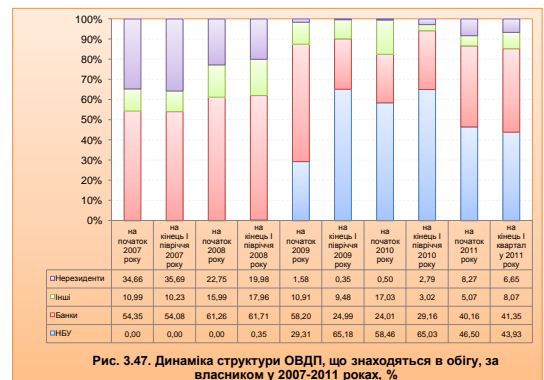
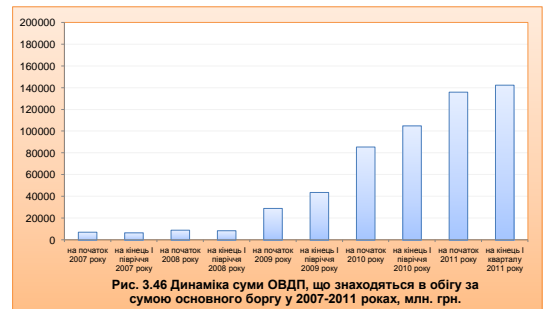
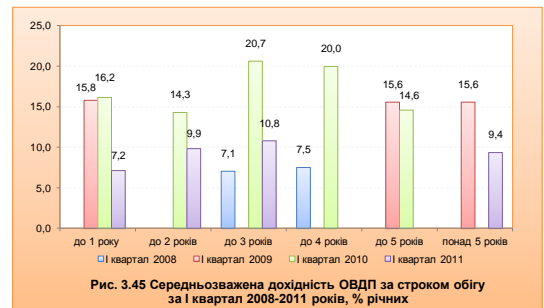
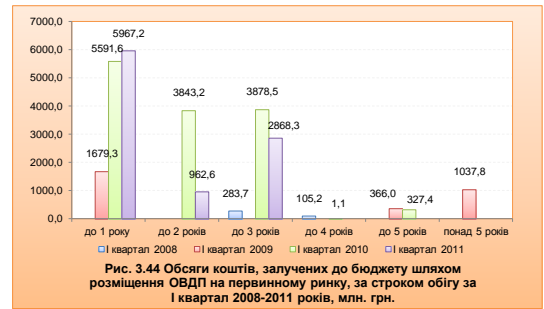
Станом на 01.04.11 43,93% ОВДП, що знаходились в обігу, перебували у власності НБУ (46,5% станом на 01.01.11), 41,35% – у власності комерційних банків (40,16% станом на 01.01.11). Обсяг ОВДП у власності нерезидентів протягом I кварталу 2011 року знизився на 1 771,56 млн. грн. і на 01.04.11 становив 9 488,41 млн. грн., або 6,65% від загальної суми ОВДП, які перебувають в обігу. Упродовж аналогічного періоду минулого року обсяг ОВДП у власності нерезидентів збільшився на 2 194,8 млн. грн. і станом на 01.04.2010 становив 2 677,9 млн. грн.

Погашення та сплата доходу за ОВДП здійснювались своєчасно та в повному обсязі, який за січень – березень 2011 року становив 12 522,30 млн. грн., у тому числі основний борг – 9 008,08 млн. грн., сплата доходу – 3 514,23 млн. грн.

На вторинному (організованому) ринку державних цінних паперів обсяг укладених угод за січень – березень 2011 року становив 16 559,32 млн. грн., тоді як за відповідний період 2010 року – 9 337,58 млн. грн. Середньозважений рівень дохідності за цими операціями коливався в січні – березні 2011 року в діапазоні 8,63%-9,49%, а в аналогічному періоді 2010 року – 15,07%-15,66%.

Переважну більшість операцій з ОВДП у I кварталі 2011 року було здійснено на ФБ ПФТС (81,99% загального обсягу угод). До рейтингу ФБ ПФТС за результатами I кварталу 2011 року потрапило 39 ОВДП (65 за результатами 2010 року).

Збільшення обсягів торгів ОВДП на вторинному ринку пов'язано насамперед зі зростанням первинного ринку ОВДП, їх меншою ризиковістю порівняно з цінними паперами приватних емітентів, привабливим рівнем дохідності та стабілізацією валютного курсу гривні. Ще однією причиною активізації вторинного ринку ОВДП стало те, що з 19 лютого 2010 року доступ до участі в аукціонах з



*У 2010 році 15 місцевих рад заявляли про свої наміри здійснити випуск облігацій місцевої позики*

*Міністерство фінансів України відхилило більшість заявок міст на випуск облігацій*

*Окрім необхідності погашення позик п'яти міст у поточному році, значне боргове навантаження очікує мегаполіси протягом наступних двох років*

*Проте під тиском домовленостей з МВФ збільшення обсягів запозичень муніципалітетів не очікується*

*Адекватні дії держави та муніципалітетів мають стати запорукою значного розширення ринку муніципальних облігацій вже у 2011 році*

їх первинного розміщення мають лише 15 банків – первинних дилерів. Решта бажаючих вкласти кошти в державні цінні папери змушена купувати їх на вторинному ринку.

**Ринок муніципальних облігацій.** У 2010 році вже 15 місцевих рад заявляли про свої наміри здійснити випуск облігацій місцевої позики. У 2011 році – місцеві органи влади Києва, АРК та Черкас. Однак усі намагання все-таки отримати дозвіл на емісію були марними, адже одним з пунктів Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного між Україною та Міжнародним валютним фондом, передбачено поступове зниження рівня державного боргу. Згідно методики, за якою обраховується державний борг в Україні, борги місцевих органів влади не включаються до загальної суми останнього, а згідно методики МВФ борг місцевих органів влади є складовою державного боргу країни. Саме тому на кінець 2010 року розмір державного та гарантованого державою боргу України становив всього 39,5% валового внутрішнього продукту (44,2% згідно ЗУ «Про Державний бюджет України на 2011 рік»<sup>4</sup>), що набагато нижче критичного рівня (60%) для країн ЄС. За оцінками експертів, якщо розраховувати за методикою МВФ, розмір сукупного державного боргу України становить близько 100% ВВП, за найпесимістичнішими оцінками – близько 120%.

Незважаючи на відсутність прямого регламентування заборони муніципальних позик у вищезазначеному документі, а частка боргу муніципалітетів в сумі державного боргу складає близько 1%, Міністерство фінансів України відхилило більшість заявок міст на випуск облігацій. Серед «невдач» протягом 2010 року були Запоріжжя, Харків, Черкаси та АРК.

Окрім необхідності погашення позик п'яти міст у поточному році, значне боргове навантаження очікує мегаполіси протягом наступних двох років: у 2012-2013 роках свої облігації повинні будуть погасити Донецьк (80 млн. грн.), Бердянськ (10 млн. грн.) та Луцьк (30 млн. грн.). Другий та третій випуски єврооблігацій столиці повинні будуть погашені у 2012 та 2015 роках.

В таких умовах наступні випуски облігацій внутрішніх місцевих позик – лише питання часу. Так як державний та місцеві бюджети все ще не відновились після кризи, їх доходи поки ще не зможуть покривати видатки. Тому, скоріш за все, варто очікувати, що Мінфін дозволить муніципалітетам провести рефінансування шляхом додаткових випусків ОВМП задля уникнення дефолтів вже у 2011 році.

Але навіть за умови реалізації вищезазначеного сценарію значного розширення ринку муніципальних облігацій у наступні декілька років очікувати не варто. З найбільшою ймовірністю першими емітентами-муніципалітетами стануть міста, що будуть приймати Євро-2012, а також муніципалітети, яким найтяжче уникнути дефолту за раніше випущеними облігаціями без випуску нових. Проте під тиском домовленостей з МВФ збільшення обсягів запозичень муніципалітетів не очікується.

Обмеження з боку МВФ – не єдина проблема, що заважає розвитку ринку муніципальних позик. Існує ще одна, яку, на думку НРА «Рюрік», варто вважати більш вагомою – занадто низька інвестиційна привабливість бондів муніципалітетів та регіонів в цілому. В період розповсюдження кризових явищ велика кількість рейтингів муніципалітетів та рейтингів боргових інструментів муніципалітетів були переглянуті в бік зниження як національними рейтинговими агентствами, так і міжнародними. Деякі з рейтингів призупинено.

Кредитні рейтинги за міжнародною шкалою сьогодні підтримуються лише для шести міст та АРК, жодного з емітентів не віднесено до інвестиційного рівня.

На думку НРА «Рюрік», адекватні дії держави та муніципалітетів мають стати запорукою значного розширення ринку муніципальних облігацій вже у 2011 році.

<sup>4</sup> За даними Міністерства фінансів України (режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/file/link/290688/file/vvp.pdf>)

## Додатки

Додаток А

### ВВП (номінальний, реальний, дефлятор)

Показник	2008				2009				2010				2011
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
<b>номінальний ВВП, млрд. грн.</b>													
Кумулятивно	191,5	427,5	703,9	948,1	188,0	401,7	653,0	913,3	218,1	480,5	784,2	1085,9	260,0
По кварталах	191,5	236,0	276,5	244,1	188,0	213,7	251,3	260,4	218,1	262,4	303,7	301,7	260,0
Питома вага кварталів в році	20,2	24,9	29,2	25,7	20,6	23,4	27,5	28,6	20,1	24,2	28,0	27,8	x
<b>реальний ВВП, %</b>													
до відповідного кварталу минулого року	8,5	6,2	4,3	-7,8	-20,2	-17,8	-16,0	-6,8	4,9	5,9	3,4	3,0	5,3
кумулятивно до відповідного періоду минулого року	8,5	7,4	6,1	2,3	-20,2	-18,9	-17,8	-15,1	4,9	5,4	4,6	4,2	5,3
до попереднього кварталу	-15,6	9,0	15,3	-13,2	-26,9	12,3	17,9	-3,6	-17,7	13,3	15,1	-4,0	-15,7
до попереднього кварталу сезонно скоригований	1,4	0,8	0,8	-10,0	-11,6	3,2	1,8	0,6	-0,3	3,8	0,1	1,0	2,2
<b>ІСЦ, %</b>													
до відповідного кварталу минулого року	22,5	30,2	25,8	22,6	20,4	15,2	15,4	13,5	11,4	8,5	8,6	9,5	7,7
кумулятивно до відповідного періоду минулого року	22,5	26,4	26,2	25,2	20,4	17,7	16,9	15,9	11,4	9,8	9,2	9,4	7,7
до попереднього кварталу	8,3	7,8	0,8	4,2	6,4	3,1	1,0	2,4	4,5	0,4	1,1	3,3	2,7
<b>ІЦВ, %</b>													
до відповідного кварталу минулого року	27,0	40,4	45,5	29,4	17,4	2,4	-1,9	10,6	17,2	25,1	22,3	19,2	20,0
кумулятивно до відповідного періоду минулого року	27,0	33,9	37,9	35,5	17,4	9,3	5,2	6,6	17,2	21,1	21,5	20,9	20,0
до попереднього кварталу	9,3	16,7	8,4	-6,4	-0,8	1,7	3,9	5,6	5,1	8,6	1,5	2,9	5,8
<b>індекс-дефлятор ВВП, %</b>													
<b>3</b>													
до відповідного кварталу минулого року	26,6	33,2	32,9	23,3	23,0	10,1	8,2	14,4	10,6	15,9	16,9	12,5	12,5
кумулятивно до відповідного періоду минулого року	26,7	30,1	31,0	28,6	23,0	15,9	12,8	13,0	10,6	13,5	14,8	14,1	12,5
до попереднього кварталу	5,5	13,1	1,6	1,7	5,3	1,2	-0,2	7,5	1,8	6,2	0,5	3,5	-0,6

Індекс споживчих цін

Показник	Бага	2008				2009				2010				2011
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
<b>за період, %</b>														
Індекс споживчих цін	100,0	9,7	5,3	0,5	5,4	5,9	2,6	0,5	2,9	4,7	-1,3	4,0	1,6	3,3
Базова інфляція	55,9	6,0	5,6	3,2	5,0	7,5	2,5	2,2	2,1	2,4	0,6	2,2	2,2	1,7
Сирі продовольчі товари*	26,8	20,5	7,4	-7,0	1,0	3,9	0,4	-3,7	4,5	9,9	-5,7	5,0	1,0	4,2
Адміністративні ціни*	15,7	5,5	0,9	5,1	15,9	3,9	5,9	0,9	4,7	3,7	-0,2	8,7	0,8	6,7
Паливо	1,6	9,0	12,8	-3,6	-22,6	19,2	12,2	19,3	-8,5	11,3	0,5	-3,1	5,1	20,2
Індекс цін виробників	-	12,4	15,2	3,6	-8,2	3,1	1,1	6,2	3,3	6,9	6,9	0,8	3,1	8,4
<b>12-місячні плинні, %</b>														
Індекс споживчих цін	100,0	26,2	29,3	24,6	22,3	18,1	15,0	15,0	12,3	11,0	6,9	10,5	9,1	7,7
Базова інфляція	55,9	16,2	21,0	20,8	21,3	23,1	19,4	18,2	14,9	9,5	7,6	7,7	7,9	7,0
Сирі продовольчі товари*	26,8	58,4	59,2	36,5	21,6	5,1	-1,7	1,6	5,2	11,1	4,1	13,5	9,7	4,0
Адміністративні ціни*	15,7	13,0	13,9	19,4	29,5	27,5	33,9	28,7	16,2	16,0	9,3	17,8	13,5	16,7
Паливо	1,6	50,5	42,5	38,2	-8,3	0,4	-0,1	23,5	46,0	36,3	22,0	-0,9	13,9	23,0
Індекс цін виробників	-	31,8	43,7	42,7	23,0	12,8	-0,9	1,6	14,3	18,6	25,5	19,2	18,7	20,3
<b>середні за період, % (12-міс. плинні)</b>														
Індекс споживчих цін	100	15,9	20,7	23,6	25,2	24,5	20,7	18,2	15,9	13,8	12	10,4	9,4	8,6
Базова інфляція	55,9	9,1	12,7	16,3	19	21,2	21,3	20,6	19,4	16,3	13,2	10,5	8,5	7,6
Сирі продовольчі товари*	26,8	28	43,1	46,8	44,4	33,6	17	8,1	3,4	3	4,9	6,6	8,4	7,3
Адміністративні ціни*	15,7	22,6	15,1	13,4	17,2	21,6	25,7	29,1	27,6	24,4	19,6	16,2	14,7	14,2
Паливо	1,6	17,4	26,8	38,6	33,4	23,1	11,2	4,8	12	20	28,6	26,4	18,3	14,3
Індекс цін виробників	-	22,1	27,5	33,9	35,5	32,4	21,9	10,3	6,5	6,9	12,5	18,8	20,9	21,5
<b>очікування ІСЦ на рік вперед, %</b>														
Інфляційні очікування	-	14,6	16,0	15,7	18,6	20,6	15,4	17,5	15,1	14,6	11,8	14,5	14,1	14,7



Індекс споживчих цін за основними групами

Показник	2008				2009				2010				2011	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
<b>зміна за квартал, %</b>														
	<b>Індекс споживчих цін</b>	<b>9,8</b>	<b>5,4</b>	<b>0,6</b>	<b>5,4</b>	<b>6,1</b>	<b>2,5</b>	<b>0,5</b>	<b>2,9</b>	<b>4,7</b>	<b>-1,3</b>	<b>4</b>	<b>1,6</b>	<b>3,3</b>
01	Продукти харчування та безалкогольні напої	14,4	7,8	-1,5	2,3	6,2	1,5	-1,1	4,1	8,2	-2,9	3,6	1,6	3,4
02	Алкогольні напої, тютюнові вироби	4,5	3,6	3,7	9,2	7,2	15,4	8,4	3,2	5,7	1,4	10,1	3,5	2,3
03	Одяг і взуття	0,4	0,7	0,2	3,3	3,5	1	0,8	2,2	0,2	0,4	0,3	1,3	-0,3
04	Житло, вода, електроенергія, газ	3,2	-1	5,3	19,2	3,2	4,1	-2,6	3,6	0,6	0,4	11,4	1,2	7,3
05	Предмети домашнього вжитку, побутова техніка	2,2	2,1	1,8	9,4	9,7	1,2	1,8	1,2	-0,2	0	0,4	1	0,7
06	Охорона здоров'я	6,6	5,4	2,1	6,2	19,1	1,6	1,6	2,8	1,8	1	1,6	1,3	1,9
07	Транспорт	9,1	6,9	2,2	2,8	7,8	5,1	6,6	-1	4	0,6	-0,5	2,3	9,5
08	Зв'язок	-0,2	0,1	-0,2	5,3	1	3,4	0,2	-0,3	-7,6	-0,4	-0,4	-0,6	-0,2
09	Відпочинок і культура	3,2	1,7	1,8	9,7	7,7	0,1	2,2	1,5	0,6	-0,5	1,3	1,1	1,3
10	Освіта	2,5	1,8	22,3	1,1	1,1	0,4	13,1	0,2	0,5	1,0	8,2	0,4	1,0
11	Ресторани та готелі	8,9	8,9	3,7	4	4,5	2,3	1,6	1,4	2	1,8	1,7	1,7	1,9
12	Різні товари та послуги	8,2	5,4	5	8,9	9,8	3,5	1,8	3	2,6	0,1	1,2	4,6	2,3
<b>зміна за 12 місяців, %</b>														
	<b>Індекс споживчих цін</b>	<b>26,2</b>	<b>29,3</b>	<b>24,6</b>	<b>22,3</b>	<b>18,1</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>12,3</b>	<b>11</b>	<b>6,9</b>	<b>10,5</b>	<b>9,1</b>	<b>7,7</b>
01	Продукти харчування та безалкогольні напої	40,7	43,9	33,5	24,5	15,4	8,8	9,2	10,9	13,1	8,1	13,2	10,6	5,7
02	Алкогольні напої, тютюнові вироби	12,1	13,7	14,8	22,7	25,7	40	46,4	38,4	36,5	19,9	21,8	22,1	18,2
03	Одяг і взуття	2,4	2,8	2,6	4,6	7,7	8,2	8,8	7,6	4,3	3,7	3,1	2,2	1,7
04	Житло, вода, електроенергія, газ	9,2	11,5	15,9	28,2	28,2	34,7	24,5	8,2	5,5	1,8	16,6	13,8	21,5
05	Предмети домашнього вжитку, побутова техніка	4,9	6,8	8	16,2	24,6	23,6	23,6	14,3	4,1	2,8	1,4	1,2	2,1
06	Охорона здоров'я	17,3	19,7	19,3	21,9	36,3	31,5	30,7	26,4	8	7,4	7,4	5,8	6,0
07	Транспорт	23,2	25,6	27,2	22,5	21	18,8	23,8	19,2	15,2	10,4	3,1	6,6	12,1
08	Зв'язок	-0,9	-0,6	-0,6	5	6,3	9,7	10,1	4,3	-4,6	-7,9	-8,5	-8,8	-1,6
09	Відпочинок і культура	5,7	7,5	8,4	17,1	22,1	20,2	20,9	11,8	4,5	4	2,9	2,5	3,2
10	Освіта	17,4	19	28,7	29,2	27,4	25,6	16,2	15,1	14,4	15,1	10,1	10,3	10,9
11	Ресторани та готелі	25,3	32,6	30,5	27,9	22,7	15,3	12,8	10	7,4	6,9	7,1	7,4	7,3
12	Різні товари та послуги	18,1	22,7	26,1	30,4	32,4	30	26	19,1	11,3	7,8	7,1	8,7	8,4

Основні показники зведеного бюджету

Показники, млрд. грн.	2008				2009				2010				2011
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
<b>кумулятивно</b>													
<b>Доходи</b>	61,7	136,5	217,9	297,9	65,7	131,1	195,0	273,0	67,1	145,3	215,3	314,4	84,4
податок з доходів фізичних осіб	9,7	21,6	33,6	45,9	9,8	21,2	32,3	44,5	10,7	23,1	36,2	51,0	12,8
податок на прибуток підприємств	7,9	18,3	32,0	47,9	7,4	14,4	23,7	33,0	9,3	17,1	27,5	40,4	11,5
податок на додану вартість	19,9	45,5	72,5	92,1	22,2	40,0	56,0	84,6	21,3	46,6	55,7	86,3	29,3
інші доходи	24,2	51,1	79,9	112,1	26,4	55,5	83,0	110,8	25,8	58,5	95,9	136,7	30,8
<b>Видатки</b>	56,0	129,9	205,1	309,2	65,0	143,4	217,5	307,4	71,7	171,2	262,4	377,9	84,5
поточні видатки	54,2	120,8	182,6	268,1	63,3	138,0	205,7	287,3	70,4	166,3	246,4	347,2	81,3
капітальні видатки	1,8	9,1	22,4	41,2	1,7	5,3	11,9	20,1	1,3	4,8	16,0	30,7	3,2
Кредитування	0,0	0,1	1,1	2,8	0,8	1,0	2,1	2,8	-0,2	-0,9	0,3	1,3	0,5
Сальдо (дефіцит "-")	5,7	6,6	11,8	-14,1	-0,1	-13,3	-24,5	-37,3	-4,4	-25,0	-47,5	-64,8	-0,6
Фінансування	-5,7	-6,6	-11,8	14,1	0,1	13,3	24,5	37,3	4,4	25,0	47,5	64,8	0,6
Запозичення	2,0	2,1	3,3	33,6	3,4	23,0	83,3	122,4	19,8	46,1	98,6	123,6	23,7
Погашення	1,0	2,4	5,0	7,1	2,0	4,1	16,3	31,4	3,9	12,8	17,6	26,9	15,4
Приватизація	0,2	0,3	0,4	0,5	0,1	0,5	0,7	0,8	0,1	0,2	0,5	1,1	1,1
Фінансування за активними операціями	-6,8	-6,6	-10,4	-12,8	-1,4	-6,2	-43,2	-54,6	-11,6	-8,6	-34,1	-33,0	-8,8
Зміна залишків готівкових коштів	-5,5	-5,4	-8,4	2,3	-3,4	-7,7	-9,6	-6,9	-11,2	-9,8	-34,4	-27,6	-8,8
на початок періоду	16,9	16,9	16,9	16,9	16,5	16,5	16,5	16,5	22,0	22,0	22,0	22,0	47,4
на кінець періоду	22,5	22,3	25,3	14,6	19,8	24,2	26,0	23,4	33,2	31,8	56,5	49,6	56,2
Інші активні операції	-1,3	-1,2	-2,1	-15,1	2,0	1,5	-33,7	-47,7	-0,4	1,2	0,4	-5,4	0,0
<b>поквартально</b>													
<b>Доходи</b>	61,7	74,8	81,4	80,0	65,7	65,4	63,9	77,9	67,1	78,1	70,1	99,1	84,4
податок з доходів фізичних осіб	9,7	11,9	11,9	12,3	9,8	11,4	11,1	12,2	10,7	12,4	13,1	14,8	12,8
податок на прибуток підприємств	7,9	10,4	13,7	15,9	7,4	7,1	9,3	9,3	9,3	7,8	10,4	12,9	11,5
податок на додану вартість	19,9	25,6	27,0	19,6	22,2	17,8	16,0	28,6	21,3	25,3	9,2	30,6	29,3
інші доходи	24,2	26,9	28,8	32,1	26,4	29,1	27,5	27,8	25,8	32,7	37,4	40,8	30,8
<b>Видатки</b>	56,0	73,9	75,1	104,1	65,0	78,4	74,1	89,9	71,7	99,4	91,3	115,4	84,5
поточні видатки	54,2	66,6	61,8	85,4	63,3	74,7	67,6	81,7	70,4	95,9	80,1	100,8	81,3
капітальні видатки	1,8	7,3	13,3	18,7	1,7	3,7	6,5	8,2	1,3	3,5	11,2	14,6	3,2
Кредитування	0,0	0,1	1,0	1,7	0,8	0,2	1,0	0,8	-0,2	-0,7	1,3	1,0	0,5
Сальдо (дефіцит "-")	5,7	0,9	5,2	-25,9	-0,1	-13,2	-11,3	-12,7	-4,4	-20,6	-22,5	-17,4	-0,6

Рейтинг акцій в ПФТС за результатами I кварталу 2011 року

№	Назва/емітент	Рейтинг
<b>Котирувальний список 1 рівня</b>		
1	Укрнафта	1
2	Єнакієвський металургійний завод	2
3	Укртелеком	3
4	Алчевський металургійний комбінат	4
5	Азовсталь	5
6	Мотор Січ	6
7	Центренерго	7
8	Укрсоцбанк	8
9	Райффайзен Банк Аваль	9
10	Західенерго	10
11	АБ «Форум»	11
<b>Котирувальний список 2 рівня</b>		
1	Маріупольський завод важкого машинобудування	1
2	ІНТЕРПАЙП Нижньодніпровський трубопрокатний завод	2
3	ВАТ "Дніпроенерго"	3
4	ПАТ "Шахтоуправління "Покровське"	4
5	Індустріалбанк	5
6	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Акордбанк"	6
7	ВАТ "Гранітна Індустрія України"	7
8	Інвестбудсервіс	8
9	Концерн Стирол	9
10	ПАТ "ЯСНА ПОЛЯНА"	10
11	Конструкційні матеріали	11
12	Гранітні будівельні матеріали	12
13	Експо Нафта Продукт	13
14	ВАТ "Дніпровагонмаш"	14
15	Донбасенерго	15
16	Кримхліб	16
17	ПАТ "Екоклін"	17
18	Херсонобленерго	18
19	Шахта «Комсомолець Донбасу»	19
20	Харцизький трубний завод	20
21	ПАТ "Отава"	21
22	Українська інноваційно-фінансова компанія	22
23	Готель Прем'єр Палац	23
24	Одесаобленерго	24
25	АБ «Південний»	25
26	ПАТ КБ «Хрещатик»	26
<b>ЦП, допущені до обігу</b>		
1	Авдіївський коксохімічний завод	1
2	Запорізький завод феросплавів	2
3	Полтавський ГЗК	3
4	Крюківський вагонобудівний завод	4
5	Луганськтепловоз	5
6	Ясинівський коксохімічний завод	6
7	ПАТ "ДНІПРО-ДЕУ"	7
8	Північний ГЗК	8
9	Агромашбуд	9
10	Кременчуцький сталеливарний завод	10
11	Український графіт	11
12	Укргазбанк	12
13	ПАТ "РЕАЛ БАНК"	13
14	Київміськбуд-1 Публічне АТ	14
15	Публічне акціонерне товариство "МНПК "ВЕСТА"	15
16	Київенерго	16
17	Публічне акціонерне товариство "ПАНТЕК"	17
18	Богдан Моторс	18
19	Фармак	19
20	Луганськшахтопроходка Публічне АТ	20
21	Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча	21
22	СК «Універсальна»	22
23	Дніпроважмаш	23
24	Запоріжжвонетрив	24
25	Київський ювелірний завод	25
26	Нафтохімік Прикарпаття	26
27	Відкрите акціонерне товариство "КАМЕТ"	27
28	Гемопласт	28
29	ВАТ "Хмельницьке авіапідрприємство "Поділля-Авіа"	29
30	ЦКБ Шхуна	30
31	Дніпрогаз	31
32	Городишівський цукровий завод	32
33	Одескабель	33
34	Кіровоградгаз	34
35	Черкаська ТЕЦ	35
36	Українська автомобільна корпорація	36
37	Стахановський завод технічного вуглецю	37
38	ПЕМ-Енерговугілля	38
39	Дніпропетровський металургійний завод ім. Комінтерна	39
40	Банк Фінанси та Кредит	40
41	КБ Фінансова Ініціатива	41
42	Івано-Франківський м'ясокомбінат	42
43	Вінницям'ясо	42
44	Нікопольський завод феросплавів	43
45	Фармація	44
46	Енергетичні технології	45
47	Трест-Житлобуд-1	46

Рейтинг цінних паперів ІСІ в ПФТС за результатами I кварталу 2011 року

№	Назва/емітент	Рейтинг
<b>Котирувальний список 2 рівня</b>		
1	ЗНВКІФ Біотекінвест	1
2	ЗНКІФ "Інвеста-Фондовий"(ЗНКІФ "Інвеста-Фондовий")	2
3	ФК «Інвеста»(Пайовий інвестиційний недиверсифікований венчурний фонд закритого типу "Континент")	3
4	ТОВ "КУА "ДІВОДОР"(ПВНІФЗТ "ПІНТА")	4
5	ЗНКІФ"Інвеста-Нерухомість"(ЗНКІФ"Інвеста-Нерухомість")	5
6	ФК «Інвеста»(ПІНВФЗТ «Будінвест-2»)	6
7	ВАТ"ЗНКІФ"Корп.к"(ЗНКІФ "Корпоративний Капітал")	7
8	ФК «Інвеста»(ПІНВФЗТ «Венчурний проект»)	8
9	ФК «Інвеста»(ПІНВФЗТ «Будінвест-1»)	9
10	Таурус Юкрейн	10
11	ТОВ "КУА "ДІВОДОР"(ПВНІФЗТ "НІНЬЯ")	11
12	ВАТ "ДІКІФ "СОЦІНВЕСТ-ГАРАНТ"	12
13	КУА «ДАН»(НЗВПІФ «СТРАТЕГІЯ ІНВЕСТ»)	13
14	КУА «ДАН»(НДЗВПІФ ДАН)	14
15	ІФ «Європейські технології»	15
16	ЗНКІФ «Синергія Ріал Істейт»	16
17	ВАТ ЗНКІФ "Синергія-5"	17
18	ЗН КІФ АЛЬПАРІ-Інвест	18
19	ПАТ "ЗНКІФ "РАТИБОР"( "РАТИБОР")	19
20	ЗНКІФ «Синергія-4»	20
21	ТОВ "КУА "ДІВОДОР"(ПНІФЗ "Діводор Високоприбуткові Інвестиції")	21
22	ЗНКІФ «Інвестиційний Капітал ІІ»	22
23	ПАТ "ЗНВКІФ "ІННОВАЦІЯ"(ІННОВАЦІЯ)	23
24	ЗНКІФ УкрСіб Фонд Нерухомості	24
25	ІФ УкрСіб Стабільний Дохід 2(ЗНКІФ «УкрСіб Стабільний Дохід 2»)	25
26	ТОВ "КУА "ІЗІ ЛАЙФ"(ПВІФ НВЗТ "ГАММА")	26
27	ТОВ "КУА "ІЗІ ЛАЙФ"(ПВІФ НВЗТ "ОМЕГА")	26
28	ТОВ "КУА "ІЗІ ЛАЙФ"(ПВІФ НВЗТ "СВІТАНОК")	26
29	ТОВ "КУА "ІЗІ ЛАЙФ"(ПВІФ НВЗТ "ЮНІТ")	27
30	ПАТ "ЗНКІФ "ФІНГРІН КАПІТАЛ"(ФІНГРІН КАПІТАЛ)	28
31	КУА «Бізнес-Інвест»(НЗВПІФ «Паритет»)	29
32	КУА «Бізнес-Інвест»(НЗВПІФ «Промислові фінансові інвестиції»)	29
33	КУА «Гру Форс Компані»(ПЗНВІФ «Сток-Менеджмент»)	29
34	КУА «Бізнес-Інвест»(ДІ ПІФ Інтервал)	30
<b>ЦП, допущені до обігу</b>		
1	ЗНКІФ "Прискорення"	1
2	МГ-капітал(ПВІФНВЗТ «ПОКРОВСКИЙ ПОСАДЪ»)	2
3	ЗНКІФ «Синергія-3»	3
4	ЗНКІФ «Синергія - 7»	4
5	ТОВ "КУА "Дніпровський інвестор"(ПВІФЗТ "Дніпровський Інвестор Універсальний")	5
6	ТОВ "КУА "Дніпровський інвестор"(ПВІФНВЗТ "Оптимальний")	6
7	КІФНВЗТ ІТТ-Фінанс	7
8	ЗНКІФ «Синергія Бонд»	7
9	КУА «ТАСК-інвест»(ПІДФ "ФІНАРТ Перший")	8



Рейтинг корпоративних облігацій в ПФТС за результатами I кварталу 2011 року

№	Назва/емітент	Рейтинг
<b>Котировальний список 2 рівня</b>		
1	Промінвестбанк (серія В)	1
2	Дочірній банк Сбербанку Росії (серія Е)	2
3	ПАТ "Банк Русский Стандарт" (серія В)	3
4	ВТБ Банк (серія С)	4
5	Євро Лізинг (серія В)	5
6	ТОВ "БІЗНЕС-ЦЕНТР ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ" (серія А)	6
7	ЗАТ "ЧОРНОМОРСЬКА ТРАНСПОРТНА КОМПАНІЯ" (серія А)	6
8	Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (серія А)	7
9	ТОВ "МД Груп" (серія С)	8
10	ТОВ "МД Холдинг" (серія А)	9
11	Готель «Ореанда» (серія А)	10
12	ТОВ "ПРОМІНЬ НІК" (серія С)	11
13	Севастопольенерго (серія В)	12
14	Кіровоградобленерго (серія В)	13
15	Житомиробленерго (серія В)	14
16	Кіровоградобленерго (серія А)	15
17	Житомиробленерго (серія А)	16
18	Севастопольенерго (серія А)	17
19	ТОВ "АСТРАКАРД" (серія В)	18
20	Центр Фінансових Рішень ФК ТОВ (серія А)	19
21	Глобинський мясокомбінат (серія А)	20
22	АКТАБАНК ПАТ (серія А)	21
23	ТОВ "ПРОМІНЬ НІК" (серія В)	22
24	Галичина ЗАТ (серія D)	23
25	Будівельна фірма (серія А)	24
26	ПАТ "Брокбізнесбанк" (серія А)	25
27	ПАТ "Брокбізнесбанк" (серія В)	25
28	ПАТ КБ «Хрещатик» (серія F)	26
29	АКТАБАНК ПАТ (серія В)	27
30	ТОВ "ЛОГО СФЕРА" (серія А)	28
31	ТОВ "ЛОГО СФЕРА" (серія С)	29
32	ТОВ "ПРОМІНЬ НІК" (серія А)	30
33	СЦ Чорноморець (серія А)	31
34	ТОВ "ГРУПА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ" (серія А)	31
35	Бізнес-центр Примор'я (серія А)	31
36	ТОВ «Трейдоптімум» (серія А)	31
37	Костянтинівський завод металургійного обладнання (серія А)	32
38	АБ Бізнес Стандарт (серія В)	33
39	ЗАТ "Веста-Дніпро" (серія А)	34
40	ЗАТ "Веста-Дніпро" (серія В)	34
41	ЗАТ "Веста-Дніпро" (серія С)	34
42	Альтера Фінанс (серія А)	35
43	Авангард (серія А)	35
44	КБ Фінансова Ініціатива (серія А)	35
45	Промінвестбанк (серія А)	35
46	ДПЕК (серія А)	36
47	ДПЕК (серія В)	36
48	ТОВ "Консалтинговий Блок" (серія В)	37
<b>ЦП, допущені до обігу</b>		
1	Мандарин Плаза ЗАТ (серія Е)	1
2	Банк Корпоративний та Інвестиційний Банк Креді Агріколь Публічне АТ (серія D)	2
3	Проект Майстер (серія О)	3
4	ПАТ КБ «Хрещатик» (серія G)	4
5	ФІРМА "ВЕНА" ТОВ (серія В)	5
6	Кредитпромбанк (серія D)	6
7	ТзОВ "РСРП "Шувар" (серія А)	7
8	Укрсоцбанк (серія D)	8
9	ТОВ «Компанія «М-Брок» (серія А)	9
10	Інвестбудсервіс (серія А)	10
11	Фора (серія В)	11
12	Іпотечна компанія «Аркада-фонд» (серія J)	11
13	Компанія розвитку будівництва (серія В)	11
14	Компанія розвитку будівництва (серія С)	11
15	Державна іпотечна установа (серія G)	11
16	Державна іпотечна установа (серія J)	11
17	Девелопер (серія А)	11
18	Нові будівельні матеріали (серія А)	11
19	Оздобудмеханізація (серія А)	11
20	Фірма «ПАРМ» (серія А)	11
21	ДПЕК (серія С)	12
22	ДПЕК (серія D)	12

Рейтинг муніципальних облігацій та ОВДП в ПФТС за результатами I кварталу 2011 року

№	Назва/емітент	Рейтинг
<b>Рейтинг муніципальних облігацій</b>		
<b>Котирувальний список 2 рівня</b>		
1	Луганська міська рада (серія С)	1
2	Бердянська міська рада (серія А)	2
3	Львівська міська рада (серія В)	3
<b>Рейтинг ОВДП</b>		
<b>Котирувальний список 1 рівня</b>		
1	Мінфін (UA4000048219), погашення 2012-02-22	1
2	Мінфін (UA4000053920), погашення 2012-04-04	2
3	Мінфін (UA4000106165), погашення 2011-04-27	3
4	Мінфін (UA4000064893), погашення 2012-03-21	4
5	Мінфін (UA4000108823), погашення 2014-01-29	5
6	Мінфін (UA3В00022509), погашення 2011-09-28	6
7	Мінфін (UA4000076780), погашення 2011-07-27	7
8	Мінфін (UA4000053912), погашення 2012-04-11	8
9	Мінфін (UA4000060883), погашення 2012-09-26	9
10	Мінфін (UA4000107510), погашення 2012-12-12	10
11	Мінфін (UA4000065429), погашення 2013-03-27	11
12	Мінфін (UA4000065411), погашення 2011-03-30	12
13	Мінфін (UA4000082622), погашення 2015-08-24	13
14	Мінфін (UA4000107502), погашення 2011-10-26	14
15	Мінфін (UA4000061451), погашення 2012-10-31	15
16	Мінфін (UA4000114136), погашення 2012-03-07	16
17	Мінфін (UA4000114599), погашення 2011-12-14	17
18	Мінфін (UA4000064810), погашення 2012-03-14	18
19	Мінфін (UA4000063564), погашення 2012-09-12	19
20	Мінфін (UA4000066526), погашення 2011-05-18	20
21	Мінфін (UA4000062012), погашення 2011-11-23	21
22	Мінфін (UA4000083059), погашення 2015-08-25	22
23	Мінфін (UA4000103063), погашення 2012-12-19	23
24	Мінфін (UA4000101018), погашення 2012-06-13	24
25	Мінфін (UA4000086300), погашення 2011-06-22	25
26	Мінфін (UA4000064802), погашення 2011-09-14	26
27	Мінфін (UA4000064794), погашення 2011-04-13	27
28	Мінфін (UA4000050207), погашення 2016-09-14	28
29	Мінфін (UA4000064018), погашення 2013-02-20	29
30	Мінфін (UA4000083075), погашення 2011-08-31	30
31	Мінфін (UA4000065221), погашення 2013-03-20	31
32	Мінфін (UA4000078141), погашення 2015-07-27	32
33	Мінфін (UA4000082531), погашення 2015-08-21	33
34	Мінфін (UA4000105423), погашення 2011-07-13	34
35	Мінфін (UA4000114128), погашення 2011-09-14	34
36	Мінфін (UA4000054456), погашення 2011-04-27	34
37	Мінфін (UA4000066880), погашення 2013-09-04	34
38	Мінфін (UA4000075501), погашення 2011-04-20	34
39	Мінфін (UA4000085393), погашення 2011-03-16	34

Рейтинг учасників ПФТС

№	Назва компанії	Рейтинг
<b>Торгівля акціями</b>		
1	ТОВ "ТАСК-брокер"	1
2	ТОВ "БРОКЕРСЬКИЙ ДОМ "ОТКРИТІЄ"	2
3	ТОВ "Навігатор-Інвест"	3
4	ТОВ "Регата Інвестментс"	4
5	ТОВ "Фолі Сек'юрітіз"	5
6	ТОВ "Гайнсфорт-онлайн"	6
7	ТОВ "Аваль-Брок"	7
8	ТзОВ "Онкс-Іва"	8
9	ТОВ "ФК "ОК-2"	9
10	ТОВ "Аструм Капітал"	10
11	ТОВ "Універ Капітал"	11
12	ТОВ "Он-лайн капітал"	12
13	ТОВ "Енерджи Капітал"	13
14	ТОВ "Титан-Зберігач"	14
15	ПрАТ "ІФК "АРТ КАПІТАЛ"	15
16	ТОВ "ТІ-Капітал"	16
17	ТОВ "Міллениум Капітал"	17
18	ТОВ "Тройка Діалог Україна"	18
19	ТОВ "Портфельний інвестор"	19
20	ТОВ "Перша Фондова Брокерська Компанія"	20
21	ТОВ "Агенство цінних паперів "Кредо-Інвест"	21
22	ТОВ "ВФК-Інвест"	22
23	ПрАТ ІК "ІТТ-Інвест"	23
24	ЗАТ "ІГ МАСТ"	24
25	ТОВ "ФГІ"	25
26	ТОВ "Спайк Інвест"	25
27	ТОВ "ІК "ІФГ Капітал"	26
28	ТОВ "Інвестиційна компанія "Статус"	26
29	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	27
30	ТОВ "Брокерський дім "Фінансис"	28
31	ПАТ "Перший інвестиційний банк"	29
32	ТОВ "Мультиброк"	30
33	ПАТ "БАНК ФОРУМ"	31
34	ТОВ "Фондова Компанія "Стандарт Капітал"	32
35	ТОВ "Соріс"	33
36	ПрАТ "Вінброк"	34
37	ПАТ "Фольксбанк"	35
38	ТОВ "КІНТО, Лтд."	36
39	ПАТ "КБ "Хрещатик"	37
40	ПрАТ "Альтана Капітал"	38
41	ТОВ "КМБ-ІНВЕСТ"	39
42	ПАТ АБ "Південний"	40
43	ТОВ "ІК "Велбін"	41
44	ТОВ "Бонанза"	42
45	ТОВ "Пірс"	42
46	ТОВ "Український фондовий центр"	43
47	ТОВ "Століція - цінні папери"	44
48	ПАТ "КРЕДОБАНК"	45
49	ТОВ "Ванбер Файненшал"	46
50	ТОВ "Фондова компанія "Даліз-Фінанс"	47
51	ПрАТ "ФК Сократ"	48
52	АТ "Банк "Фінанси та Кредит"	49
53	ТОВ «АІОР Україна»	50
<b>Торгівля цінними паперами ІСІ</b>		
1	ПАТ "МЕГАБАНК"	1
2	ТОВ "КІНТО, Лтд."	2
3	ТОВ "Спайк Інвест"	3
4	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	4
5	ТОВ "ФК "ОК-2"	5
6	ТОВ "Перша Фондова Брокерська Компанія"	5
7	ТОВ "Мережа Фондових Магазинів Плюс"	6
8	ТОВ "Бюро Інвестиційних Технологій"	7
9	ТОВ "ФГІ"	8
10	ТОВ "Регата Інвестментс"	9
11	ТОВ "ТАСК-брокер"	9
12	АТ "УкрСиббанк"	10
13	ТОВ "Сучасні Фінансові Інструменти"	11
14	ТОВ "Пальміра Капітал"	12
15	ПАТ "АКБ "Базис"	13
16	ПрАТ "ІФК "АРТ КАПІТАЛ"	14
17	ТОВ "Брокерський дім "Фінансис"	15
<b>Торгівля корпоративними облигаціями</b>		
1	ПАТ "Промінвестбанк"	1
2	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	2
3	ПАТ "ВТБ Банк"	3
4	ПАТ "Сбербанк Росії"	4
5	ТОВ "Бюро Інвестиційних Технологій"	5
6	ТОВ "Брокерський дім "Фінансис"	6
7	ПАТ "ОТП Банк"	7
8	ПАТ "КБ Креді Агріколь"	8
9	ПАТ "Райффайзен Банк Аваль"	8
10	ТОВ "Сучасні Фінансові Інструменти"	9
11	ТОВ "Регата Інвестментс"	10
12	ПАТ "Перший інвестиційний банк"	11
13	ТОВ "Агенство цінних паперів "Кредо-Інвест"	12

№	Назва компанії	Рейтинг
14	ТОВ "Титан-Зберігач"	13
15	ТОВ "Фондова Компанія "Стандарт Капітал"	14
16	ПАТ "Імексбанк"	15
17	ТОВ "Тройка Діалог Україна"	16
18	ПАТ "АБ "Укргазбанк"	17
19	ТОВ "ТАСК-брокер"	18
20	ПрАТ "ІФК "АРТ КАПІТАЛ"	19
21	ТОВ "Керрі Трейд"	20
22	ТОВ "ФГІ"	21
23	ТОВ "Енерджи Капітал"	22
24	ТОВ "Український фондовий центр"	22
25	ТОВ "Пальміра Капітал"	23
26	ТОВ "Навігатор-Інвест"	24
27	ТОВ "ТІ-Капітал"	24
28	ТОВ "Конкорд Капітал"	25
29	ПАТ "БАНК ФОРУМ"	25
30	ПАТ "КРЕДОБАНК"	26
31	ТОВ "Український Енергетичний Капітал"	26
32	ПрАТ ІК "ІТТ-Інвест"	27
33	ТОВ "Мультиброк"	27
34	ТОВ "ІДЦ "Глобал"	28
35	ТОВ "Альтус-Фінанс"	29
36	ТОВ "АртА Цінні Папери"	30
37	ТОВ "Універ Капітал"	30
38	ТОВ "ФК "ОК-2"	31
39	ТОВ "ІК "ІФГ Капітал"	32
40	ТОВ "Інвестиційна компанія "Статус"	32
41	ПрАТ "Івекс Капітал"	33
42	ТОВ "Спайк Інвест"	34
43	ПАТ "МЕГАБАНК"	35
44	ТОВ "ІК "Велбін"	36
45	ТОВ "Гайнсфорт-онлайн"	37
46	ТОВ "Донфінсервіс"	37
47	ТОВ "Перша Фондова Брокерська Компанія"	38
<b>Торгівля муніципальними облигаціями</b>		
№	Назва компанії	Рейтинг
1	ПАТ "БАНК ФОРУМ"	1
2	ТОВ "Український фондовий центр"	2
3	ПАТ "Альфа-Банк"	3
4	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	3
5	ПрАТ "ІФК "АРТ КАПІТАЛ"	4
6	ТОВ "Регата Інвестментс"	5
7	ТОВ "ТАСК-брокер"	5
<b>Торгівля ОВДП</b>		
1	ПАТ "Ерсте Банк"	1
2	ПАТ "Сбербанк Росії"	2
3	ТОВ "Інвестиційний Капітал Україна"	3
4	ПАТ "Альфа-Банк"	4
5	АТ "УкрСиббанк"	5
6	ПАТ "ОТП Банк"	6
7	ПАТ "ІНГ Банк Україна"	7
8	ПАТ "Райффайзен Банк Аваль"	8
9	ПАТ "ВТБ Банк"	9
10	АБ "Київська Русь"	10
11	ПАТ "ВіЕйБі Банк"	11
12	ВАТ "Державний ощадний банк України"	12
13	ПАТ "Укресімбанк"	13
14	ПАТ "АБ "Укргазбанк"	14
15	ПАТ "Універсал Банк"	15
16	ПАТ КБ "Глобус"	16
17	ПАТ "Кредитпромбанк"	17
18	ПАТ "МАРФІН БАНК"	18
19	ПрАТ "ІФК "АРТ КАПІТАЛ"	19
20	ТОВ "Пальміра Капітал"	20
21	ПАТ "БАНК ФОРУМ"	21
22	АБ "Енергобанк"	22
23	ПАТ "Донгорбанк"	23
24	ПАТ "УніКредит Банк"	24
25	ТОВ "Драгон Капітал"	25
26	ПАТ "КІБ Креді Агріколь"	26
27	ТОВ "КВББ Ессет Менеджмент"	27
28	ТОВ "АртА Цінні Папери"	28
29	ТОВ "Енерджи Капітал"	29
30	ТОВ "Регата Інвестментс"	30
31	ПрАТ "Івекс Капітал"	30
32	ТОВ "Український фондовий центр"	31
33	ТОВ "Універ Капітал"	32
34	ПрАТ ІК "ІТТ-Інвест"	33
35	ТОВ "Мультиброк"	33
36	ТОВ "ІК "ІФГ Капітал"	34
37	ТОВ "Інвестиційна компанія "Статус"	34

Обсяг біржових контрактів (договорів) на організаторах торгівлі за видами цінних паперів та видами ринку протягом січня–березня 2011 року, млн. грн.

Організатор торгівлі	Первинний ринок				Вторинний ринок							Обсяг торгів на вторинному ринку	Ринок приватизації		Строковий ринок		Ринок РЕПО				Обсяг торгів на ринку РЕПО	Загальний обсяг торгів на організаторах торгівлі
	Акції	Облігації підприємств	Похідні цінні папери (деривативи)	Обсяг торгів на первинному ринку	Акції	Облігації підприємств	Державні облігації України	Облігації місцевих позик	Цінні папери ІСІ		Похідні цінні папери (деривативи)		Акції	Похідні цінні папери (деривативи)	Акції	Облігації підприємств	Облігації місцевих позик	Інвестиційні сертифікати				
УФБ	0	0	0	0	1,99	0,01	0	0	0	0	0,16	2,16	0,06	0	0	0	0	0	0	0	2,22	
КМФБ	0	657,81	0	657,81	44,3	30,91	0	0	1,15	3,32	0	79,68	0,57	0	0	0	0	0	0	0	738,06	
Іннекс	0	16,45	0	16,45	0,04	0	0	0	0	0,05	0	0,09	0,09	0	0	0	0	0	0	0	16,64	
ПФБ	0	0	0	0	38,83	0	0	0	0	0,59	0	39,42	0	0	0	0	0	0	0	0	39,42	
УМВБ	0	0	0,6	0,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,6	
УМФБ	0	0	0	0	140,05	88,76	0	0	31,72	0,3	0	260,84	0,1	0	0	0	0	0	0	0	260,94	
СЕФБ	0	3	0	3	3,56	0,01	0	0	4,86	0,42	0	8,86	0	0	0	0	0	0	0	0	11,86	
ПФТС	0	2691,69	0	2691,69	940,33	470,76	13781,4	17,74	8,92	6,84	0	15225,99	1,45	0	0,52	0	0	0,19	0,71	17919,84		
Перспектива	0	721,14	0	721,14	8667,46	12,57	2751,07	0	3164,41	2788,44	19,89	17403,86	0	0	0	0	0	0	0	0	18125	
УБ	0	827,21	0	827,21	7925,99	9,58	276,74	2,29	5,44	55,63	0	8275,66	0	5316,53	4963,71	44,75	52,35	0,64	5061,45	19480,85		
Усього	0	4917,31	0,6	4917,91	17762,56	612,6	16809,21	20,03	3216,52	2855,6	20,05	41296,55	2,28	5316,53	4964,23	44,75	52,35	0,83	5062,16	56595,43		





Огляд підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua>), ДКЦПФР (режим доступу: <http://www.ssmssc.gov.ua>), Міністерства фінансів України (режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>), Державного комітету статистики України (режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>), Української асоціації інвестиційного бізнесу (режим доступу: <http://www.uaib.com.ua>), фондової біржі ПФТС (режим доступу: <http://www.pfts.com>), Української біржі (режим доступу: <http://www.ux.ua>), фондової біржі «Перспектива» (режим доступу: <http://fbp.com.ua>).  
За більш детальною інформацією з питань макроекономічних та галузевих оглядів звертайтеся до офіційного сайту НРА «Рюрік» (<http://rurik.com.ua>) або за телефоном (044) 383-04-76.

НРА «Рюрік» надає Вам право копіювати документи, надруковані або опубліковані на офіційному сайті, тільки для некомерційного використання в межах Вашої організації виключно за умови посилання на НРА «Рюрік» як джерело інформації. Користуючись цим правом, Ви погоджуєтесь, що дія визначених тут авторських і суміжних прав поширюється на будь-яку зроблену в такий спосіб копію цих документів. Кожен опублікований НРА «Рюрік» документ може містити також й інші положення про охорону прав власності й авторських прав щодо цього документа. Крім вищезазначеного, ніщо з наведеного тут не може означати передачі будь-кому будь-яким чином будь-яких авторських чи суміжних прав НРА «Рюрік» або третій стороні. Будь-який продукт, процес або технологія, зазначена в цьому документі, можуть бути об'єктом інших прав інтелектуальної власності НРА «Рюрік» і можуть не бути ліцензованими.

Ця публікація надається за принципом «як є», без жодних гарантій, прямих або непрямих включно, але не обмежуючись непрямыми гарантіями її товарної цінності, придатності для певних цілей або відсутності порушення авторських прав.

Будь-яка публікація НРА «Рюрік» може містити неточності й помилки. У публікації можуть вноситися зміни, які відображаються в наступних виданнях цих публікацій. НРА «Рюрік» може в будь-який момент без попереднього повідомлення вносити покращення та зміни в описану в цих публікаціях інформацію.

Якщо особа, що ознайомилася зі змістом опублікованого документа НРА «Рюрік», надсилає електронною поштою чи будь-яким іншим способом питання, коментарі, припущення та т. ін. щодо змісту документа НРА «Рюрік», вони вважаються не конфіденційними, НРА «Рюрік» не несе стосовно цієї інформації жодних зобов'язань і має право вільно використовувати, відтворювати, поширювати таку інформацію без будь-яких обмежень.

Далі, НРА «Рюрік» має право вільно використовувати отримані таким чином ідеї, ноу-хау й технології в будь-яких цілях включно, але не обмежуючись розробкою, виробництвом і маркетингом продуктів і послуг, де використовуються ці ідеї.



**НРА «Рюрік»**

**☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема 52а  
+38 (044) 383-04-76, +38 (044) 484-00-53**

**e-mail: [info@rurik.com.ua](mailto:info@rurik.com.ua)**

**www: [rurik.com.ua](http://rurik.com.ua)**